

SOTAVETERAANI KRIIGSVETERANEN

N:o 3/2004

Tarkastettu levikki 68 225

Kesäkuun 30. päivänä 2004

Sankarivainajia kotimaan multa

Kaatuneitten muistopäivänä 16. toukokuuta siunattiin ja haudattiin Lappeenrannan sankarihautausmaalla Kannakselta löydettyjä tuntemattomaksi jääneitä sankarivainajia. Arvokkaaseen tilaisuuteen osallistui myös pääministeri Matti Vanhanen. (Sivu 8)

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhla Porissa

Runsas 3 000 sotiemme veteraania saattajineen oli kokoontunut 18. kansallisen veteraanipäivän valtakunnalliseen pääjuhlaan Porin Karhuhalliin. Tämä arvokas isänmaallinen juhla keräsi veteraaneja ympäri Suomen. Ohjelma oli varsin korkeatasoinen. Juhlapäivän tunnusta "Veteraanien perintö – vapaa isänmaa" painotettiin juhlapuhujien tervehdyksissä. (Sivu 7)

Juhlakansaa Areenalla. Eturivissä Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Jalo E. Liinamaa, puolustusministeri Seppo Kääriäinen, liiton puheenjohtaja Aarno Strömmer, kenraali Jaakko Valtanen, valtuuston puheenjohtaja Aarno Lampi ja kaupunkineuvos Jussi Jouppi.

Viitoitettu työ jatkuu hyvässä yhteishengessä

Suomen Sotaveteraaniliiton XXI liittopäivät pidettiin Seinäjoella 14–16. kesäkuuta Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin isännöydessä, vesisateen ja ilman harmauden luodessa ulkoiset puitteet. Juhlaliputettu Seinäjoki ohjasi vieraansa siniristilippujen hulumuksessa Areenalle ja päivien yksi voimakkaimmista tukijoista Puolustusvoimat kunnioitti veteraanikansaa ylilennolla. Lahdessa vuonna 2002 pidettyjen liittopäivien tapaamiset ovat samat; veljeä ei jätetä ja huolenpito jatkuu. Liittokokouksessa puheenjohtajana toimineen kaupunkineuvos Jussi Joupin nuija ei ehtinyt juurikaan levätä, sillä yksimielisesti hyväksyttiin sekä toimintakertomus että toimintasuunnitelma-

kin. Liiton perimästä jäsenmaksusta luovutaan vuodesta 2005 lähtien.

Viime vuodet valtuuston puheenjohtajana toiminut oululainen Aarno Strömmer valittiin äänestyksellä liiton uudeksi puheenjohtajaksi ja liiton puheenjohtajana toiminut Aarno Lampi vapaaksi tullee Aarno Strömmerin paikalle valtuuston puheenjohtajaksi.

Seinäjoen Areenassa pidettyyn liittojuhlaan osallistui yli 4 000 juhla vierasta.

Luterilainen jumalanpalvelus Areenalla, ortodoksinen Lakeuden Ristin seurakuntasalissa ja ruotsinkielinen Törnävän kirkossa keräsivät lähes kolmeen tuhanteen kohoavan kirkkokansan.

Tämän lisäksi päivillä oli paljon

muuta oheisohjelmaa.

Liittopäiviä kunnioittivat läsnäolollaan mm. Maailman Veteraanijärjestön, Venäjän Sotaveteraanikomitean, Ruotsin Suomen – vapaaehtoisten perinneyhdistyksen sekä Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen edustus.

Suomen Sotaveteraaniliiton naisjärjestö valitsi paimiolaisen Vuokko Hurmeen jatkamaan puheenjohtajana toiselle kaksivuotiskaudelle yksimielisesti.

Liittokokous lähetti tervehdyksen Tasavallan Presidentti Tarja Haloselle ja pääministeri Matti Vanhaselle.

Vuoden 2006 XXII liittopäiviä vietetään, silloin kaksipäiväisinä, Mikkelissä Suur-Savon Sotaveteraanipiirin toimiessa järjestelyvastuussa. (Sivut 15-23)

Uusinta satoa lähivuosien varrelta

Seinäjoen liittopäivät, eräs taite järjestömmen elinkaareissa, on ohi ja antaa aiheen kirjata muistiin, mitä satoa olemme viime aikoina voineet työmme tuloksena aikaansaada. Perinteiset kolme sarkaa, päätehtävämme, ovat olleet keskeisesti toimintamme kohteina; työ veteraanien ja heidän kotiensä hyväksi, järjestöelämämme sekä valmistautuminen tulevaisuuteen ja siinä erityisesti perinnetyö.

Ponnisteluissa veteraanien aseman parantamiseksi olemme vihdoin päässeet siihen vaiheeseen, että voimme tinkimättömänä päätavoitteenamme pitää kotikunnan vuosittaista yhteydenpitoa veteraaneihin ja tarpeellisiin tutkimuksiin sekä elinolojen selvitykseen perustuvia yksilöllisten hoitosuunnitelmien aikaansaamista sekä toteuttamista veteraanin toivomusten mukaisesti.

Alulle panemamme piirikohtaisten sosiaalineuvojen verkko auttaa meitä tämän tavoitteen saavuttamisessa ja toteutumisen seuraamisessa. Neljä vuotta sitten perustamamme veteraaniliittojen valtuuskunta VEVA on yhteistyöelimenä merkittävästi vahvistanut neuvotteluvoimaamme edunvalvonta-asioissa.

Järjestötoimintamme on jäsenkunnan ikääntymisestä ja väheneemisestä huolimatta pysynyt ilahduttavan elinvoimaisena. Kaksi vuotta sitten vahvistettu liiton tulevaisuussuunnitelma on antanut sille selkeät puitteet. Tärkein yhdysside jäsenkuntaan ja tukijoukkoihimme, Sotaveteraani-lehti on kehittynyt lukijoiden tarpeiden mukaisesti. Luettavuutta on parannettu kirjasinkokoa kasvattamalla, sivut liitetty yhteen nitomalla ja mukaan otettu veteraanivanhuksille sopivaa viihteenomaista luettavaa sekä askarrelltavaa. Vuosi sitten perustettu tiedotuslehti Toiminta-Vinkki antaa järjestökentän toimijoille apua toiminnan suunnitteluun sekä ajankohtaisten asioiden ajamiseen. Liiton internet-sivuston hyväksikäytössä on päästy alkuun ja uusi dynaaminen vaihe on edessä.

Aktiivisen toiminnan kuvaa ylläpitävä myönteinen julkisuus on tuonut joukkoomme uusia veteraanijäseniä, mutta ennenkaikkea meitä nuorempia kannattajajäseniä sekä tukiyhteisöjä. He ovat ottaneet hoitaakseen yhä tärkeämpiä tehtäviä ja vievät päämäärätietoisesti työtämme eteenpäin. Meille äärettömän tärkeä ja mieluinen yhteistyö naisjärjestömmen kanssa sai selkeät puit-

teet puheenjohtaja Aarno Strömmen johdolla toimineen työryhmän raportissa.

Parisen vuotta kestäneen intensiivisen keskustelun ja suunnittelun jälkeen liitto katsoi ajankohtaiseksi toteuttaa tulevaisuussuunnitelmassa mainitun suosituksen kehittää ja laajentaa mahdollisuuksiimme palkita jo pitkään veteraanityötä tehneitä sekä kannustaa jatkamaan nykyisissä ja tulevissa tehtävissä. Vuoden alusta käyttöön otettu sotaveteraanin kultainen ansioristi antaa meille uusia mahdollisuuksia osoittaa kiitollisuutta laajan toimintakenttämme uskollisille puurtajille.

Liiton talous on erinäisin toimenpitein kyetty pitämään tähän asti kutakuinkin vakaana. Vuonna 2000 alkanut veteraanijärjestöjen yhteinen varainkeräystyö on eräiden työtämme arvostavien yhteisöjen talousavun turvin tuonut merkittävän lisän sosiaalisen toimintamme rahoittamiseen.

Veteraanikirjojen, siis veteraaniaikakaudesta kertovien historioiden ja historiikkien, monenlaisten muistelmateosten ja matrikkeleiden vuolas virta on luonut monipuolisen ja vakaan pohjan perinnetyölle, jota liittomme kohdalta täydentää alulle pantu järjestömmen vaiheiden tutki-

mus- ja historiankirjoitushanke. Perinne- ja siihen liittyvää arkistointityötä ovat vieneet eteenpäin Veteraanikansio, Perinneopas ja videokasetti ”Suvussamme on veteraani” sekä yhdistysten avuksi tarkoitettu Arkistointiopus. Laajaa valtakunnallista perinnetyötä tulee koordinoidaan ja ohjaamaan veteraanijärjestöjen viime vuonna perustama ja ensi vuonna toimintansa aloittava Tammenlehvän perinneliitto. Veteraanikuorojen maineikkaat laulujuhlat sekä konsertit ovat jatkuneet ja suunnitelmat veteraanilaulujen siirtämisestä uusien sukupolvien kuoroille ovat valmistuneet ja ensimmäiset perinteensiirtosopimukset tehty.

Tämän kaiken yllä kerrotun ja paljon muuta olemme saavuttaneet. Jotain on jo jäänyt tai jäämässä tien varteen; voimia kysyvät talkootyöt, pitemmät matkat ja retket, kuntoutustoimet kaukana kotiseudulta ja muuta, josta hauraaksi tekevä vanhuus kehoittaa järkevästi aikanaan luopumaan. Mutta tyytyväisiä saamme olla työmme tähänastisista tuloksista ja kiitollisia yhdessä elettyistä vuosista.

AARNO LAMPI

Seinäjoelta Mikkeliin

Jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin pitkä elämä on päättynyt, otsikoi viime lehtemme etusivu hänen elämäntyöstään ja maaliskuun 13. päivän surujuhlastaan kertovat kirjoitukset. Tuttua ”rakkaat sotaveteraanit”-tervehdystä ei enää Seinäjoen liittopäiville tullut. Sitä kaivattiin. Monen osanottajan mielessä varmaan kävivät hänen lukuisat rohkaisevat viestinsä aikaisemmilta kerroilta.

Sodan koettelemuksista on peräisin tahto auttaa tukea tarvitsevia veteraaniveljiä ja -sisaria. Uskon, että päätökset, joita teette liittokokouksessa, edistävät veteraanien selviytymistä arjen vaikeuksista sekä antavat hyvät suuntaviivat sotaveteraaniryhteisöjen työlle. – Muun muassa nämä sanat sisältyivät kenraalin tervehdykseen, jonka saimme Lahteen kaksi vuotta sitten.

Seinäjoen liittokokous kirjasi liiton ja sen jäsenyhteisöjen työn ”hyvät suuntaviivat” vuosien 2004-2006 yleiseen toimintasuunnitelmaan. Asiakirja on kokonaisuudessaan luettavissa toisaalla lehdesämme.

Olemme liikkuvassa, olkoonkin hiljalleen jarruttelevassa junassa. Veteraanikuntoutuksen uudistushankkeemme on veteraanijärjestöjen yhteisesityksin edennyt ministeriö- ja valtioneuvostokäsittelyyn. Tähtäämme kuntavastuuseen järjestelyyn, joka sisältää vuosittaisen, jatkuvan yhteydenpidon tukea tarvitsevaan veteraaniin. Syksyn veteraanipoliittinen trilleri jännitteineen onkin, löytyykö valtiotaholta vastakaikua. Suurista rahoista ei ole kysymys, mutta kylläkin tahdosta tартtua asiaan.

Kaksivuotissuunnitelman luettelo

toimista, joilla sisäinen järjestötoimintamme säilytetään elävänä, on pitkä. Piirien sosiaalineuvoja-hankkeen ripeä käynnistyminen on ollut kuluneen alkuvuoden 2004 ilonaiheita. Esimerkin kaksivuotiskauden tavoitteista tarjoaa luettelon toteamus hankkeen laajentamisesta ulottumaan kaikkien sotaveteraanipiirien alueille. Tärkeä suunnittelutehtäväkin on edessä. Seinäjoen päätökset edellyttävät, että Mikkeliissä pidettävään vuoden 2006 liittokokoukseen tuodaan käsiteltäväksi järjestön elinkaaren viimeisten vaiheiden vaatimat toimintaa ja taloutta koskevat suunnitelmat ja päätösehdotukset.

Seinäjoen päätöksissä vilahtaa Mikkelin jälkeinen aika esille muutenkin. Liiton 50-vuotisjuhlallisuuksia vuonna 2007 valmistelemaan asetetaan toimikunta ja järjes-

tön uuden historiateoksen kirjoitus pannaan alulle.

Veteraanijärjestöjen yhteinen lähitulevaisuuden ilonaihe on niiden viime vuonna näyttävin juhlallisuusin perustaman Tammenlehvän perinneliiton työn käynnistyminen. Tyytyväisinä on pantu merkille tieto sen ajoittumisesta Torniossa ensi keväänä vietettävän kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen pääjuhlan yhteyteen.

Seinäjoen liittopäivien järjestelyhelteen kantanut Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri tukijavoimineen ansaitsee liiton lämpimän kiitoksen liittopäivien onnistuneesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Seinäjoelta oli vahvistetuin eväin hyvä lähtee taipaleelle kohti Mikkeliä.

AARNO STRÖMMER

Vakiintuneeseen tapaan Helsingissä kansalaisjärjestöjen edustajat laskevat seppeleen marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsaalle 4. kesäkuuta. Seppelettä laske-
 massa oikealta kenraalimajuri Sami Sihvo, kenraaliluutnantti R.W.Stewen ja partiolaisten edustaja. Kuva: Janne Kosonen

Kunniamerkkejä puolustusvoimien lippujuhlapäivänä

Paraatien, kunniakäyntien ja sotilasyllennysten lisäksi kunniamerkkien myöntäminen maanpuolustustyössä ansioituneille kuuluu puolustusvoimien lippujuhlapäivän perinteisiin.

Sotaveteraaniyhdistysten jäsenistä kunniamerkki myönnettiin seuraaville sotaveteraaneille tai sotaveteraanityössä mukana olleille: Harry Järv Tukholmasta VR 2, Erkki Luntamo Uudestakaupungista VR 3, toiminnanjohtaja Irja Lohjama Helsingistä VR 3 ja insinöörimajuri Raimo Moilanen Lahdesta VR 3.

Vapaudenristi myönnettiin 4.6.2004 seuraaville henkilöille

1. luokan Vapaudenristi rintatähtineen
 Viinanen, Iiro Tahvo Juhani, diplomi-insinööri, Helsinki

1. luokan Vapaudenristi
 Sivula, Asko Olavi, kenraalimajuri, Helsinki

2. luokan Vapaudenristi
 Järv, Harry Johannes, filosofian tohtori (hc), Tukholma

3. luokan Vapaudenristi
 Järvinen Sven-Erik, kaupunkineuvos, Vantaa
 Karvinen, Ilpo Ilmari; majuri, Helsinki
 Kiviniemi, Erkki Antero, rehtori, Kemijärvi
 Lohjama, Irja Kaarina, toiminnanjohtaja, Helsinki
 Luntamo, Erkki Lennart, kansakoulunopettaja, Uusikaupunki
 Moilanen, Raimo Johannes, insinöörimajuri, Lahti
 Suomalainen, Tellervo Elisabeth, sosiaalineuvos, Pitkäjärvi

4. luokan Vapaudenristi
 Aaltonen, Viljo Aleksanteri, hitsaaja, Saltsjö-Boo
 Juntunen, Veikko, puheenjohtaja, Suomussalmi
 Kirjavainen, Sinikka Maija Tellervo, sotilaskotisair, Helsinki
 Lustig, Maria Maija Annikki, kirjanpitäjä, Tampere

Suuntaviittoja liittokokouksesta

Sotaveteraaniiliiton ylin päätöselin, liittokokous vahvisti Seinäjoella liitolle kaksivuotisen toimintasuunnitelman. Sotaveteraaniiliiton toiminta sen kaikilla alueilla jatkuu toteuttamalla hyväksi koettuja ohjelmia sekä sotaveteraanien ikääntyessä painottaen tehtäviä, joilla edistetään veteraanien itsenäistä kotona selviytymistä.

Veteraanit, heidän puolisonsa ja omaishoitajansa tarvitsevat lähivuosina enenevässä määrin apua ja tukea. Tässä tehtävässä sotaveteraanien oma järjestö, Sotaveteraaniiliitto, sen piirit ja yhdistykset voivat toimia monin tavoin sotaveteraanien hyväksi.

Kuluvan vuoden aikana käynnistetty sosiaalineuvojaverkoston luominen on edennyt hyvin. Seitsemän sotaveteraani-piirin alueella toimii asiantunteva, veteraaniasioihin perehtynyt vapaaehtoinen sosiaalineuvoja. Verkoston laajentaminen kaikkien sotaveteraanipiirien alueille on järjestöemme tavoitteena. Piiritason toiminnan lisäksi tarvitaan yhdistys- tai paikallistasolle henkilöverkostoa, joiden puoleen sotaveteraanit voivat erilaisissa pulmissaan olla yhteydessä ja näin saada tarvitsemaansa apua. Osittain katseet kääntyvät kuntiin ja niiden veteraaniasiamiehiin ja seurakuntiin sekä muihin paikallistoimijoihin. Toiminnan laajene-

minen yhdistys- ja paikallistasolle tuo avun lähemmäksi sotaveteraania.

Toimintasuunnitelman kohta, kannattajajäsenten määrän lisääminen ei ole uusi asia. Aiemmin sotaveteraaniyhdistyksiin liittyneet yli 15 000 kannattajajäsentä ovat toiminnallaan ja tuellaan osoittaneet merkityksensä. Kannattajajäsenistä kasvaa tulevaisuuden vastuunkantajia järjestöme eri tehtäviin. Kymmentuhannen kannattajajäsen hankkiminen kahden vuoden aikana neljäänsataan yhdistykseen ei ole ylivoimainen tehtävä järjestöltä, jonka toiminta kaikissa väestöryhmissä ja ikäluokissa on hyväksyttyä, arvostettua ja kunnioitettua. Veteraaniaikakauden viimeisten vuosien toiminnan ylläpitämisen kannalta kannattajajäsenten kiinnostus ja heidän tukensa sotaveteraanien avustamiseen ja järjestötoiminnan hoitamiseen on hyvällä uralla.

Lopuksi kiitän monista kannustavista viesteistä, joita eri tahoilta olen saanut siirryttyäni liitossa uusiin tehtäviin. Toivon yhteistyön sotaveteraanien hyväksi jatkuvan.

MARKKU SEPPÄ

Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiöllä vuosikokous

Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiö piti vuosikokouksensa 27. toukokuuta Helsingissä. Kokous hyväksyi vuoden 2003 tilinpäätöksen sekä vahvisti vuoden 2004 toimintasuunnitelman ja talousarvion.

Säätiön hallituksen puheen-

johtajaksi vuodelle 2004 valittiin **Gunnar Laatio** ja varapuheenjohtajaksi **Aarno Lampi**. Säätiön asiamieheksi valittiin **Markku Seppä**.

Muiksi hallituksen jäseniksi on vuosiksi 2002-2005 valittu **Mikko Annala, Olavi Eronen, Risto Piepponen,**

Juhani Soila, Olavi Tammi-lehto, Olli Tenkanen ja Carl Gustaf Wolff.

Säätiö toimii tuki- ja perinnesäätiönä. Se avustaa sotaveteraaneja ja voi myöntää avustuksia sotaveteraaniperinnehankkeisiin.

Puolustusvoimien lippujuhlapäivän valtakunnallinen paraati järjestettiin Kemissä 4. kesäkuuta. Ohimarssin vastaanotti kenraaliluutnantti Heikki Tilander, maaherra Hannele Pokka, sotiemme veteraanien edustajana kunnallisneuvos Paavo Köngäs sekä Kemmin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Ritva Aheinen.

”Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen”

Meillä Kuortaneella oli viime syksynä, torstaina 11. päivänä syyskuuta 2003 sotiemme veteraanien läntisen Suomen kirkkopäivä. Päivän tunnuksena olivat sanat ”Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen”. Juhlapäivä onnistui meidän mielestämme kaikilta osiltaan. Juhlan teki juhlaaksi se, että veteraanit olivat suurin joukoin liikkeellä eri puolilta läntistä Suomea. En ole tainnut kuulla aivan tarkkaa lukumäärää mukana olleista, mutta uskon meitä olleen yli 2 000 Kuortaneen Urheiluopiston suurhallissa, joka muuttui urheilun pyhätöstä jumalanpalvelushuoneeksi ja me saimme hiljentyä taivaallisen isämme kasvojen edessä yhtenä suurena joukkona ja kokea todeksi nuo tunnuksen sanat menneitä vuosia ja vuosikymmeniä ajatellen.

Hyvin liittyy ensi kesän, elokuun 19. päivän, Turussa pidettävän kirkkopäivän vastaava tunnus edelliseen. Nyt tunnuksena ovat sanat: ”Onnellinen se kansa, jonka jumala on Herra”. Kun sain elokuun kirkkopäivää koskevan esitteen, olin näkevinäni tuossa tunnuksessa pahan virheen. Jumala oli kirjoitettu pienellä kirjaimella. Ennen kuin asiaa ajattelin sen enempää, otin raamatun käteeni ja katsoin Psalmista 33 jakeen 12. Sieltähän tuo tunnus on peräisin. Raamatussa se oli juuri samoin kirjoitettu. Tajusin samalla hetkellä, että voihan niitä jumalia olla muitakin kuin meidän herramme. Kun Hänestä puhutaan, niin silloin käytetään suurta kirjainta aivan niin kuin tuossa ensi kesän tunnuksessa on viimeisen sanan kohdalla.

Herra on ollut kansamme turva vaikeina aikoina. Sen me useimmat myönnämme avoimesti ja hurskastelematta. Sotien vuodet olivat rukouksen aikaa koko kansallamme, te veteraanit rukoilitte rintamilla, me muut kodeissamme. Kaikki me kannoimme omia asioitamme ja rakkaittemme asioita Jumalan puoleen. Maamme ja kansamme, isänmaamme puolesta rukoileminen sai aivan uudet mittasuhteet, sisällön ja voiman.

Tuosta ajasta me olemme kulkeutuneet kauas. Joutuu jopa kysymään onko tämän kansan jumalana Hän, jonka nimen me kirjoitamme suurella kirjaimella, Herra, joka on ollut kansamme turva? Edelleen joudumme kysymään, saako Hän olla kansamme turva tulevien polvien aikana? Me emme ole osanneet ainakaan riittävästi opettaa lapsillemme sitä luottamusta, joka on ollut itsestään selviö ennen. Se pitää paikkansa, ettei entinen palaa, eikä sitä joka suhteessa tarvinne edes toivoa. Mutta niissä yli 60 vuoden takaisissa kokemuksissa, jotka ovat veteraanisukupolvelle katkeran tuttuja, on jotakin sellaista, joka meidän pitäisi löytää uudelleen. Se on rukouksen, lapsenomaisen luottavaisen rukouksen käyttö. Meidänkin olisi kaikkien syytä rukoilla hartaasti isänmaamme ja kansamme puolesta. Me tarvitsemme sitä turvaa, jonka Herramme antaa. Edelleenkin on voimassa sama raamatun sana, joka on valittu Turun Kirkkopäivien tunnukseksi. ”Onnellinen se kansa, jonka jumala on Herra”. Meille tunkee muitakin jumalia, joista varmaan tämän päivän ihmiselle vaarallisimpia on raha ja tavara. Niistä tuntuu tulleen tälle kansalle juuri niitä jumalia, joita ei kirjoiteta isolla kirjaimella.

Meidän on syytä opetella uudestaan se taito, joka meillä oli sotavuosina, kun rukoilimme isänmaan ja tämän kansan puolesta. Sitä rukousta tarvitaan, että Herramme olisi turvanamme myös tulevien sukupolvien aikana. Rukousta, uskollista rukousta, kotiemme, perheittemme, kansamme ja isänmaan puolesta tarvitaan kipeästi. Jokainen voi kysyä itseltään, kuulunko näiden rukoilijoiden joukkoon?

HEIKKI VIHMA

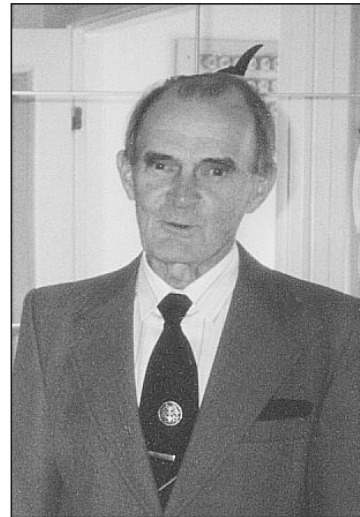
Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin pappi

Onnittelemme

Matti Jokimies 85vuotta

Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin hallituksen vanhin jäsen, Virolahden Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja, maanviljelijä Matti Jokimies täyttää 85 vuotta 14.9.2004 Virolahden Virojoella. Nuorena poikana urheilun aloittanut Matti liittyi Virolahden Suojeluskunnan poikaosastoon jo v.1930. Vuonna 1937 hänestä tuli Virolahden Merisuojeluskunnan matruusi. Juuri ennen talvisotaa Matti pääsi hyvänä keskimatkojen juoksijana Virolahden Sammon kuuluisaan viestijoukkueeseen. Joukkueessa hän pysyi vuoteen 1949, jolloin keskikoisen maatilan isännöys lopetti kilpaurheilun.

Matilla on runsaasti palkintoja myös suunnistuksesta ja hiihdosta. Matti Jokimies joutui varusmiespalvelukseen talvisodan alkaessa ja ehti Viipurin puolustustaisteluihin sodan loppuvaiheessa. Matin välirauhan aikainen joukko-osasto oli 2. Prikaati, josta muodostettiin jatkosodan JR 2. Jokimies sai viestimieskoulutuksen ja toimi sodassa viestiryhmän johtajana sekä viestijoukkueen varajohtajana. JR 2 taisteli vuonna 1941 Karjalan kannaksella ja vuosina 1942-1944 Au-

nuksen kannaksella. Vuonna 1943 alik. Jokimies haavoitui. Hänen viimeinen sotilasarvonsa on ylikersantti.

Matti Jokimies liittyi Virolahden Sotaveteraaneihin yhdistyksen perustamisvuonna 1967. Vuonna 1990 hänestä tuli hallituksen jäsen ja seuraavana vuonna puheenjohtaja, joten parhaillaan on menossa 14. puheenjohtajakausi. Piirihallituksen jäsenyys on kestänyt yhtä kauan. Normaalin sotaveteraanien yhdistystoiminnan lisäksi Virolahden Sotaveteraanit ry vaikutti ratkaisevasti Salpalinjan bunkkerialueen entisöintiin ja museoalueeksi kunnostamiseen. Yhdistys on huolehtinut

museoalueen esittely- ja opastustehtävistä vuodesta 1975 lähtien. Matti toteaa, että hän joutuu puheenjohtajana käymään kesäisin bunkkerialueella päivittäin. Kun Matti Jokimies luovutti tilan pidon pojalleen vuonna 1983, sotaveteraanityöstä on tullut Matille uusi työmaa, jos ei koko- niin ainakin puolipäivätoimi. Matti on edustanut Kymen Sotaveteraanipiiriä Etelä-Suomen läänin veteraaniasiain neuvottelukunnassa. Urheilumiehenä hän on kuulunut kunnan urheilulautakuntaan.

Kun puhutaan Virolahden Sotaveteraaneista, Matti Jokimies tulee aina silloin mieleen. Matti on saanut useita kunnia- ja ansiomerkkejä, joista mainittakoon VM 2 (kaksi kertaa), sotien muistomitalit ja Sotaveteraaniliiton ansioristi.

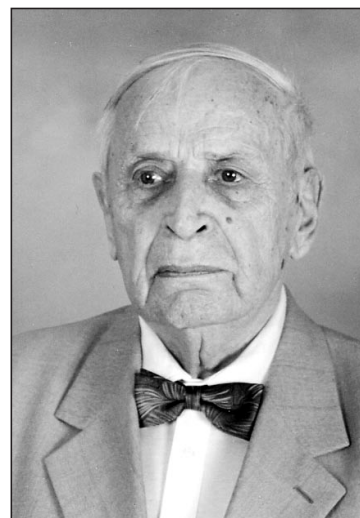
Päivänsankari viettää merkkipäivänsä perhepiirissä, joten veteraaniveljien onnitte-
lut tulevat tässä.

ERKKI VITIKAINEN

Olavi Kujansuu 80 vuotta

Sotaveteraani Olavi Kujansuu täyttää syyskuun 1. päivänä 2004 80 vuotta Parkanossa. Elämäntyönsä hän teki koululaitoksen parissa. Eri-
laisissa opettajatehtävissä hän toimi jo vuonna 1948. Kansakoulunopettajaksi hän valmistui Raahesta 1953 ja kansalaiskoulun yleisaineiden opettajan tutkinnon hän suoritti Hämeenlinnassa 1961. Opettajatehtävät, koulunjohtajan tehtävät ja rehtorin tehtävät Karvian ja Parkanon kouluissa kuuluivat hänen toimialaansa.

Karvialla ollessaan hän kuului moniin kunnallisiin lautakuntiin ja moniin Karvian yhdistyksiin. Hän oli urheiluseurain johtokuntien puheenjohtaja ja sihteerin, kirkkovaltuuston jäsen, kirjaston johtokunnan jäsen ja nuorisolautakunnan puheenjohtaja,

mukana opettajain ammattijärjestön luottamustoimissa valtakuntatasolla, Tampereen läntisen opettajayhdistyspiirin puheenjohtaja ja sihteerinä yli 10 vuotta. Voidaan todella sanoa, kun Olavi Kujansuun elämäнкаarta tarkastellaan, että hän oli mukana mo-

nessa sellaisessa mitä maalaiskunnissa voi kohdata.

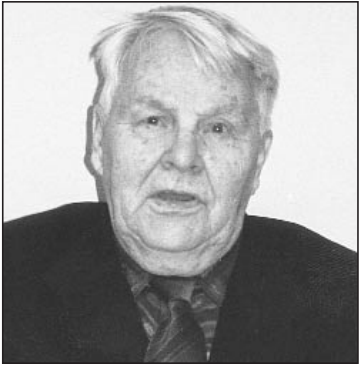
Hän otti osaa Suomen jatkosotaan ja niinpä hänelle lankesi kuin luonnostaan Karvian Sotaveteraanien puheenjohtajuus. Parkanoon muutettuaan sotaveteraanityö on hänelle ollut kaikkein mielisintä, kuten Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin työ varapuheenjohtajana, työvaliokunnan ja joululehden toimikunnissa sekä Suomen Sotaveteraaniliiton valtuuston jäsenenä.

Ansioistaan hän on saanut monia ansiomerkkejä mm. Sotaveteraanien kultaisen ansioristin.

Olavi tunnetaan jo kouluajalta avoimena, iloisena, huumorintajuisena ja isänmaan miehenä.

PENTTI HANNULA

Toivo Lehmusvirta 85 vuotta

Everstiluutnantti Toivo Lehmusvirta täyttää 85 vuotta 19. heinäkuuta Helsingissä. Hän on syntynyt Muolaassa.

Kutsumus veti sotilaan am-

mattiin. Kadettikurssi 26 alkoi 4.6.1941, mutta keskeytyi jatkosodan liikekannallepanoon. Kurssi jatkui Maasotakoulussa heinäkuun –42 alusta lippujuhlapäivään –43. Tuolloin Toivo Armas Lehmusvirta ylennettiin luutnantin virkaan.

Talvisodassa alkanut rintamapalvelus jatkui lähettiupseerina, sissijoukkueen johtajana ja komppanianpäällikkönä sekä koulutusupseerina. Toivo Lehmusvirta haavoittui kahdesti, Talissa ja Kavantsaaresta.

Sotilasura jatkui vuoteen

1974, jolloin hän siirtyi everstiluutnanttina reserviin.

Toivo Lehmusvirralla on ollut runsaasti luottamustoimia mm. Karjalan Liitossa, Vapaussodan Invalidien Liitossa ja Muistosäätiössä, Maanpuolustuskiltojen Liitossa, Suomen Sotilas ja Suomen Mies –lehdissä, Keski-Helsingin Sotaveteraaneissa, Helsingin seudun Sotaveteraanipiirissä ja Suomen Sotaveteraaniliitossa, jonka valtuuston varapuheenjohtaja hän oli.

Aivan erityiset ansiot Topilla on varainhankinnan saralla.

Lukemattomissa hankkeissa kannukset hankkineena hänen puoleensa on käännetty mitä erilaisimpien hankkeiden eteenpäinviemiseksi. Eikä Topi ole koskaan jäänyt vain hallinnollisesti johtamaan hanketta vaan erityisen voimakkaalla panoksellaan ja hankkeen etenemistä seuraten on saanut liikkettää lähipiiriin. Voin todeta tämän saadessani nuorena novii-sina Iltahuuto suurkeräyksessä toimia Topin lähipiirissä. Hanketta johti Toivo Lehmusvirta yhdessä liiton puheenjohtaja Simo Kärävän kanssa. Tulokset

puhuivat puolestaan.

Tunnustuksena Toivo Lehmusvirralle on myönnetty mm. seuraavat kunnia- ja ansiomerkit: kaksi VR 3:a mk, VR 4 tlk, VR 2 ra mk, SL K, SVR R1 ja Sotaveteraanien kultainen ansioristi.

Merkkipäivänä Toivo Lehmusvirralla ei ole vastaanottoa kotona. Päivänsankaria voi muistaa tukemalla Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiötä, Nordea 157430-15162.

MARKKU SEPPÄ

Raul Kuutma 80 vuotta

Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen kunniapuheenjohtaja Raul Kuutma täyttää 80 vuotta 3. elokuuta Tallinnassa.

Lähtökohtana sille, että tuhannet sotaveteraanit ja muut suomalaiset tuntevat Raul Kuutman ja ovat saaneet olla yhteistyössä hänen kanssaan, on kaksi tärkeää ratkaisua, jotka hän teki nuoruusvuosinaan. Lokakuussa 1943 hän keskeytti opintonsa, siirtyi Saksan miehittämästä Virossa salateitse Suomeen ja astui vapaaehtoisena sen armeijaan. Taisteltuun kesällä 1944 JR 200:n riveissä Karjalankannaksella hän oli elokuussa jälleen ratkaisun edessä, tuolloin virolaisrykmentin hajottamisen johdosta. Raul palasi kotimaahansa ja osallistui siellä mm. Pilkan ja Pupastveren taisteluihin, joissa JR 200:n miehet tekivät saksalaisten rinnalla lujaa vastarintaa puna-armeijalle. Taistelujen päämäärää – Viron itsenäisyyttä – ei tuolloin saavutettu, vaan puolustusjoukko hajosi ja sen miehet joutuivat hajalle. Edessä oli pitkä ja raskas neuvostomiehityksen aika.

Kotiuduttuaan Raul saattoi päätökseen opintonsa Tallinnan teknillisessä korkeakou-

lussa. Hän toimi insinöörikoulustaan vastaavissa tehtävissä paperiteollisuudessa ja maatalouden rakennusyhtiössä vuoteen 1987, jolloin hän jäi eläkkeelle.

Eläkevuodet saivat kohta uutta sisältöä, josta on muodostunut Raulille peräti toinen elämäntyö. Sen perustana on aseveljeys sekä Suomesta että Virossa. Tämä kumppanuus ja siitä versova auttamisen tahto ovat johtaneet hänet yhä atkuvaaan työhön Suomen-poikien parissa ja hyväksi sekä kiinteään yhteistoimintaan suomalaisten veteraanien ja heidän yhteisöjensä kanssa.

Kun olot Neuvostoliiton miehittämässä Virossa hieman helpottuivat, Raul oli 1989 perustamassa Elias Lönnrot-seuraan

Suomen-poikien jaostoa ja toimi sen varapuheenjohtajana. Viron itsenäistyttyä uudelleen aseveljien yhteenkuuluvuus ja toimintatahto johtivat Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen perustamiseen huhtikuussa 1992. Raulilla oli keskeinen osuus perustamistöissä sekä toiminnan suunnittelemisessa ja alulle panemisessa. Hän kuului yhdistyksen hallitukseen ja oli sen toiminnanjohtaja vuoteen 1997, jolloin hänet valittiin puheenjohtajaksi. Jätettyään tehtävän keväällä 2000 hänet kutsuttiin kunniapuheenjohtajaksi.

Yhdistyksen 10-vuotisjuhlassa huhtikuussa 2002 voitiin vakuuttavasti todeta, että yhdistyksen toiminta oli ratkaisevasti voimistanut Suomen-poikien yhteenkuuluvuutta ja elämänuskoa, kohentanut elinoloja, tukenut kuntoa ja vireyttä, edistänyt perinteiden tallentamista ja lujittanut heimosiltaa. Raulin toimintakausien saavutuksista nousevat mieleen eritoten veljesmatkat ja -retket, muistomerkit Virossa ja Suomessa, laajat kokoontumiset ja vaikuttavat juhlat, Tallinnan Metsäkalmisto, museo-osastot ja veteraaniseminaarit. Hänen

esitelmänsä, kirjoituksensa ja haastattelunsa ovat antaneet suomalaisille tietoa, joka on lisännyt kiinnostusta veljeskamsamme vaiheisiin sekä antaneet suotuisan pohjan ratkaisuille ja toimille, joilla Suomesta on saatu tukea virolaisille vapaaehtoisillemme ja heidän omaisilleen.

Raul Kuutma on ollut Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin ja Suomen-poikien perinneyhdistyksen hallituksen jäsen sekä toimii virolaisen perinneyhdistyksen hallituksessa. Hänelle on myönnetty Virossa Kotkaristi sekä Suomessa Vapaudenristi, sotaveteraanien ansioristi ja Viro-yhdistysten liiton ansiomerkki.

Raulin oman merkivuoden alkupuolen näkyvin saavutus on hänen kirjoittamansa teos Kolmas tee? Eesti auks, tulevikku pantiks, joka ilmestyy syyskuussa suomennoksena nimellä Suomen-poikien tie. Siinä hän kuvaa seitsemän Suomen-vapaaehtoisien kohtaloita toisessa maailmansodassa ja sen jälkeen Yksi kertomuksista on hänen omansa. Sotaveteraanilehden lukijat ja Raulin kuulijat tietävät vanhastaan, että hän on luotettava ja sujuva ker-

toja.

Suomalaiset sotaveteraanit sekä heidän yhteisönsä tervehdivät Raul Kuutmaa kiitollisina uskollisesta aseveljeydestä ja ystävyydestä sekä sitkeästä työstä yhteisten päämäärien hyväksi.

Merkkipäivänään Raul Kuutma ei järjestä vastaanottoa. Sen sijaan hän toivoo, että mahdollisimman moni hänen suomalaisista ystäviään tukisi hänen syntymäpäivänään perustettavaa rahastoa. Sen varoilla tulaaan huolehtimaan Suomen-poikien hautausmaasta Tallinnan Metsäkalmistussa sekä heidän ja Viron vapaussodan suomalaisten vapaaehtoisten lukuisista muistomerkeistä Virossa sen jälkeen, kun veteraanit itse ovat poistuneet viimeiseen iltahuutoon.

Lahjoitukset pyydetään maksamaan Suomen-poikien perinneyhdistyksen tilille, Etelä-Karjalan Osuuspankki 540201-245532. Viestiruudukkoon tiedot lahjoittajasta. Luettelo lahjoittajista luovutetaan Raul Kuutmalle joulukuussa Virossa järjestettävässä Suomen itenäisyyspäivän juhlassa.

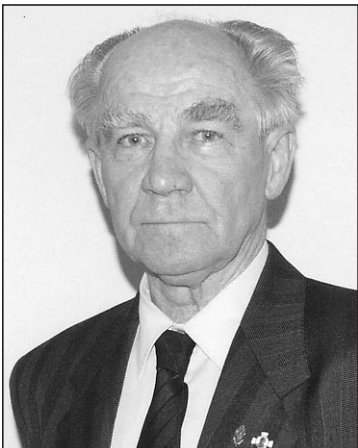
SIMO KÄRÄVÄ

Esko Kosunen 80 vuotta

Suomen Sotaveteraaniliiton entinen toiminnanjohtaja Esko Kosunen täyttää 80 vuotta heinäkuun 19. päivänä. Hän on syntynyt Oulussa ja asuu Helsingissä.

Esko Kosunen valmistui ylioppilaaksi Helsingin Suomalaisesta Normaalilyseosta 1943. Filosofian kandidaatin tutkinnon hän suoritti Helsingin yliopistossa 1952.

Esko on tehnyt pitkän päivätyön sotiemme veteraanien hyväksi ja jatkaa sitä työtä uhrautuvasti edelleen. Hän aloitti toimintansa Aivoinvalidit ry:n toiminnanjohtajana ja asiamiehenä ja jatkoi työtään Sotainvali-

dien Veljesliitossa jaostopäällikkönä ja toiminnanjohtajana.

Maailman Veteraanijärjestön (MVJ) palveluksessa Esko Ko-

sunen on ollut mm huoltovirkailijana, osastopäällikkönä, Aasian–Kaukoidän aluetoimiston päällikkönä Bangkokissa ja eri tehtävissä Yhdistyneissä Kansakunnissa.

Liittomme kannalta hänen tärkein työnsä on ollut liiton toiminnanjohtajuus 14 vuoden ajan. Sen ohella hänellä on ollut luottamustehtäviä mm rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnassa, sosiaalihuollon keskusliitossa ja Suomen YK-liitossa.

Esko Kosunen oli pitkään Sotaveteraanilehden päätoimittajana ja Helsingin Seudun Sotaveteraanilehden päätoimit-

tajana. Esko on myös laatinut lukuisia oppaita ja artikkeleja sotainvalidien ja veteraanien käyttöön.

Eskon monipuolinen kielitaito on ollut suureksi avuksi — suorastaan välttämätön — hänen monissa kansainvälisissä tehtävissään.

Sodanajan ansioista Eskolle on myönnetty mm Vapaudenmitali ja rauhan aikana Vapaudenristi, Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkki ja Suomen Valkoisen Ruusun 1. lk:n ritarimerkki. Sotainvalidien Veljesliitto ja Suomen Sotaveteraaniliitto ovat palkinneet hänet ansioristein.

Esko jatkaa edelleen veteraanityötä. Siitä on erityisesti todettava Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan puheenjohtajuus. Säätiö tukee ja valvoo Helsingin Oulunkylään rakennuttamiensa veteraanitalojen toimintaa.

Esko Kosusella ei ole merkkipäivän vastaanottoa. Hän toivoo ystäviensä, jotka haluavat häntä muistaa, antavan tukea Rintamaveteraanien säätiölle, Nordea 127130-255830, merkinnöin Esko Kosunen 80 v.

PENTTI LAAMANEN

Onnittelemme

Heikki Talvela 80 vuotta

Uudenmaan Sotaveteraani-
piirin puheenjohtaja, maan-
viljelysneuvos Heikki Talve-
la täytti 80 vuotta 25. kesä-
kuuta syntymäpäitjässään
Tuusulassa.

Heikki Talvela on maan-
puolustusmies jo poika-
vuosista lähtien. Suojelus-
kuntapoikana hän oli YH:n ja
Talvisodan aikana ensin väes-
tönsuojelu- ja sitten kotitalal-
le Malmariin sijoitetun sota-
sairaalan huoltotehtävissä.
Sotapalvelus alkoi jatkoso-
dan alkuvaiheissa suojelus-
kuntalaisena ilmasuojeluteh-
tävissä ja lokakuusta -42 ase-
velvollisena Riihimäellä.
Maaliskuussa -43 tuli vuoro
lähteä tykkimiehenä ensin
kannakselle ja sieltä Syväril-
le lähelle Laatokan rantoja.
Kesken kovia vetäytymistais-

teluja tuli komennus Nii-
nisaloon UK:n 59. kurssille.
Upseerikokelaana hänet ko-
tiutettiin maaliskuussa -45,
mutta kokelaiden ylennys
vänrikiksi tapahtui silloisissa
oloissa vasta -48. Heikki Tal-
velan nykyinen sotilasarvo on
kapteeni. Sotavuosien muis-
telmiin voi tutustua hänen kir-
jassaan: Seis! Tulikomento!

Opinnot jatkuivat sotien jäl-
keen ja Heikki valmistui ag-
ronomiksi -50. Alkoivat koti-
tilan isännän toimet ja vuo-
det sekä lukuisat luottamus-
tehtävät maatalousalan pai-
kallisissa, maakunnallisissa
ja valtakunnallisissa yhtei-
söissä. Niistä hänet on palki-
tu maanviljelysneuvoksen ar-
vonimellä.

Heikki Talvelan miehuus-
ja vanhuusvuosien erittäin
laaja ja ansiokas työsarka on
ollut monenlaiset maan-
puolustustehtävät kertaushar-
joituksissa, oman aselajin kil-
tatyössä, reservin upseerien
toimissa ja ennen kaikkea liit-
tomme sotaveteraanityössä.
Tuusulan yhdistykseen hän
liittyi jo -68 ja toimii siellä
edelleen puheenjohtajana.

Uudenmaan Sotaveteraani-

piirin puheenjohtajaksi hänet
valittiin -93. Hän on myös
piirin joululehden vastaava
toimittaja. Liiton hallituksen
jäsen hän on ollut lukuisia
vuosia ja varapuheenjohtaja-
na.

Hänelle on myönnetty 4.
luokan Vapaudenristi.

Parhaiten Heikki Talvela
varmaan tunnetaan kotiseu-
dulla ja laajemmaltikin kah-
desta maineikkaasta ja näky-
västä hankkeesta. Vuosien ai-
kana hän keräsi kotiinsa lähes
600 sotilas- ja muistoesinettä,
jotka nyt on kansalaisten näh-
tävissä omana kolmiosaisena
kokoelmana erityisessä sota-
muistohuoneessa Tuusulan
Taistelukoulun perinnetilois-
sa. Kokoelma sisältää mm.
Heikin enon, jalkaväenken-
raali, Mannerheim-ristin rita-

rin Paavo Talvelan jäämistöä.
Toinen Heikin mittava elä-
mäntyö on PRO PATRIA
-NIMIKIRJA nimisen mah-
tavan graniittiveistoksen ai-
kaansaaminen Tuusulan kirk-
komaankylkeen. Nimikirjaan
on hakattu 310 sankari-
vainajan nimet.

Heikki Talvelassa yhtyvät
vanhan suomalaisen puurta-
jan ja sotilaan parhaat omi-
naisuudet. Ikävuosiaan pel-
käämätön toiminnan mies,
kohtelias, maltillinen ja huo-
maavainen, yhteistä parasta
kärsivällisesti etsivä ja ajava,
jota mielellään kuuntelee ja
jonka seurassa viihtyy.

AARNO LAMPI

Sotaveteraanit Osmo Kiskola ja Niilo Rintala luovuttivat tes-
tamentin nuoremmille Väinö Hakalalle ja Erkki Mäki-Reinikal-
le. Oikealla kuoron johtaja opetusneuvos Pentti Lintala.

Sotaveteraanien lauluperinteen luovutus Kurikassa

Kurikan Lauluveteraanien
15-vuotiskonsertin yhteydes-
sä oli historiallinen hetki kun
Kurikan Lauluveteraanit luo-
vuttivat kirjoittamansa laulu-
perinteen testamentin nuo-
remmille. Tämän testamentin
velvoite kuoron nuoremmille
on "Toteuttakaa veteraanipe-
rinteen vaalimista ja sen siir-
tämistä tuleville sukupolvil-
le". Nyt kuorossa laulaa seit-
semän sodan kokenutta vete-
raania. Kuoron vahvuus on
noin 24 laulajaa ja keski-ikä
noin 70 vuotta.

Huhtikuussa järjestetyssä
kuoron 15-vuotisjuhlakon-
sertissa kuoro esitti johtajan-
sa opetusneuvos **Pentti Lin-
talan** johdolla Kurikan kir-
kon täyteiselle yleisölle mo-
nipuolisen isänmaallisen lau-

luullan. Avustajana toimi Ku-
rikan soittokunta dir. mus.
Aatos Ilomäen johdolla.

Puheen vaikuttavassa kon-
sertti-illassa piti emeritus-
piispa **Yrjö Sariola**. Hän to-
tesi muun muassa, voiko pe-
rinteen siirtäminen täytyä
paremmin kuin laulaen.

Konsertin jälkeisellä viikol-
la maineikkaat lauluveteraa-
nit kiersivät kaupungin eri
kouluilla esiintymässä 10-
vuotiaille koululaisille. Täl-
löin sotaveteraanit joutuivat
vastaamaan sotakokemuksis-
taan koululaisten esittämiin
kiperiinkin kysymyksiin.

Nyt kirjoitettu ja luovutettu
lauluperinteen testamentti
nuoremmille on laatuaan en-
simmäinen maassamme.

RAUNO YLI-HYNNILÄ

Sotaveteraaneja kolmen valtakunnan rajapyykillä Kilpisjärvellä 27.4.

Jo kymmenennen kerran Poh-
jan Prikaatin killan ja Pohjan
Jääkäripataljoonan toimesta
järjestetty juhlallinen lipun-
nosto rajapyykillä oli kerän-
nyt jälleen runsaan osanotta-
jajoukon, arviolta runsaat 150
henkeä sai seurata erittäin
hienossa kevätssä kello 12
kun Simon Sotaveteraanien
kunniapuheenjohtaja **Armas
Ilvo** ja aliupseerioppilas **Les-
kinen** nostivat kielekkeisen
Suomen lipun salkoon, P.Jää-
käripataljoonan asettaman
aliupseerikurssin oppilaista
kokoontuneen joukkueen
tehdessä paikalla olijoiden li-
säksi kunniaa.

Harva silmäkulma jäi kui-
vaksi kun ohjelmaan kuulu-
van Prikaatikenraali **Paavo
Kiljusen** pitämän juhlapu-
heen jälkeen laulettiin *Vete-
raanin iltahuuto* yleisön yh-
tyessä Ilvon laulaman soolo-
osan jälkeisiin kertosäkeisiin.

Paikalla olleiden 5 veteraa-
nin joukossa oli m.m. Käsi-
varren vanhin veteraani 91
vuotias **Akseli Uusitalo**.

Etupäässä hiihtäen 13 km:n
päähän saapunut väki sai
nauttia lopuksi Pohjan Jääkä-
ripataljoonan tarjoaman kent-
tälounaan.

ARMAS ILVO

"Nuoruus ja vanhuus" kunnianteossa. Vas. Leskinen oik.
Ilvo.

Veteraanien perintö uusille sukupolville

Kansallisen veteraanipäivän arvokas juhla Porissa onnistui yli odotusten

- Suomi on tänään niin taloudellisesti kuin sivistyksellisesti hyvinvoiva, tasa-arvoinen, oikeudenmukainen ja kansanvaltainen maa – monessa asiassa maailman mallimaa – josta voimme kaikki olla ylpeitä. Uhraukset eivät siten ole menneet hukkaan. Siitä me olemme kaikki Teille, kunnioitetut veteraanit, naiset ja miehet, syvästi kiittolaisia, totesi Länsi-Suomen läänin maaherra **Rauno Saari** juhlapuheessaan.

- Kansallisen veteraanipäivän vakiintuminen osaksi vuotuista juhlapäiviemme kiertoa on selkeä osoitus veteraani-ikäluokkien nauttiman arvostuksen kehityksestä. Veteraanipäivän jo liki kaksikymmenvuotisen historian aikana veteraanien yhteiskunnallinen arvostus on saavuttanut tason, joka sille olisi kuulunut jo paljon aikaisemmin. Mutta Te tiedätte sen, että kansan syvien rivien keskuudessa tätä arvostusta ei koskaan myöskään menetetty, vakuutti pääministeri **Matti Vanhanen** tuodessaan valtioneuvoston tervehdyksen juhliville veteraaneille.

- Suomen puolustus ei olisi millään voinut onnistua ilman kotirintaman laajaa tukea ja ilman naisten vankkaa panosta puolustukseen jopa rintamapalveluksessa. Koko yhteiskunnan voimavarat keskittettiin oikeutetuksi koettuun taisteluun yhteisen päämäärän puolesta. Sama päättäväisyys jatkui vielä sodan jälkeen, kun Teidän sukupolvenne loi ankaralla työllä perustan nykyiselle hyvinvoinnillemme, mainitsi puolustusvoimain komentaja, amiraali **Juhani Kaskeala** omasa puheenvuorossaan.

- Vapaa keskustelu maamme turvallisuudesta ja ratkaisujen tekeminen siitä laajaan kansalaisten hyväksyntään perustuen on oman käsitykseni mukaan juuri veteraanien perinnön mukaista ja eduksi vapaalle isänmaalle, kiteytti kaupunginjohtaja **Martti Sinisalmi** isäntäkaupungin Porin tervehdyksessä.

Juhlatapahtumat alkoivat jo maanantaina, jolloin vietettiin runsaan 600 veteraanin voimalla Asemiesiltaa Porin Karhuhallissa. Illan ohjelma oli rennon viihteellinen ja varsin musiikkipainotteinen. Asemiesillä esiintyivät Satakunnan Sotilassoittokun-

Porin Karhuhalliin oli saapunut runsaat 3 000 sotiemme veteraania saattajineen. Juhlapuheen piti maaherra Rauno Saari.

ta johtajanaan musiikkikapteeni **Riku Huhtasalo** sekä Porin Mies-Laulu, jonka riveistä löytyi kolme muhkeaa tenoria hauskuttamaan yleisöä. Veteraaneille rakkaita sota-ajan lauluja esittivät Rosenlewin Hopeakerhon miesryhmä **Körri** johtajanaan **Taisto Lähteenmäki**. Reippaasta puhallinmusiikista vastasi satakuntalaisille tuttu Sveitsikko johtajanaan **Tauno Leppäpohja** lottapukuisen Helena Laineen toimiesiä solistina.

Asemiesillan juonsi **Veikko Hirviniemi**, joka pohjalaisena joutui mukaan porilaisen **Ulla Leinon** murrenailuun. Välitön tunnelma leimasi iltaa, joka onnistui erinomaisesti saaden runsaan veteraanijoukon vilpittömän kiitoksen.

Sotiemme veteraanit täyttivät Porin Karhuhallin

Varsinaisen kansallisen veteraanipäivän tapahtumat aloitettiin lipunnostolla Karhuhallin pääsisäänkäynnin edessä. Satakunnan Sotilassoittokunta esitti seremonian aluksi fanfaarin ja sen jälkeen *Porilaisten marssin*. Yhteisesti laulettu *Lippulaulun* jälkeen siirtyi noin 1 600 veteraania Karhuhalliin odottelemaan pääjuhlan alkua.

Aamupäivän ohjelmaan kuului hartaustilaisuus, jonka toimitti Ahlaisten kirkkohera **Heimo Hietanen**. Samaan aikaan Porin uuteen Ortodoksikirkkoon kerääntyi noin 60 kuulijaa ortodoksiseen jumalanpalvelukseen.

Pääjuhlan aluksi Satakunnan Sotilassoittokunta, Satakunnan Sotaveteraanikuoro ja Porin Mies-Laulu esittivät yhteisesti Jean Sibeliuksen *Isänmaalle*, jonka jälkeen kenttäpiispa **Hannu Niskanen** puhui siteerauten kansallisrunoilijamme J.L.Runebergin isänmaan virttä ”Sun kätes, Herra, voimakkaan / suo olla turva Suomenmaan. Tuota veteraaneille rakasta virttä kirjoitettaessa maamme ei ollut vielä itsenäinen. Vapauden toivo oli kuitenkin virinnyt. Kuusi vuosikymmentä sitten monet virsien rukoukset kuultiin, ja ratkaisevissa taisteluissa veteraanimme säilyttivät maamme itsenäisyyden.

Ylipäällikkö, Suomen marsalkka Mannerheim antoi välirauhan solmimisen jälkeen päiväkäskyn, jossa hän kiitti urhoollisia sotilaitaan ja koko Suomen kansaa. Erityisesti hän nosti esille sankarivainajat, ”joiden valkeat ristit kirkkojemme kummuilla kertovat niistä, jotka antoivat suurimman uhrin”. Myös me tahdomme heitä tänään muis-

taa. Näillä sanoilla kenttäpiispa lähetti seppelpartiot kaikille Porin neljälle sankarihaudalle vaikuttavan Narvan marssin tahdissa. Seppelpartiot muodostuivat opiskelevan nuorison ja partiolippukunta Meri-Porin edustajista.

Veteraanien arvot vankka perusta

Tervehdyssanat juhlivalle veteraanijoukolle esitti isäntäkaupungin Porin kaupunginjohtaja Martti Sinisalmi. Puheessaan hän painotti juhlan teemaa Veteraanien perintö – vapaa isänmaa.

- On hyvä, että niin tässä kuin sadoissakin muissakin tapahtumissa ympäri maan tarkastellaan sitä, kuinka me olemme veteraanien arvokasta perintöä vaalineet ja käyttäneet hyväksi kaikkea sitä vapautta, joka itsenäisellä Suomella on ollut. Tämä tarkastelu on suoraa jatkoa sille keskustelulle, jota talvisodan päättymispäivänä järjestetyn jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin siunausjuhlan yhteydessä käytiin. Siinä nostettiin esille monia yleviä asioita ja sellaisia ajatuksia, jotka suoraan kytkeytyvät veteraanipäivän tämänkertaiseen teemaan. Eräs niistä oli, että edesmennyt kenraali uskalsi pitää vapaata isänmaata näkyvästi esillä silloinkin,

kun se muutoin maassamme ei ollut kovin muodikasta. Lehtien yleisönosastot olivat kenraalin poismenon jälkeen tulvillaan kirjoituksia. Lukuisat kansalaiset ja varsinkin nuoret kertoivat avoimesti, että vasta kenraalin puheiden myötä heille oli avautunut, mitä merkitsevät sanat isänmaa, itsenäisyys ja Suomi.

Puhetta seurasi Leevi Madetojan *Terve päivä Pohjolahan*, jonka Satakunnan Sotilassoittokunta esitti solistinaan mezzosopraano **Sari Nordqvist**.

Jättäkäämme vastuu nuorille, hyvälle suomalaisille!

Veteraanin puheenvuorosaan pankinjohtaja **Risto Ruskokivi** totesi, että tänään viettää kanssamme veteraanipäivää eri puolilla Suomea ja moniin vieraisiin maihin asettuneina suuri määrä talvisotaan, jatkosotaan ja Lapinsotaan osallistunutta veteraania, miestä ja naista.

- Veteraanit, siskot ja veljet, olkaamme iloisia ja tyytyväisiä. Isänmaa on itsenäinen. Olemme vapaat päättämään omista ja vähän vieraittenkin asioista.

Veteraanit, jättäkäämme menneet asiamme ymmärtävien ja hyväksyvien nuorten ikäluokkien hoidettavaksi. He ovat hyviä suomalaisia. Voimme hyvin yhtyä viisaan Paasikiven lausumaan: Eletty eilinen päivä, tämä päivä tähän asti, Herra pitää huolen huomisesta. Tällaisen perinnön halusi veteraanien edustaja Risto Ruskokivi jättää tämän päivän vapaalle isänmaalle.

Kuoron esittämän Kalervo Hämäläisen *Veteraanin iltahuudon* ja *Kiitoslaulun* sekä Risto Ruskokiven puheenvuoron jälkeen esiintymislaululle pyrähti Vähärauman koulun ala-asteen pienten oppilaiden parvi kukittamaan veteraanilaulajat. Yhdessä veteraanien kanssa he seisovivat käsi kädessä yhteisesti laulettu *Maamme*-laulun ajan. Hetki oli herkkä ja syvästi liikuttava.

Matkalla isänmaan multa

Melkein perillä. Kymmenien kaatuneiden maalliset jäänteet saapuivat Lappeenrannan sankarihautausmaalle tunnelmassa, josta huokui arvostus ja kiitollisuus.

Viestinviejä. Pääministeri Matti Vanhanen muistutti, että tärkein osa veteraanien perintöä on viesti, joka velvoittaa jokaista tekemään parhaansa isänmaan menestyksen eteen.

Kannakselta löydettyjä tunte-mattomaksi jääneitä sankari-vainajia saatettiin haudata Lappeenrannassa kaatuneitten muistopäivänä 16. touko-kuuta.

Lappeen kirkosta marssitettiin sankarihautausmaalle lauantaina komeassa saattueessa pitkä rivi valkoisia uurnia. Lippujen ja rumpujen välissä kulki myös pääministeri **Matti Vanhanen**. Venäjältä löydettyjen sankarivainajien maalliset jäänteet kulkivat

haudaan sotilaiden käsivarsilla.

- Kun Suomi joutui sodan pyörteisiin 65 vuotta sitten, meillä tehtiin kansainvälisesti ajatellen poikkeuksellinen päätös. Taistelukentällä kaatuneet sankarivainajat tuotiin haudattavaksi kotiin, Vanhanen muistutti puheessaan. 46 sotilaan kohdalla tuo päätös laitettiin täytäntöön nyt. Heidän muistoaan kunnioitti satapäinen joukko kiitollista ja uteliasta väkeä. Haudaan las-

ketut vainajat ovat tunnista-mattomia. Taistelukentälle jäi sodan jälkeen tuhansia kaatuneita. Reilu kymmenen vuotta sitten Suomen ja Venäjän hallitukset ryhtyivät yhteistyöhön suomalaisvainajien etsimiseksi. Sen jälkeen kotimaahan on tuotu 850 sotilaan jäänteet. Yli neljännes on tunnistettu. Lauantaisen tilaisuuden kaltaisia tuntemattomien sankarihautajaisia on järjestetty kymmenen kertaa. - Monet löytöpaikat ovat tuttuja

talvi- ja jatkosodan suurten taisteluiden historiasta: Kol-laa, Summa, Kuuterselkä ja Tali-Ihantala, pääministeri kertasi.

Sinivalkoisia seppeleitä sekä yksi punainen

Pienissä arkuissa kulkevien sotilaiden pitkän matkan viime metrit olivat juhlalliset. Siunausta tahdittivat soitto-kunta ja veteraanikuoro. Il-massa oli samoja ääniä, jotka

heille tulivat tutuksi viimeisinä elinaikoina, Porilaisten marssi ja laukaukset. Siunauksen toimitti kenttärovasti **Valde Palola** neljän muun papin avustuksella. Ristin sai kanteensa jokainen kahden sotilaan kannatteleva arkku. Suuri hauda on avattu kirkko-maan laitaan sankarihautaus-maan patsaan kaksien kasvojen eteen.

Sotilaallisessa tunnelmassa pääministeri kiitti erityisesti Sotavainajien muiston vaalimisyhdistystä. Yhdistys on vastannut ruumiiden etsintä-työstä luovutetulla alueella vapaaehtoisvoimin. Työssä ovat auttaneet myös paikalliset asukkaat ja Venäjän sotilasviranomaiset. Venäläiset olivat läsnä myös hautajaisissa. 46 suomalaismiestä sai hautansa päälle myös punaisin kukin koristellun Venäjän valtion tervehdyksen. Sodanaikaisen vihollisarmeijan edustaja esitti pahoittelunsa ja kunnioitti suomalaissotilaiden muistoa.

ETTI KANTOLA

Kuolleita

Lauri Kokko 1913-2004

Mannerheim-ristin ritari n:o 84, toimitusjohtaja, kapteeni res. Lauri Albin Kokko kuoli toukokuun 20. päivänä 90 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt 12.6.1913 Kontiolahdella.

Lauri Kokon tie johti suojeluskunnan poikaosastosta suoraan rajavartijaksi ja siitä Rajavartiolaitoksen kantalupseeriksi. Reserviupseerikurssin tämä ikäluokkansa paras hiihtäjä, pesäpalloilija ja ampuja sekä intomielinen johtaja selvitti juuri ennen talvisodan alkua. Eversti Erkki Raappanan joukoissa vänrikki Kokko sai tulikasteensa. Alusta alkaen esimiehet huo-

masivat Kokon taistelijan ominaisuudet ja hänet määrättiin johtamaan vaativia partioretkiä vihollisen selustaan ja avoimille sivustoille. Näillä partiomatkoilla Kokon raja- ja erämiestaidot pääsivät oikeuksiinsa.

Tiivistetyimmin Lauri Kokon sotilastaidot on kuvattu hänen nimityksensä Mannerheim-ristin ritariksi perusteluissa pvm:llä 31.8. 1942: ”Luutnantti Kokko on toiminut henkilökohtaista urhoollisuutta ja oikeata oma-aloitteisuutta osoittaen menestyksellisesti komppanianpäällikkönä koko sodan ajan. Häikäilemättömän ja aloiterikkaan

hyökkäyshalunsa ansiosta hänen on onnistunut saartaa vahvojakin vihollisosastoja ja tuhota ne saaden saaliiksi mm. useampia täysin kunnossa olevia hyökkäysvaunuja. Johtaessaan kerran tilapäisesti pataljoonaa murtautui hän yöllä vihollisen lujasti varustamien asemien sisään, jossa saarrettuna pysyi seuraavaan aamuun saakka ja tällöin pakotti vihollisen jättämään miinoilla, hyökkäysvaunues-teillä ja katetuilla korsuilla varustetut asemansa. Luomalla komppaniaansa oikean isku- ja hyökkäyshengen on hänen onnistunut aina voittajana selviytyä hänelle usko-

tuista taistelutehtävistä.”

Oman liikkeensä toimitusjohtajana Lassi Kokko eli sodanjälkeisen ajan pääasiassa Kouvolassa. Siellä hänen kiinnostuksensa kohdistui Kouvolan Hiihtoseuraan ja Sotaveteraaneihin. Harrastus johti hänet Kouvolan kaupunginvaltuustoon ja hallitukseen 1972-84, Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin puheenjohtajaksi ja Suomen Sotaveteraaniliiton valtuustoon ja hallitukseen.

Kouvolan Reserviupseerikerho, JP 3:n Kilta ja Kouvolan Rotaryklubi pitivät häntä innostavana jäsenenään. Mannerheim-ristin ritarien

säätiön hallituksen puheenjohtajana Lassi Kokko toimi 10 vuotta vuodesta 1987 lähtien.

Kapteeni Kokolle oli myönnetty Mannerheim-ristin lisäksi Vapaudenristi tammenlehtien ja miekkokien ke-ra sekä monia muita ansio-merkkejä. Häntä jäivät suremaan omaisten ja 11 Mannerheim-ristin ritarin lisäksi lukuisa ystävien joukko Kouvolassa.

Lauri Kokko siunattiin haudan lepoon 5.6. Joensuussa sotilaallisina kunnianosoituksin.

KARI NORKOLA

Tauno Siltavuori 1911-2004

Rakennusmestari Tauno Siltavuori kuoli 20. huhtikuuta Raumalla. Hän oli syntynyt 30. kesäkuuta 1911 Maanin-galla. Koko Suomi oppi tuntemaan hänen kasvonsa Ilta-huuto-keräyksen julisteesta ja televisiomainoksista 1994-95.

Valmistuttuaan rakennusmestariksi Siltavuori teki elämäntyönsä pääasiassa Yhtyneillä Paperitehtailla ja VR:n palveluksessa. Hän osallistui aktiivisesti erilaisiin kunnallisiin ja oman ammattialansa luottamustehtäviin.

Siltavuori osallistui talviso-

taan Kannaksella ja oli mukana jatko- ja Lapinsodassa.

Sotaveteraanitoiminta oli Siltavuorelle läheinen harrastus. Hän toimi mm. 20 vuotta Jämsän Sotaveteraanit ry:n puheenjohtajana. Hyväkuntoisena hiihtäjänä Siltavuori saavutti mm. sotaveteraanien

maailmanmestaruuden 78-80-vuotiaitten sarjassa Ru-kalla ja Itävallassa.

Sotilasarvoltaan Siltavuori oli kersantti. Sotaveteraaniliiton kultainen ansioristi luovutettiin hänelle 6. maaliskuuta. Hänelle on myönnetty myös VR 4 miekkokien tkl

sekä VM II ja VM I.

Viimeiset kolme vuotta Siltavuori vietti tyttärensä luona Raumalla. Siltavuoren siunaus toimitettiin Jämsän kirkossa 15. toukokuuta.

VÄINÖ KILTTI

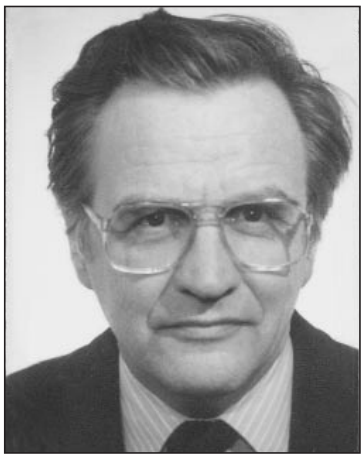
Sosiaalineuvoja hankkeeseen mukaan kaksi uutta Sotaveteraanipiiriä

Sotaveteraaniliiton käynnistämässä sotaveteraanipiiri kohdaisessa neuvontapalvelussa on nyt mukana 7 työntekijää. Uusimpina ovat Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Suomi.

Neuvojille järjestettiin koulutuspäivä kesäkuussa, jolloin he kertoivat myös omia kokemuksiaan työstään. Todettiin, että työ on käynnistynyt alueellisten tarpeiden mukaisesti

kuntien kanssa käydyistä neuvotteluista sekä veteraanien henkilökohtaisesta neuvonnasta ja ohjauksesta.

Seinäjoella pidetyillä liittopäivillä korostui sosiaalineuvoja hankkeen tarpeellisuus. Nyt on luotava ne tukiverkostot, jotka ovat olemassa muutamman vuoden kuluttua, kun veteraanien avun ja tuen tarve kasvaa heidän ikääntyessään.

*Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiriin sosiaalineuvoja **Seppo Matilainen** on jäänyt eläkkeelle Kiimingin kunnan sosiaalihoitajan virasta. Virassa ollessaan hän toimi myös kunnan veteraaniasiamiehenä. Eläkkeelle jäätyään hän on toiminut Sotaveteraanien Kiimingin yhdistyksen puheenjohtajana vuodesta 2001. Sosiaalineuvojan tehtäviin 1.5 alkaessaan, hänen motiivinsa lähtevät kunnioituksesta sukupolvelle, joka nuoruutensa vietti puolustaessaan maamme ja sen jälkeen rakensi perusteet hyvinvointisuomelle. Palvelujen järjestäminen on kuntien asia. Niiden suunnitelmiin kirjoitetut kauniit lauseet tulee saat-
taa myös todeksi veteraanien osalta, toteaa Seppo Matilainen.*

*Keski-Suomen Sotaveteraanipiirin sosiaalineuvoja **Pirjo Timonen-Hakala** on toimii 15.6 alkaen. Pirjo on toiminut sairaanhoitajana ja sosiaalihoitajana Keski-Suomen keskussairaalassa sekä Sydän-Suomen kansanterveysystyön kl:ssa. Hän on jäänyt eläkkeelle Lahden kaupungin terveydenhoitajan tehtävistä. Aikoinaan mukanaolo pikku-lotissa jatkuu nykyään sotaveteraanityönä.*

Pentti Lehtimäki jatkaa Kaatuneitten Omaisten Liiton johdossa

Kaatuneitten Omaisten Liitto ry piti liittokokouksensa Helsingissä 29. huhtikuuta. Kokouksessa valittiin liiton puheenjohtaja sekä hallituksen ja liittovaltuuston jäsenet vuosiksi 2004 ja 2005

sekä hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2004. Liiton puheenjohtajaksi valittiin kenraaliluutnantti Pentti Lehtimäki, joka on toiminut tehtävässä vuodesta 1998.

Veteraanikeräys 2004:n tavoite ylitetään

Viidentenä peräkkäisenä vuotena järjestetty veteraanijärjestöjen yhteinen valtakunnallinen Veteraanikeräys 2004 ”TULE TUEKSEMME” päättyi varusmieskeräyksen osalta 31.5.2004. Keräys alkoi maaliskuun alussa. Keräyksen suojelijana on puolustusvoimain komentaja amiraali **Juhani Kaskeala**. Keräys jatkuu vielä muiden kerääjäorganisaatioiden osalta elokuun loppuun saakka.

Keräyspuhelin 0600 12060 on lahjoittajien käytettävissä koko vuoden (puhelin hinta on 10,10€ + ppm). Samoin lahjoitustilit ovat avoimina koko vuoden (Nordea 144930-104068, Osuuspankki 555409-225771 ja Sampo 800015-66015).

Sotiemme veteraanien arvostus kansalaistemme keskuudessa on kasvanut vuosi vuodelta. Se näkyy myös keräyksissä. Kansalaiset ymmärtävät kuinka arvokas asia on, että Suomi on itsenäinen ja, että saamme vapaasti elää ja asua - suomalaisina. Vuoden 2003 Veteraanikeräyksen tuotto oli yli 600 000 euroa. Tänä vuonna suomalaisilla on jälleen ollut mahdollisuus osoittaa kiitollisuutensa vuosien 1939-1945 sodissa vapautemme puolesta taistelleille. Tämän vuoden keräykselle asetettu 700 000 euron tavoite tullaan ylittämään.

Kerääjäorganisaatioina toimivat edellisten vuosien tapaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen varusmiehet sekä Naisten Valmiusliitto

ry:n alueelliset alueneuvottelukunnat paikallisyhdistyksiin. Tänä vuonna ensimmäistä kertaa keräykseen osallistuvat Suomen Reserviupseeriliitto ry:n ja Reserviläisliitto ry:n alueelliset piirit ja paikalliset yhdistykset sekä Suomen Partiolaiset-Finlands Scouter ry:n lippukuntia.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen varusmiesten ovelta ovelle lista- ja lipaske-
räykseen osallistui pääasiassa tammikuussa 2004 palvelukseen astunut ikäluokka johtajineen. Keräykseen osallistuminen oli yli 10 000:lle varusmiehelle mitä parhainta kansalaiskasvatusta. Varusmies joutui itse pohtimaan keräyksen taustoja voidakseen esitellä asiansa lahjoittajille.

Naisten Valmiusliitto on järjestänyt aikaisempien vuosien tapaan ympäri valtakuntaa erilaisia veteraanikeräystä tukevia tilaisuuksia ja tapahtumia ja kerää myös lippailla eri tapahtumissa kesän aikana.

Suomen Reserviupseeriliitto ry:n ja Reserviläisliitto ry:n paikallisyhdistyksien antama tuki keräykselle perustui lähinnä varusmieskerääjien tukemiseen opastuksen ja kuljetuksien muodossa. Paikallisyhdistykset keräävät myös lippailla eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa vielä kesän aikana.

Suomen Partiolaiset-Finlands Scouter ry:n keräystoiminta perustui lippukuntien itsenäisiin osallistumispäätöksiin. Monilla paikkakun-

nilla keräys painottui partioviikolle. Lippukunnat keräsivät lippailla erilaisissa paikallisissa yleisötapauksissa, kauppakeskuksissa ja toreilla.

Vuoden 2004 Veteraanikeräyksen keräysvarojen jakaminen aloitetaan tulevan kesän kuluessa. Varat kohdistetaan entiseen tapaan pääsääntöisesti kotona selviytymisen tukemiseen ja pyritään mahdollistamaan veteraanin tai sotelesken asuminen omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Keräyksen järjestäneet veteraanijärjestöt (Suomen Sotaveteraaniliitto ry, Rintamaveteraaniliitto ry, Rintamanaistenliitto ry, Sotavangit Ry ja Kaatuneitten Omaisten Liitto ry) ovat sopineet keskenään keräystuoton jakamisesta järjestöjen kesken. Tukea annetaan ensisijaisesti vaikeimmassa asemassa oleville veteraaneille ja soteleskille.

Lisätietoa keräyksestä saa Internet-kotisivuilta: www.veteraanikerays.com.

Veteraanikeräys 2005 tullaan toteuttamaan pääsääntöisesti vuoden 2004 keräyksen mukaisesti. Keräys alkaa 1.3.2005.

MATTI JÄÄSÄRÖ

Sotaveteraaniliiton toimisto on suljettu 5.7 – 25.7 henkilökunnan lomien vuoksi.

Heinä- ja elokuussa liiton toimisto on avoinna perjantaisin kello 8.30-15.00.

Tarvittaessa voitte ottaa yhteyttä toiminnanjohtaja Markku Seppä puh. 0400-921322 tai sosiaalishteeri Anni Grundström 040-8223998

Henkilökunta toivottaa kaikille lehtemme lukijoille aurinkoista kesää.

Kotirintamaisille muistomerkki Kaustisella

Kaustisen kotirintamanaisten muistomerkki pystytettiin seurakuntatalon rinteeseen. Kuva: Kari Nikula

Kaatuneitten muistopäivänä 16. toukokuuta paljastettiin kotirintamaisille muistomerkki Kaustisella. Aloite muistomerkin toteuttamisesta tuli Kaustisen sotaveteraanijärjestöiltä. Kaustisen kunta ja seurakunta vastasivat hankkeen toteuttamisesta. Muistomerkki sai jo hankkeen alkuvaiheessa nimen Enkelin siipi. Muistomerkissä olevassa laatassa on teksti KOTIRINTAMANAISTEN TYÖLLE ISÄNMAAN HYVÄKSI 1939-1945

Muistomerkin paljastustilaisuudessa puhui Kaustisen kunnanvaltuuston puheen-

johtaja **Tuula Harju**. – Työ kotirintamalla oli tärkeää ja arvokasta. Kaiken aineellisen ohella tarvittiin lämpöä ja hoivaa lapsille, vanhuksille ja sairaille. Suurimman vastuun tästä kaikesta kantoi jokainen omalla työsarallaan työtä tehnyt nainen. Oli tärkeää, että kotirintama kesti sekä henkisesti, että aineellisesti. Palkka ja kiitos vain jäivät monta kertaa saamatta.

Muistomerkki sijaitsee seurakuntatalon pihapihlajan suojassa. Muistomerkkikiven on louhinut ja viimeistellyt kivitaiteilija **Jouni Virkkala**. Kivi on paikallista Pööskaalion kiveä.

Heimoveteraanikeräys uuteen ennätykseen

Suomen Sotaveteraaniliiton neljännen kerran suorittama keräys virolaisten, inkeriläisten ja karjalaisten heimoveteraanien hyväksi tuotti 221 893,79 euroa. Keräystulos on noin 36 000 euroa enemmän kuin edellisellä kerralla. Keräyksen kulut olivat 17 636,89 euroa eli 7,95 %.

Keräys suoritettiin lähettämällä lehtien välissä ja jakamalla tilisiirtolomakkeita sekä Finnairin lentävän henkilökunnan suorittamalla keräystepauksella helmikuussa.

Suomen Sotaveteraaniliitto on lähettänyt keräystilityksen Etelä-Suomen lääninhallituk-

selle. Liitto on luovuttanut Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit ry:lle ja Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistykselle tammikuussa heidän kanssaan vuodelle 2004 sovitut varat käytettäväksi heimoveteraanien ja heidän puolisoitensa ja leskien avustamiseen, jonka käyttämisestä yhdistykset raportoivat liittoa.

Suomen Sotaveteraaniliitto kiittää kaikkia keräykseen osallistuneita yksityisiä henkilöitä ja yhteisöjä. Työ heimoveteraanien hyväksi jatkuu.

Muistomerkki Iitin kaatuneille

- Voimakas aseveljeyden ja yhteenkuuluvaisuuden henki yhdisti Teitä rintamalla taistelleita miehiä ja naisia osoittaessanne sodan raskaina vuosina käsittämättömän suurta päättäväisyyttä ja vastuuta isänmaamme vapauden puolustamisessa. Kokoamalla yhteiseen muistokiveen Iitin kirkon ja Vuolenkosken sankarihautoihin sekä sukuhautoihin haudattujen sankarivainajien nimet ja taistelupaikat olette halunneet välittää sodan jälkeisille sukupolville tärkeää tietoa kansamme historian kovimmista koetteluksista ja siitä hinnasta, jonka maamme joutui vapaudestaan maksamaan. Näin Iitin seurakuntakeskuksen viereiseen puistoon Kausalaan pystytetyn muistomerkin paljastuspuheen kaatuneitten muistopäivänä pitänyt kunnallisneuvos **Matti Mikkola** totesi.

Päivän juhlallisuudet aloitettiin kirkossa pidetyllä jumalanpalveluksella, jossa kirkkoherra **Jyrki Nordlund** saarnasi. Jumalanpalveluksen jälkeen laskettiin kunnan, seurakunnan ja kansalaisjärjestöjen seppeleet kirkon viereisen sankarihauta-alueen muistomerkille.

Muistomerkissä 314 nimeä

Muistomerkissä, jonka iittiläinen insinööri **Aarre O.**

Kookas muistomerkki osoittaa, kuinka kallis oli vapautemme hinta.

Laiho on suunnitellut, on kaatumisjärjestyksessä 314 sodissa 1939-1945 kaatuneen nimet syntymä- ja kuolinai-koineen sekä -paikkoinen. Iitin Sotaveteraanit ry teki aloitteen muistomerkin pystyttämisestä ja kutsui 20.4.2002 hankkeen toteuttamiseen mukaan Sotainvalidien Veljesliiton Iitin osaston sekä Iitin kunnan ja seurakunnan. Onnistunut kansalaiskeräys osoitti, että patsaan pystyttäminen on kaikkien kuntalaisten hanke, patsastomikunnan ja Iitin Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja **Sulo Seppälä** totesi muistomerkin paljastusjuhlan tervehdyspuheessaan.

Kunnallisneuvos Mikkolan

puhe ja muistomerkki osoittavat, että suurimmat menetykset keskikokoinen Iitin pitäjä kärsi Oinaalan ja Punnuksen taisteluissa talvisodassa sekä Villavaaran, Voljärven, Karhumäen, Karisalmien ja Ihantalan taisteluissa jatkosodassa. Sotien ansiosta 147 iittiläislasta jäi orvoksi.

Iitin yhtyneet kuorot johtajaan **Jouko Törmälä** sekä Iitin Puhallinorkesteri Matti Kausalaisen johdolla vastasivat tilaisuuden musiikkian- nista. Monisatalukuinen yleisö veisasi virret 578 ja 579. Seurakunnan kappalainen **Reijo Lehtonen** luki päätösrukouksen.

ERKKI VITIKAINEN

Hengellinen päivä Eskilstunassa

Sotainvalidien ja sotaveteraanien yhteistä hengellistä päivää vietettiin tällä kertaa Eskilstunassa.

Juhla alkoi jumalanpalveluksella Marian kirkossa ja sinne toivotti juhlavieraat tervetulleiksi **Heimo Niemonen**. Liturgina ja tekstinlukijana toimi pastori **Eeva-Liisa Kettunen** ja häntä avusti Heimo Niemonen. Kanttorina ja urkurina toimi **Olli Paakinaho**. Tilaisuudessa avustivat myös Eskilstunan Mieslaulajat Olli Paakinahon johdolla. Jumalanpalveluksessa saarnasi rovasti **Väinö Salokorpi** Suomesta. Hän on eläkkeellä oleva Sotainvalidien Veljesliiton pappi. Hänen saarnassaan oli päivän tekstin ohella teemana sotainvalidien ja veteraanien tunnuslause ”Veljeä ei jätetä”. Veljeä ei ole jätetty ja Suomen kansan yksimielisyys auttoi kansamme säilyttämään itsenäisyy-

tensä. Sen ovat veteraanit meille pelastaneet. Jumalanpalvelus päättyi Herran ehtoolliseen, jonka jakoivat Väinö Salokorpi ja Eeva-Liisa Kettunen.

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin seurakuntasaliin, jonne emännät olivat kattaneet ruokapöydän. Sotainvalidien puolesta **Juha Joki** toivotti vieraat tervetulleiksi päiväjuhlaan. Tarjoilun oli lahjoittanut jo entiseen tapansa sanomalehti Ruotsin Suomalainen, josta lehdelle suuret kiitokset. Päiväjuhlassa avusti Mieslaulajat Olli Paakinahon johdolla ja saimme kuulla mm. Paciuksen *Suomen Laulun*. **Kirsti Juhola** lausui antaumuksella runon *Mies, joka ei itkenyt*. Väinö Salokorpi esitti kaksi laulua, Havaksen *Testamentti pojalleni* ja *Ukko-Paavon virren*. Hän toi myös terveisiä Suomesta ja kertoi sotainvalidien

tämän hetken toiminnoista ja ongelmista. Nyt annetaan jo Suomessa suuri arvo veteraanien ja invalidien panokselle. Ennen sanoivat arvostelijat, että ”Mitäs sinne menitte”. Nyt sanovat useimmat veteraaneille ”Kiitos teille, että menitte sinne.” Mutta on myös selvää, että hengellisen hoidon tarve kasvaa veteraanien vanhetessa, vaikka joukko pieneneekin. Sielunhoidon tarpeellisuutta eivät nuoremmat päättäjät oikein tajua.

Jouko Junttila esitti Einar Koivukankaan runon *Suomen historiasta* ja se kuvasi aivan uudella tavalla Suomen kansan vaiheita aina muinaisajasta lähtien. Sitten olivat vuorossa Mieslaulajat, jotka esittivät *Veteraanin iltahuudon* ja päiväjuhla päättyi kuoron ja yleisön yhteiseen *Maamme*-lauluun.

TAUNO JOKIMÄKI

Sotiemme veteraanien itäisen Suomen kirkkopäivä

Lahdessa 22.9.2004

”Jätä taakkasi Herran käteen”

Tervetuloa Lahteen viettämään sotiemme veteraanien itäisen Suomen kirkkopäivää.

Ohjelma

Klo 11.00 Jumalanpalvelus
Luterilainen palvelus Lahden Messuhallissa
*Saarnaa piispa Matti Sihvonen

Ortodoksinen palvelus Lahden Ortodoksisessa kirkossa

*Toimittaa kirkkoherra Olavi Merras
Klo 12.00 Ruokailu, Lahden Messuhallissa

Klo 14.00 Päiväjuhla, Lahden Messuhallissa

*Juhlapuhe kenttäpiispa Hannu Niskanen

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen 30.7. mennessä mieluiten ryhmittäin, esim. yhdistysten tai piirien kautta. Osallistumismaksu em. päivään mennessä 10 euroa henkilö, myöhemmin 15 euroa henkilö.

Maksetaan KIRKKOPÄIVÄ 2004 tilille:

Nordea 151930 - 142352
Osuuspankki 561211 - 2158305
Mandatum 800013 - 70990328
Merkitse viestiin osallistujien lukumäärä.

Tiedustelut

KIRKKOPÄIVÄ 2004:n toimisto,
puhelin (03) 7822 232 tai (03) 7824 480
Sotainvalidien Veljesliiton Lahden piiri ry
Vuorikatu 3 15110 Lahti
E-mail: sotainvalidit.lahdenpiiri@phnet.fi

Saatuamme ilmoittautumisenne lähetämme teille käsiohjelmat ja ajo-ohjeen.

Sotiemme veteraanien Läntisen Suomen kirkkopäivä

Turussa 19.8.2004

”Onnellinen se kansa, jonka Jumala on Herra”

Kokoontuminen Turun Messukeskukseen klo 11.00 mennessä

Messu Turun Messukeskuksessa, klo 11.00 – 12.30.
Saarna arkkipiispa Jukka Paarma

Högmässan i Mikaelns kyrkan klockan 11.00

Liturgiajumalanpalvelus Turun Ortodoksisessa kirkossa klo 11.00

Lounas Turun Messukeskuksessa, klo 12.30 – 14.00

Päiväjuhla Turun Messukeskuksessa, klo 14.00 – 15.15.
Avajaissanat Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Eeri Hyrkkö.
Juhlapuhe Rintamanaisten Liiton puheenjohtaja Ilmi Harska. Päättösanat Rovasti Väinö Salokorpi.

Kirkkopäivään osallistuvia pyydetään ilmoittautumaan – mieluiten osastoittain viimeistään 15.6. maksamalla ilmoittautumismaksu 10 euroa/henkilö tilille 159030-149821 merkillä kirkkopäivä 2004. Maksu sisältää ohjelman ja ruokailun. Huom! Älkää käyttäkö viitettä. Merkitkää viestiin maksajan nimi.

Tiedustelut: Sotainvalidien Veljesliiton Varsinais-Suomen piiri, puh. (02) 2317 870.

Muistokivi Jalasjärvelle

Jalasjärven Sotaveteraanit ovat vuosien ajan viettänyt Kiteen taistelun muistojuhlaa 10. heinäkuuta. Jatkosodan alettua kaatui Kiteellä ensimmäisen päivän 10. heinäkuuta 1941 aikana 69 jalasjärveläistä, mikä on lähes 20 prosenttia koko jatkosodan kaatuneitten määrästä. Tänä vuonna toteutetaan vuosia veteraanien ajatuksissa ollut muistomerkkihanke. Muistokiveksi on veteraaniveli Vilho Kuismanen yhdessä Lahja-vaimonsa kanssa lahjoittanut yhdistykselle tähän tarkoitukseen harvinaislaatuiseen pallograniittikiven. Pallograniittiesiintymiä on eräiden arvioiden mukaan Suomessa 64 kappaletta. Kivi painaa noin 15 tonnia ja sen kaivuun ja kuljetukset on hoitanut Jalas-

järven Aikuiskoulutuskeskus JAKK tukien näin osaltaan sotaveteraanityötä.

Muistokivi paljastetaan 10.7.2004 kello 11.00 Jalasjärven kirkkomaalla, jonka jälkeen ruokailu seurakuntakeskuksessa sekä muistojuhla. Juhlapuheen pitää kenraaliluutnantti Erkki Laatikainen. Samaan tilaisuuteen koontuvat myös JR 58 aseveljet, johon suuri osa jalasjärveläisistä kuului. JR 58 aseveljien tervehdyksen juhlaan tuo majuri O.V. Fallenius (Olli Kaarnakari). Tervehdyksensä esittävät myös Jalasjärven kunta, seurakunta, kiteeläiset sekä sotilaslääni.

Jalasjärven Sotaveteraanit haluavat tällä muistokivellä tuoda nuoremmille ja tuleville sukupolville mieliin so-

ta-ajan kaikkine menetyksineen, mutta myöskin sen, että me nyt saamme näiden veteraanien ansiosta elää vapaana vapaassa Suomen maassa siniristiliput liehuen.

Jalasjärven Sotaveteraanien muutama vuosi sitten rakentama perinnetalo on osaltaan täydentämässä tätä perinteen siirtoa. Perinnetalossa on noin 2 500 esinettä ja se sijaitsee Jalasjärven museoalueella. Tämän lisäksi veteraaneilla on menossa veteraanien, lottien, kotirintamalla olleiden ja Karjalasta siirtyneiden videohaastattelut. Tämän tarkoituksena on tallentaa näiden ihmisten henkilökohtaiset kokemukset ja tuntemukset aitoina, autenttisine, kertomuksina sotaan lähdöstä kotiinpaluuseen ja uudelleenrakentamiseen.

Yksi tapa siirtää perinnettä on mm. tämä Kiteen taistelun muistopäivän viettäminen, johon ohjelman suorittajiksi pyritään aina saamaan nuoria esiintyjä mukaan, jolloin heille jää mieliin aidosti kuva veteraaneista.

AARNE VUORENMAA

Sotiemme veteraanien pohjoisen Suomen kirkkopäivä

Raahessa keskiviikkona 4.8.2004

”Yhdessä perille”

Ohjelma

10.00–11.00	Kokoontuminen Raahen jäähalliin, Ollinkalliontie 9
11.00	Yhteinen jumalanpalvelus (jäähalli)
- liturgia khra Veikko Määttä ja khra (ort.) Raimo Kiiskinen
- saarna piispa Samuel Salmi
- lapsikuoro ja Kainuun Sotilassoittokunta
12.30–14.00	Lounas (ammattikoulu, lyseo ja srk-koti)
14.00	Päiväjuhla (jäähalli)
- avaussanat prof. Aarno Strömmer
- seppelpartion lähettäminen kenttärövästi Juhani Liukkonen
- juhlapuhe Sotainvalidien Veljesliiton puheenjohtaja prof. Veli Matti Huittinen.
- päätössanat rovasti Väinö Salokorpi
- sotilassoittokunta ja Oulun Sotaveteraanikuoro

Kahvila on avoinna juhlapaikalla alkaen klo 10.00.

Ilmoittautuminen tapahtuu maksamalla – mieluummin ryhmänä – 10 € / henkilö kirkkopäivän tilille OP 538103-276191 merkinnällä ”Kirkkopäivä 2004” ja lähettämällä yhdistyksille/osastoille toimitettu ilmoittautumislomake kirkkopäivätoimikunnalle 31.5.2004 mennessä. Mukaan tulee liittää maksukuitti (tai kopio siitä). Ruokailuun oikeuttavat osallistumisliput lähetetään ilmoittautuneille maksun saavuttua. Käsiohjelma jaetaan paikan päällä. Majoitusvaraukset tehdään suoraan hotelleihin (Tiiranlinna (08) 8403 100, Raahen Hovi (08)2116 400).

Tiedustelut (08) 2277 874, 044 3496 515, (08) 265 233 tai Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri (08) 3112 066, Sotainvalidien Veljesliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri (08) 3218 200, Rintamaveteraanien Oulun piiri (08) 374 475.

Evp. sotilasmestari
Toivo Vesterinen
Kuopiosta täytti
pyöreät 100 vuotta
12.6.

Hän on syntynyt Uudellakirkolla. Syntymäpäiväjuhlat olivat Harjulan vanhainkodissa, jonne Vesterinen siirtyi vasta pari vuotta sitten. Hän on Kuopion Sotaveteraanien historian ensimmäinen, elossa oleva satavuotias jäsen. Syntymäpäiväsankaria muistivat lukuisat lähisukulaiset, ystävät ja Kuopion Sotaveteraanit. Tervehdystä täydensi Kuopion Sotaveteraanien mieskuoron esiintyminen.

Ikääntyneen ihmisen asumisen monet muodot

Lähes kaikki ihmiset haluavat asua kotona niin pitkään kuin mahdollista. Ikää myöten elinpiiri kapenee väistämättä ja omasta kodista tulee entistäkin merkityksellisempi paikka tuttuine tavaroineen ja ympäristöineen.

Vanhuspolitiikan keskeisemmät tavoitteet heijastavat näitä ikäihmisten toiveita. Yhteiskunnan toimin tuetaan kotona asumista niin, että siellä on turvallista asua. Tarvetta siis avopalvelujen kehittämiseen riittää. Arkipäivän avun, kuten siivouksen ja asiointiavun kysyntä kasvaa. Asuntojen muutostöillä voidaan edesauttaa kotona selviytymistä. Pesutilojen muutokset, turvakaiteet ja valaistus ovat arkielämässä kaikkien merkityksellisempiä tekijöitä kotitapaturmien ehkäisyssä ja kotona selviytymisessä.

Siivousapu

Kodin puhtaus on puoli ruokaa. Pelkkää kotisiivousta on kuitenkin vaikea saada kaupungin tai kunnan järjestämänä peruskotihoitona. Asia kannattaa tarkistaa oman kunnan kotipalveluohjaajilta.

Siivouspalveluja voi ostaa yksityisiltä palveluntuottajilta. Aina kannattaa muistaa hintavertailussa, että yksityiset palvelut voidaan vähentää verotuksessa mutta kunnallisten palvelujen maksuja ei voi vähentää.

Kotitalousvähennys

Vähennykseen oikeuttaa yksityiseltä yritykseltä ostettu tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparan-

nustyö. Tavanomaisuusvaatimus koskee sekä kotitaloustyötä että hoiva- ja hoitotyötä. Tavanomaisuudella tarkoitetaan työtä, jota normaalisti tehdään kodin ja siellä asuvien henkilöiden hyväksi.

Tavanomaista kotitaloustyötä on esimerkiksi ruuan laitto, siivous, pyykinpesu, silitys ja muu vaatteiden huolto. Vähennykseen oikeuttaa myös piha-alueen ja puutarhan hoito kuten nurmikon ja pensasaidan leikkaus, piha-alueen auraus sekä muu pihan puhtaana pito. Myös kaupassa käynnin voidaan katsoa kuuluvan tavanomaiseen kotitaloustyöhön.

Perusparannus- ja kunnossapitotyötä on esimerkiksi keittiön, kylpyhuoneen ja muiden huoneiden sekä sauna- ja kellaritilojen remontti mukaan lukien sähkö- ja putkityöt. Myös esimerkiksi rakennusten ulkokunnostus kuten maalaus, pihapiirin kunnostus, öljysäiliön asennus ja parvekelasien asennus oikeuttavat vähennykseen.

Verovuodelta 2003 alkaen kotitalousvähennyksen määrä on enintään 1150 euroa vuodessa ja omavastuu 100 euroa.

Ateriapalvelu

Ateriapalveluja voi saada joko kunnan sosiaalipalvelutoimiston kautta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Kunnan ateriapalvelut on tarkoitettu toimintakyvyltään heikentyneille vanhuksille, jotka eivät itse kykene laittamaan ruokaa. Ateriapalvelua haetaan kunnan kotipalvelun kautta.

Valmiita aterioita voi tilata yksityisiltä yrityksiltä joko säännöllisesti tai satunnaisesti.

Aterian kotiinkuljetusmahdollisuudesta kannattaa kysyä myös esim. lounasravintoloista.

Kuljetusapu

Yksilöllisen harkinnan mukaan sosiaalitoimiston kautta voidaan myöntää ikääntyneille kuljetustukea. Oman kunnan sosiaalikeskuksesta voi tiedustella kuljetustukeen liittyviä asioita.

Turvapuhelin

Turvapuhelin on tavalliseen kotipuhelimeen (ns. lankapuhelimeen) liitetty hälytyslaite, joka mahdollistaa avun kutsumisen tarvittaessa. Hälytysjärjestelmä on yhdistetty ympäri vuorokauden päivystäville henkilöille. Turvapuhelinhälytyksen voi tehdä myös rannekepainikkeella. Turvapuhelimen käytöstä peritään kuukausimaksu ja auttamiskäynnit veloitetaan erikseen. Turvapuhelimesta voi kysyä oman kunnan kotipalvelusta. Useat eri laitevalmistajat vuokraavat tai myyvät turvapuhelimia.

Turvapuhelin on tarkoitettu kiirettämiin avun tilauksiin. Kiireellisissä tapauksissa tulee soittaa aina hälytyskeskukseen, jonka puhelinnumero on 112.

On runsaasti muita apuvälineitä, jotka lisäävät arkipäivässä selviytymistä. Näitä ovat mm. liikkumisen, näkemisen ja kuulemisen apuvälineet. Niistä voi tiedustella lisää omalta terveysasemalta.

Tehostettu kotihoito

Tehostetulla kotihoidolla tarkoitetaan ympärivuorokautisesti turvattua erityis-

hoitoa kodeissa. Kotipalvelusta peritään maksu joka riippuu palvelujen määrästä ja tulojen suuruudesta.

Palveluasuminen

Kaupungin palvelutalot ja palveluasunnot ovat yleensä vuokra-asuntoja, joihin haetaan oman asuinalueen sosiaalikeskuksen kautta. Asunnot on tarkoitettu ikääntyneille, jotka tarvitsevat palveluja eivätkä kykene enää kotipalvelun turvinkaan asumaan kotona. Palvelutaloissa asutaan normaaleissa asunnoissa, joihin järjestetään palveluja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Tehostetussa palveluasumisessa asukas saa yksilöllistä, ympärivuorokautista hoitoa, johon sisältyy myös yön aikana henkilökunnan päivystys. Palvelut on tarkoitettu huonokuntoisille vanhuksille.

Kunnan järjestämässä palveluasumisessa maksu määräytyy tarvittavien palvelujen ja asiakkaan tulojen mukaan. Palveluasumiseen haetaan aina kunnan vanhuspalvelujen kautta.

Vanhainkodeissa hoidetaan sellaisia vanhuksia, jotka eivät enää selviydy kotona tai palvelutalossa tukipalvelujen avulla. Vanhainkotiin siirryttäessä tehdään yleensä aina pitkäaikaishoitopäätös ja päätetään hoitomaksujen suuruudesta. Pitkäaikaishoidossa olevalle henkilölle sisältyy hoitomaksuun kaikki hänen tarvitsemansa hoidot ja lääkkeet sekä perushoito.

Pitkäaikaishoitopäätös ei sulje veteraanilta kuntoutus- tai kuntoutukseen liittyvät matkakulut korvaa KELA samoin peria-

attein, kun muuhunkin veteraanikuntoutukseen liittyvät matkakustannukset.

Hammashoidon kustannuksista on syytä sopia kyseisen pitkäaikaishoitoa antavan laitoksen kanssa. Kunnallises-
 ssa hammashoidossa tapahtuva hoito kuuluu pitkäaikaishoitoon, mutta jos veteraani haluaa esim. käyttää omaa hammaslääkäriään, hän joutuu maksamaan kustannukset kokonaisuudessaan itse. KELA ei korvaa pitkäaikaishoidossa olevan henkilön hammashoito- eikä muita sairanhoidokustannuksia.

Yksityiset palveluasunnot

Lukuisat säätiöt ja yhdistykset ylläpitävät ja järjestävät palveluasumista. Asunnot niissä ovat omistus- tai vuokra-asuntoja. Asunnot ovat rakennettu ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen.

Yksityisen palvelutaloasumisen hinnastot ja maksu-
 rusteet ovat hyvin erilaisia. Hinnat koostuvat vuokrasta, hoitopalveluista, turvapalvelusta, ateriapalveluista, siivouksesta, pyykinpesusta sekä muista tukipalveluista. Erikoissairaanhoido, lääkkeet ja liinavaatteet, hygieniatarpeet ym. jäävät yleensä kokonaisuudessaan asukka-
 an itsensä maksettavaksi.

Kunnallisten peruspalvelujen tulisi olla niin kattavia, että ikääntynyt ihminen voi halutessaan asua turvallis-
 min kotona. Palvelutalojen tarjonta alkaa olla monipuolista, mutta palveluihin ja niiden hintoihin on aina syytä tutustua huolella, välttyäkseen ikäviltä yllätyksiltä.

ANNI GRUNDSTRÖM
 (09)6126 2013

Nimitys Sotaveteraaniliitossa

**Suomen Sotaveteraaniliiton sosiaali-
 sihteeriksi on 1.5. 2004 lähtien nimetty sosionomi AMK Anni Grundström (49). Hän on toiminut Sotaveteraaniliitossa eri sosiaalialan tehtävissä vuodesta 1997 viimeksi sosiaali-
 neuvojana.**

Ylöjärven kaupunki tarjoaa maksuttoman ateriapalvelun veteraaneille

Pentti Muuronen teki kaupunginvaltuustolle aloitteen, että Ylöjärven kaupunki tarjoaisi lämpimän aterian ker-
 ran päivässä rintamaveteraanitunnuksen omaaville, yksinäisille veteraaneille. Aloite eteni kunnallishallinnossa. Se hyväksyttiin touko-
 kuussa kaupunginjohtaja **Pentti Sivusen** ehdottamalla muutoksella, jonka mukaan aloitteesta poistetaan sana "yksinäisille". Näin kaikki veteraanit voivat ruokailla

heille ilmoitetuissa paikoissa maksutta.

Päätökseen sisältyy hyvin monta asiaa. Ruumiillinen ravinto ei ole ainoa, vaan tämä lisää veteraanien keskuudessa varmasti myös sosiaalista kanssakäymistä. Tulee lähdettyä kotoa liikkeelle, tuttu-
 ja tavatessa piristyy mieliala ja arkipäivän rutiineihin muodostuu uusi rytmi. Avokuntoutusta parhaimmillaan! Ylöjärvellä on 215 rintama-

veteraanitunnuksen omaavaa henkilöä.

Pirkkalassa on aloitettu maksuton ruokapalvelu kaikille yksin asuville veteraaneille keväällä.

Kuntien myöntämät veteraanietuudet vaihtelevat hyvinkin merkittävästi. Nämä päätökset ovat varte-
 notettavia myös muualla.

Sotiemme 1918—1945 veteraanien perinneyhdistys

29.4.2000 Pietarsaarensuodun Sotaveteraanit päättivät ilmoittaa sanomalehti Jakobstads Tidningissä kutsuen vapaussodan, talvisodan ja jatkosodan veteraanien perinneyhdistyksen perustamisesta kiinnostuneita henkilöitä koolle. Tiedotustilaisuuteen saapuneet olivat yhtä mieltä siitä, että tällainen yhdistys tulee perustaa, mutta mahdollisimman hyvän alun aikaansaamiseksi päätettiin ensin valita väliaikaisjohtokunta tehtävänään laatia säännöt ja miettiä työtavat kaikessa rauhassa ennen yhdistyksen perustamista. Väliaikaisjohtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Kari Jakamo ja sihteeriksi Vidar Palm.

Sääntöjen pohjaksi veteraanit antoivat omat sääntönsä sekä Vaasanseudun vapaussodan Perinneyhdistyksen säännöt.

Suurinta mielenkiintoa yhdistyksen perustamista kohtaan osoitettiin Pedersöressä ja lisäksi Pedersören kunta oli monin tavoin halukas tukemaan perustettavaa yhdistystä. Siitä syystä selvisi melko pian, että yhdistyksen kotipaikaksi tulee Pedersören kunta, mutta sen toiminnan tulee ulottua myös Pietarsaaren ja Luodon alueille. Näin ollen oli myöskin itsestään selvä asia, että yhdistyksestä tulisi kaksikielinen.

Voidaan kai todeta, että tämä perinneyhdistys eroaa useimmista muista siten, että se käsittää kaikkia viime sotiamme eikä yhdistys pyri kilpailemaan muiden yhdistyksien kanssa, vaan päinvastoin pyrkii auttamaan ja tukemaan niitä. Yhdistyksen päämääränä on sotiemme 1918—1945 muistojen, sekä samoin näihin sotiin osallistuneiden veteraanien muistojen vaaliminen, sotien aikaisten historiallisten asiakirjojen kerääminen ja niiden arkistointi sekä huolehtiminen siitä, että perinteitä jatketaan ja että tietoisuus näistä levitetään yhä laajemmille yhteiskuntapiireille. Mahdollisuuksien mukaan voidaan antaa avustusta ja apua eri muodoissa sitä tarvitseville veteraaneille ja heidän lähimmille omaisille.

Useiden kokouksien ja keskustelujen jälkeen olimme lopulta, 15. marraskuuta 2000, valmiit pitämään perustavan kokouksen Pedersören kunnantalolla Pännäisissä. Ensimmäisen varsinaisen johto-

kunnan puheenjohtajaksi valittiin Vidar Palm, sihteeriksi Kari Jakamo, taloudenhoitajaksi Sten Petersson. Muut johtokunnan jäsenet olivat Anders Eklöv, Bengt Lassefolk, Bror Rönnbacka ja Fjalar Söderlund.

Yhdistyksen tavoitteena on toteuttaa päämääriänsä:

- osallistumalla kunniansoitoituksiin sankarihaudoilla ja veteraanien siunaustilaisuuksissa sekä valvomalla että nämä perinteet säilyvät
- keräämällä ja arkistoimalla sotiemme aikaisia historiallisia esineitä, kirjoja ja kirjoja

- osallistumalla juhliin ja retkiin sekä järjestämällä näitä veteraaneille sekä järjestämällä sotiamme koskevia esitelmää
- pitämällä huolta muistomerkeistä ja osallistumalla mahdollisten sotatapahtumiin liittyvien uusien muistomerkkien hankintaan.

Johtokunta on yksimielinen siitä, ettei perinneyhdistys yhtäkkiä voi työntyä mukaan ja ottaa itselleen tehtäviä nykyisiltä sotaveteraani- ja sotainvalidiyhdistyksiltä, vaan sen on tapahduttava vähitellen käsi kädessä näiden kanssa.

Eräissä veteraanikokouksissa ja yhdessä sotainvalidien vuosikokouksessa perinneyhdistys on tiedottanut toiminnastaan sekä tulevaisuudensuunnitelmistaan, ja on alleviivattava että yhteydet veteraaneihin ovat olleet erinomaiset ja perinneyhdistys on jo ehtinyt olla avuksi eräissä pienimuotoisemmissa tehtävissä. Pedersöressä perinneyhdistys on yhteistyössä kunnallisen veteraanivaltuuskunnan kanssa.

Pedersören kirjaston kanssa tehdään myös hyvää yhteistyötä siten, että yhdistys on saanut tietoja kirjastosta löytyvistä sotia koskevista kirjoista. Lisäksi kirjasto on lahjoittanut eräät poistettavat kirjat yhdistykselle. Nämä on tarkoitus säilyttää omassa arkistossa.

Pedersöreläiset ja pietarsaarelaiset veteraanit ovat monena vuonna, Kansallisena Veteraanipäivänä tai siihen liittyen, auliisti kertoneet omista henkilökohtaisista sotakokemuksistaan Pedersören koululaisille. Sekä oppilaat että opettajat ovat arvostaneet nämä esitelmät hyvin korkealle, sillä onhan se aivan

eri asia kuulla jonkun sodassa mukana olleen henkilön itse kertovan sotatapahtumista, kuin että opettaja tai joku muu henkilö kertoisi kuulleensa tai lukeneensa samasta asiasta. Tämä tarkoittaa sitä, että tietoisuus veteraanien panoksista elää mukana aina kolmannessa ja neljännessä polvessa.

Perinneyhdistys pyrkii myös edistämään sotien aikaisten muistojen säilymistä haastattelemalla lottia ja kotirintamalla palvelleita henkilöitä heidän omista ja heidän omaistensa panoksista kotirintamalla sotien aikana.

Nyt alussa koetaan erityisen tärkeäksi sitä, että eri kuntien ja kylien asukkaat liittyisivät jäseniksi niin että yhdistys tulisi myös maantieteellisesti mahdollisimman kattavaksi. Jäsenhankintakampanja tulee ja jatkumaan tässä yhteydessä on mainittava, että myös naiset ovat tervetulleita jäseniksi. Meillä on tällä hetkellä noin 70 jäsentä joista ainoastaan noin 10 ovat naisia.

Äänivaltaisiksi ja varsinaisiksi jäseniksi voidaan ottaa ainoastaan yksityisiä henkilöitä, mutta kannattajajäseniksi otetaan myös yhdistyksiä ja järjestöjä. Toiminnan tehostamiseksi voidaan tarvittaessa perustaa jaostoja ja yhdistys voi lisäksi liittyä valtakunnalliseen Vapaussodan Perinneliitto r.y:hyn tai mahdollisesti muihinkin perinneorganisaatioihin.

Vidar Palm irtisanoutui yhdistyksen puheenjohtajuudesta vuodesta 2002 lukien, koska lukuisat muut yhdistykset ja yhteisöt vaativat niin suuren osan hänen ajastaan, mutta hän jatkaa kuitenkin johtokunnan jäsenenä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Sten Petersson. Samalla johtokuntaa vahvistettiin Maila Hägglundilla ja Håkan Sundqvistillä. Vuodesta 2004 myös Luonto on edustettuna johtokunnassa Karl-Johan Fageruddin kautta.

Haluan vielä alleviivata, että Perinneyhdistyksellä on erittäin hyvät yhteydet veteraaneihin ja eri yhteyksissä on jo monesti tullut esille että myös veteraanit arvostavat Perinneyhdistyksen toimintaa, mikä vaikuttaa siihen että on entistä mukavampi osallistua työhön aktiivisesti.

VIDAR PALM

Ylipäällikön päiväkäsky Käylän kirkossa

Oikealla Arja Kilpivaara, Raimo Karvonen ja Sakari Patosalmi. Vasemmalla: Alpo Päivärinta, Yrjö Jurmu ja Anna Marttinen.

Kuusikymmentä vuotta ehti kulua ennen kuin sotiemme ylipäällikön antama päiväkäsky ehti Kuusamon Käylän kirkkoon. Suomen äideille 10. toukokuuta 1942 annettu julistus sijoitettiin 2. toukokuuta arvokkaalle paikalle kirkkosaliin alttarin vasemmalle puolelle.

- Päiväkäsky velvoittaa meitä rakentamaan yhteistä seurakuntaamme, totesi päiväkäskyn seurakunnan puolesta vastaanottanut kirkkoherra **Raimo Karvonen**.

Tammenlehväkehyksin koristettua taulua olivat vastaanottamassa sunnuntain messun aluksi myös Käylän kirkon suntio **Sakari Patosalmi** sekä opettaja **Arja Kilpivaara**.

- Missään muualla ei kirkon suntiona ole marsalkka Mannerheimin hevosen hoitajan poikaa, kehaisi kirkkoherra Karvonen. Karvonen muistutti myös, että Käylän kirkko vaalii luovutetulle alueelle jääneen Paanajärven rajaseutukirkon maineikasta histori-

aa. Taulun paikka on alttarin vasemmalla puolella, niinsanotulla Marian puolella, koska julistus on suunnattu äideille.

Taulun luovuttivat Kuusamon sotaveteraaniyhdistyksen puheenjohtaja **Yrjö Jurmu**, naisjaoston puheenjohtaja **Anna Marttinen** ja Kuusamon sotainvalidien osaston puheenjohtaja **Alpo Päivärinta**.

- Julistus annettiin Suomen äideille, jotka raskaina sodan vuosina joutuivat kantamaan suuren vastuun ja surun kotirintamalla, sanoi Yrjö Jurmu luovutuspuheessaan. – Suuri osa sodan kärsineistä äideistä on jo muuttanut ajasta ikuisuuteen, mutta vielä heistä osa on kesellämme tutustumassa tähän kiitokseen. Toivomme että nyt elävät ja tulevat äidit ja muutkin lukevat taulun sanoman muistaakseen sen uhrin suuruuden joka äideille silloin lankesi.

YRJÖ JURMU

Veteraanit Leijona-lounaalla Korialla

Kansallisena veteraanipäivänä 27. huhtikuuta tarjosivat Lions-piiri 107 D:n leijonat lounaan Pohjois-Kymenlaakson sotaveteraaneille Korialla, lopetetun varuskunnan ruokalaan perustetun Pioneeriravintolan tiloissa. Tilaisuuteen oli saapunut noin 250 henkilöä, sotaveteraaneja puolisoineen ja pari lionsveljeä kustakin viidestätoista klubista, jotka olivat tilaisuuden järjestäneet.

Tilaisuudessa piti puheen piirikuvvernööri **Unto Kiljunen** Lappeenrannasta. Puheessaan hän mm. sanoi - Nimilyhenne Lions, on ”suomennettu” tunnukseemme: Luovuta Isänmaasi Onnelli-

sempana Nouseville Sukupolville. Te arvoisat veteraanit olette esimerkillänne näyttäneet meille lioneille miten pyyteetöntä isänmaan ja lähimmäisen rakkautta omaavaa yhteistyötä tehdään. Te olette antaneet veteraanipäivän teeman mukaisesti, Veteraanien perintö – Vapaa Isänmaa, meille mahdollisuuden toimia tunnuksemme mukaisesti

Puolustusvoimain tervehdyksen tilaisuuteen toi Kymen Sotilasläänin komentaja, eversti **Arto Mikkonen**. Muusiikin esitti Kouvolan Kiltasoittokunta kapteeni **Kauko-**

ROOPE NIEMINEN

Suomen-poikien tapahtumia

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 60 vuotta Suomen-poikien taisteluista Suomen jatkosodassa ja heidän siirtymisestäään taistelemaan Viroon. Samoin heidän reservinupseerikoulun kurssin päättymisestä tulee 60 vuotta.

Valokuvanäyttely Suomen pojista

Niinisalossa avattiin kesäkuun 4. päivänä Suomen-poi-

kia esittelevä valokuvanäyttely. Valokuvanäyttelyn avasi Tykistörykmentin johtaja eversti **Jukka Haaksiala**. Valokuvia ja niiden tapahtumia esitteli **Sven Ise**. Tervehdyspuheenvuorot käyttivät eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Kauko Juhantalo** ja Suomen-poikien varapuheenjohtaja **Markku Seppä**.

Valokuvanäyttelyn asetti esille Suomen-poikien perin-

neyhdistyksen hallituksen jäsenen **Seppo Wuori**. Niinisalon sotilaskodissa avattu näyttely on avoinna sotilaskodin aukioloaikoina kesäkuun ajan.

Valokuvanäyttely on esillä syksyn aikana Nurmeksessa ja Haminassa.

Muistotilaisuus Tallinnan lähistöllä Männikulla

Suomen-poikien paluusta Viroon on 18. elokuuta kulunut 60 vuotta. Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistys, Suomen-poikien perinneyhdistys ja Soomepoiste Pärimusuhendus järjestävät muistotilaisuuden 19. elokuuta kello 14.00 alkaen. Paikalle on lupautunut Viron puolustusvoimien komentaja **Tarmo Kõuts**.

Suomen-poikien perinneyhdistys järjestää päivämatkan muistotilaisuuteen. Matkalle voi ilmoittautua matkatoimistoon Ildigo Koivuvalle puhelin (09) 818 3306. Päivämatkan hinta on 45 euroa, joka sisältää edestakaisen laivamatkan ja linja-autokuljetuksen juhlapaikalle ja takaisin satamaan. Mahdollisuus ruokailla ennen juhlaa (8 euroa). Matka maksetaan 15.7.2004 mennessä Suomen-poikien perinneyhdistyksen tilille Etelä-Karjalan Osuuspankki 540201-245532.

Laatan paljastaminen Turussa

Suomen merivoimissa jatkosodassa vuosina 1942-44 palvelleiden virolaisvapaaehtoisten uusi muistolaatta paljastettiin Turun Heikkilän kasarmilla 1. kesäkuuta.

Tilaisuudessa puhuivat isäntänä toiminut Saaristomeren meripuolustusalueen komentaja, kommodori **Veli-Jukka Pennala** ja Soome Mereväes Teeninud Eestaste Gildin puheenjohtaja Ants Vaadre. Virola oli saapunut paikalle merimiesten killan sihteeri **Lembit Kaing** ja Lagedin sotamuseon johtaja **Johannes Törs**.

Vuonna 1994 kiinnitettiin Heikkilän kasarmin pääoven viereen muistolaatta. Tällöin Suomen-poikien paluusta Viron oli kulunut 50 vuotta. Laatta oli kuitenkin rapautunut ja se uusittiin. Uuden laatan hankkivat yhteisin toimin Rauman Reserviupseerikerho, Soome Mereväes Teeninud Eestaste Gild ja Saaristomeren Meripuolustusalue.

Kuvassa vasemmalta museonjohtaja Johannes Törs, puheenjohtaja Ants Vaadre, kommodori Veli-Jukka Pennala ja sihteeri Lembit Kaing. Kunniavartiassa kaksi 6. ohjuslaivueen varusmiesaliupseeria.

Suomen-poika Sven Ise (oik.) esitteli valokuvanäyttelyn valokuvia ja tapahtumia. Esittelyä seuraamassa eversti Jukka Haaksiala, kansanedustaja Kauko Juhantalo ja Kankaanpään kaupunginjohtaja Paavo Karttunen.

Tykistöprikaatin Esikunnan edessä Suomen-pojat (oik.) Norton Öunapuu, Sven Ise ja Villem Ahas. He ja 144 muuta ylennettiin vänrikeiksi heinäkuun lopussa 1944. Heinäkuun he olivat koulutuksessa Niinisalossa.

Invataksi Suomen Citytaxi Oy

Pyörätuoli- ja parikukuljetukset ja potilassiirrot,
ryhmäkukuljetukset 1-11 hlö, edustusajot.
Turku, puh. 0400-919 940

TERHI

www.terhi.fi

KOTIplus

Turku Energia

www.turkuenergia.fi

Noptel Oy

Optoelektroniikan ja elektroniikan
suunnittelupalvelu ja valmistus.

Teknologiantie 2, 90570 Oulu
(08) 551 4351, www.noptel.fi

PRINTCENTER HI&F

Varaslahdentie 4 - 6, 40800 VAAJAKOSKI
Puh. 014-840 8400, fax 014-840 8411

Työstänne kiittäen

PROFIN

Ovet ja ikkunat

Pudasjärvi

www.profin.fi

Suomen Sotaveteraaniliiton XXI liittokokous Seinäjoella 15.6.2004

Julkilausuma

Suomen Sotaveteraaniliiton XXI liittopäiville kokoontuneet veteraanit vetoavat valtiovaltaan rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestämiseksi veteraanien ikääntymisen ja toimintakyvyn heikkenemisen vaatimalla tavalla.

Vuosittaisessa yhteydenotossa veteraaniin on tästes selvitettävä hänen kul-

loisetkin kuntoutustarpeensa ja toivomuksensa. Yksilöllisiin kuntoutussuunnitelmiin on nykyistä enemmän sisällytettävä yleisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Ensisijaisena tavoitteena tulee olla veteraanien ja heidän omaishoitajiensa kotona selviytymisen edistäminen.

Sotiemme veteraanien arvo-

perinnön siirtäminen nuoremmille sukupolville on ajankohtainen ja kiireellinen tehtävä. Veteraanijärjestöjen perustama Tammenlehvän perinneliitto tulee valtakunnallisissa puitteissa tukemaan tätä perinnetyötä. Sitä täydentävät lukuisat alueelliset sekä paikalliset veteraaniryhmittymien ja maanpuolustusjärjestöjen perinnehan-

keet.

Veteraanit ovat kiitollisia siitä alati kasvavasta arvostuksesta, mitä Suomen kansa osoittaa heidän sukupolvensa tekoja ja aikaansaannoksia kohtaan. Veteraanit puolestaan kiittävät nuorempia polvia hyviä tuloksia tuottavasta työstä isänmaamme parhaaksi.

Liittopäivät huipentui liittojuhlaan Areenassa

Vesisade ei haitannut juhlivaa veteraanijoukkoa, kun se saapui liittopäivien kolmantena päivänä Suomen lipuin liputettua Kirkkokatua pitkin juhlaansa. Kutsua olivat noudattaneet muutkin kuin vain veteraanit ja näin aputehtävissä olleet varusmiehet saivat kannella lisätuoleja istumapaikoiksi. Tilaisuuteen saapui kaikkiaan noin 4 000 henkilöä.

Areenasta oli valot sammutettu ja näin esiintymislavalla loisti valon ja mäntypuiden hohteessa. Hämärässä Areenassa puheensorina loppui kun juhlan juontanut Osmo Olkkonen antoi luvan Pohjanmaan Sotilassoittokunnalle, joka johtajansa kapteeni Hannu Haahkalan tahdittamana soitti osia Pohjalaisesta sarjasta.

Tervetulopuheessaan liiton vastavalittu puheenjohtaja Aarno Strömmer loi katsauksen päivän aikaisempiin tapahtumiin kiittäen kirkollisia palveluksia suorittaneita sekä huomioi kiitoksin muutkin eri tehtävissä toimineet ja päiviä tukeneet laitokset ja yhdistykset unohtamatta ketään. Lisäksi hän totesi oman liittonsa tilasta mm. sen, että liiton jäsenyhdistysten määrä viime maaliskuun lopussa oli 399 eli sama kuin kaksi vuotta aikaisemmin. Yhdistysten veteraanijäsenten määrä oli pienentynyt kymmeneksellä 57 000:een. Kannattajajäsenten luku puolestaan oli noussut kymmeneksellä ja oli maaliskuun lopussa jo 15 300.

Yhteisesti laulettu ”Vilpulan Urhojen muistolle” jäl-

keen oli juhlapuheen vuoro. Lavalle asteli kenraali ja sotaveteraani Jaakko Valtanen, joka puheessaan sanoi mm. seuraavaa:

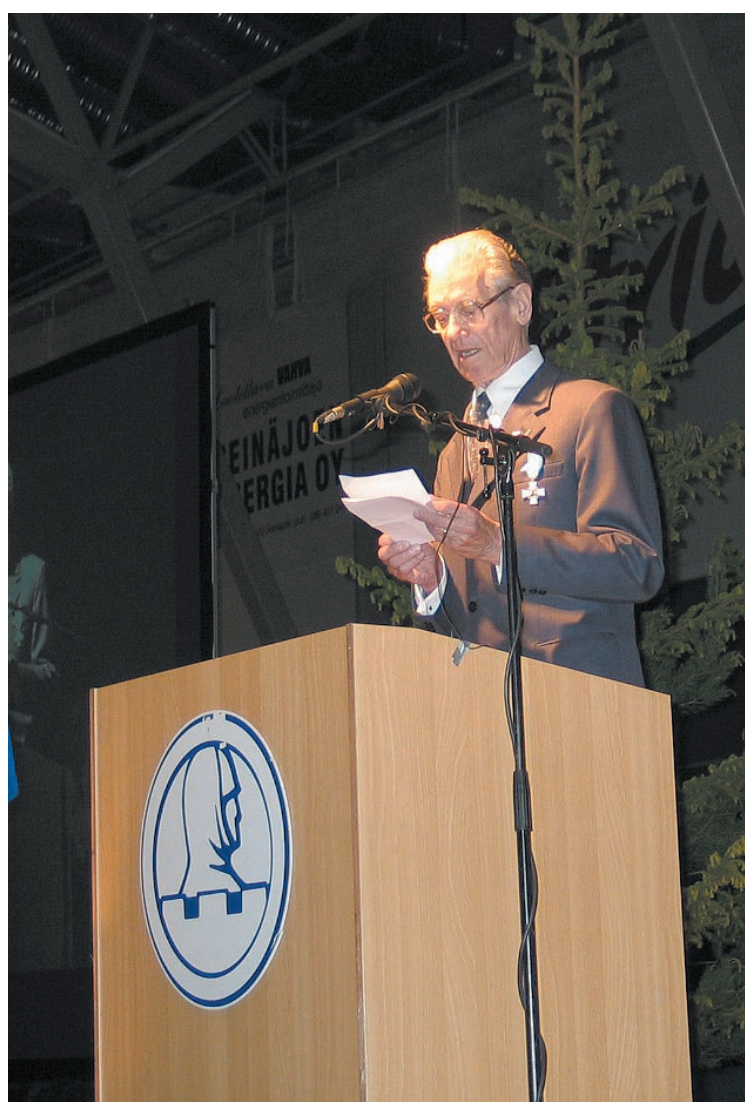
– Koti, uskonto ja isänmaa sisältävät pelkistetyesti myös sen suvaitsevan ja lähimmäistämme kunnioittavan ihmis-käsityksen, joka on keskeinen osa kansallisen elämämme ja demokratiamme yhteiskuntamoraalia. Samoista arvoista kumpuaa myös meidän suomalaisten luja puolustustah-

to. On mielenkiintoista havaita miten kuluneen kuudenkymmenen vuoden aikana juuri kansalaisten puolustustahto on pysynyt kaikkien mittaus-

ten mukaan hyvin vahvana. 75 - jopa 85% haastatelluista on toistuvasti ilmaissut valmiutensa osallistua tarvittaessa isänmaan puolustukseen.

Hyvin pieni osa..

– Vain hyvin pieni osa kansalaisista on pysyvästi kielteisellä kannalla. Vaikka niin ulkoisen kuin sisäisenkin turvallisuuden kokemisella on vaikutuksensa mielipiteisiin maanpuolustuksesta, syvemältä löytyy kuitenkin aina yhteinen arvoperustamme. Ymmärrämme helposti, että kiintymystä kotiseutuun ja kotimaahan rakentavat oikeutemme äidinkieleen, uskottavaksi kokemamme oikeusjärjestys, mielipiteiden ilmaisemisen vapaus ja uskonnon harjoittamisen vapaus. Mutta ymmärrämme myös, että aidon kiintymyksen edellytyksenä on, että ihmisen perustarpeet on kohtuullisesti tyy-

Juhlapuheen liittojuhlassa piti kenraali Jaakko Valtanen.

dytetty, että hänellä on asunto, työtä ja toimeentulo sekä että hän tuntee olevansa hyödyllinen yhteiskunnan jäsen.

Tarvittaissa aseina..

– Vaikutuksensa on myös luottamuksella maan poliittiseen johtoon sekä sen kykyyn hoitaa yhteisiä asioitamme, samoin kuin luottamuksella puolustusvoimiin ja sen kykyyn selviytyä tehtävistään.

Kaikesta tästä on meille muodostunut itsenäisyytemme aikana sellainen elämänmuotomme ja yhteiskuntamme hyväksyvä järki- ja tunneperäinen arvokokonaisuus, jota pidämme niin arvokkaana, että olemme sitä valmiita kaikin tavoin puolustamaan - tarvittaessa myös aseina.

Sen me veteraanit..

– Puolustustahtomme ei siis

ole vain valmiutta rajojen turvaamiseen, ei pelkkää suopeutta puolustusvoimia kohtaan, tai valmiutta asevelvollisuuden suorittamiseen, niin tärkeitä kuin ne ovatkin. Eikä se missään tapauksessa ole jonkinasteista militarismia. Puolustustahtoisuus on epäilemättä kansalaisten kannanotto koko inhimillisen, kansallisen ja valtiollisen elämäntapamme ja sen laadun syvällisen hyväksymisen puolesta. Puolustustahtomme kokoa yhdeksi kokonaisuudeksi kaiken sen, josta emme missään tilanteessa halua luopua. Puolustustahtomme osoittaa, että isänmaa Suomi on puutteineenkin meille kaikille korvaamattoman hyvä maa. Sen me veteraanit tiedostimme ja todistimme jo yli kuusikymmentä vuotta sitten, kenraali Jaakko Valtanen sanoi.

Valtioneuvoston tervehdyksen tilaisuuteen toi puolustusministeri Seppo Kääriäinen, josta toisaalla lehdes-

sämme, puolustusvoimien tervehdyksen esitti läntisen maanpuolustusalueen esikuntapäällikkö, prikaatikenraali Ilkka Aspara ja Seinäjoen kaupungin tervehdyksen toi kaupunginjohtaja Mikko Pukkinen.

Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja, Jalo E Liinamaa, luovutti päätössanojen jälkeen perinnesauvan vuoden 2006 liittopäivien pitopiirille Suur-Savolle. Sen vastaanotti piirin puheenjohtaja Kalevi Raatikainen.

Tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Aarnot jatkavat, osat vaihtuivat

Aarno Strömmer liiton johtoon

Aarnojen valtakausi ei päätynyt Seinäjoen liittokokouksessa. Aarnot jatkavat, mutta osat vaihtuivat. Aarno Strömmer valittiin liiton uudeksi puheenjohtajaksi ja Aarno Lampi, edellinen puheenjohtaja, valittiin valtuuston johtoon, jota paikkaa Aarno Strömmer piti tätä ennen hallussaan.

Aarno Lampi oli hyvissä ajoin tehnyt kentälle selväksi, että hän jättää liiton puheenjohtajan tehtävät Seinäjoella.

Oli siis uuden puheenjohtajan valinta edessä.

Aarno Strömmerillä oli kentällä vahva kannatus ja pidettiin jopa selvänä että hän on tuleva puheenjohtaja.

Itsestään selvyys se ei kuitenkaan lopulta ollut. Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri oli oman puheenjohtajansa kannalla ja näin yhdistyksille tuli kirje, jossa ajettiin eversiti Pentti Laamasta liiton johtoon. Mukana oli selvitys Pentti Laamasen toimista, kunniakas ansiolista.

Pari viikkoa ja yhdistykset saivat ottaa vastaan kirjeen samoin maustein, jossa esitettiin puheenjohtajaksi Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja professori Aarno Strömmer, joka oli samalla liiton valtuuston puheenjohtaja.

Liittokokoukseen lähdettäessä siis tiedettiin, että puheenjohtajasta tultaisiin äänestämään. Paikalla oli 21 piirin edustus ja edustajia 325 yhdistyksestä.

Hyvät aseveljet

Kokouksen avauksen suoritti liiton puheenjohtaja Aarno Lampi ja kohdisti sanansa entisille aseveljilleen mm. seuraavasti:

– Olemme eläneet yllättävän vilkkaan kaksivuotiskauden Lahden liittopäivien jälkeen ja menemme järjestötyössämme vielä täysillä eteenpäin. Liittomme on säilyttänyt selkeästi — kuten tulevaisuussuunnitelmassamme olemme asian ilmaisseet — veteraanien ja heidän kotiansa keskuudessa sosiaalista tukitoimintaa ylläpitävän, valtakunnallisen, isänmaallisen veteraanijärjestön leiman. Sen edelleen säilyttämiseksi me tarvitsemme vakaan jäsenkunnan lisäksi toimijoita sekä toimintarakenteiden järjestyksellistä kehittämistä.

Sotaveteraaniliiton valittua puheenjohtajaa Arno Strömmeriä onnitteli Naisjärjestön kunniapuheenjohtaja Annikki Iloranta.

Liiton valtuuston uutta puheenjohtajaa Aarno Lampea onnitteli Naisjärjestön puheenjohtaja Vuokko Hurme.

Uskomattoman nopeasti onkin rinnallemme kasvanut kannattajajäsenten ja tukiyhteisöjen toimielias joukko ottaen hoitoonsa lukuisia tehtäviä, joiden suorittamiseen ei veteraanivanhusten omat voimat enää riitä. Toimintarakenteiden kehittämisessä meidän on kiinnitettävä valpasta huomiota piiritasolla tapahtuvan työn kasvavaan merkitykseen sitä mukaa kuin paikallisyhdistysten tarve saada erilaatuista tukea toiminnallemme kasvaa. Siihen

tähtäävät mm. piiritasoisen sosiaalineuvohankkeen toteuttaminen, liiton talous-suunnittelussa toimintatuki-varaukset kentälle, piiripainotteiset organisaation muutossuunnitelmat, säännösten muutos- ja tulkintatarpeet ja monet muut kehittämisajatuksia.

Vanhalta muistilta

Kokous kutsui puheenjohtajakseen kaupunkineuvos

Jussi Joupin Seinäjoelta ja kanslianeuvos Holger Strandbergin Vaasasta. Sihteerin tehtävät tulivat liiton toiminnanjohtajalle Markku Sepälle.

Pitkäaikaiselle Seinäjoen kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle, Jussi Joupille, nuijan heilutus ei ollut vierasta puuhaa. Se heiluikin nopeaa tahtia ilman lepoa, kunnes tultiin kohtaan puheenjohtajan valinta.

Ensimmäisen puheenvuoron asiassa oli pyytänyt Tapio

Karjula, joka selvitti Aarno Strömmerin taustaa ja ansioita yleensä. Listalla vilahti tohtorinväitöstä, Liinamaan virkamieshallitukseen ministerinä kuulumista kuin myös professorin arvonimen saamista. Karjula vakuutti myös, että Oulussa asuminen ei tuota mitään vaikeuksia puheenjohtajuuden hoitamisessa, sillä kestäähän Oulusta Helsinkiin tulo vain vaivaisen tunnin.

Karjulan ehdotusta kannattivat Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Matti Viitanen ja Ilmari Sairanen Soinista. ”Pöytäkirjaan” astui mies Vantaalta, Vantaan Sotaveteraanijärjestöksen puheenjohtaja Pentti Hautaniemi. Hän oli sitä mieltä, että puheenjohtajan olisi asuttava lähempänä Helsinkiä.

Perholainen Heimo Linna toivoi, ettei uuden puheenjohtajan valinta toisi ristiriitoja tai saisi aikaan erimielisyyttä. Ennen kaikkea hän toivoi ja vetosi siihen, ettei uuden puheenjohtajan valinta aiheuttaisi linja- tai henkilöriitoja.

Nyt jälleen ”tuli nuijalle töitä”. Joku ehdotti, että äänestettäisiin käden nostolla, noin epävirallisesti. Josko jomankumman kannatus tulisi näin selväksi, niin saataisi olla, että jompikumpi luopuisi ja äänestyksestä säästytäisiin.

Koputukset kuuluivat ja puheenjohtaja Joupilla oli asiaa.

– Mitäs väki sanoo, jos tällaista epävirallista käytäntöä kokeiltaisimme.

Ei käy, tuli selvä vastaus.

Minä vetoan...

Tällöin nousi ylös Lahden piirin puheenjohtaja Mauno Uusitalo ja sanoi:

– Minä vetoan sinuun hyvä ystäväni Pentti Laamanen. Vedä takaisin ehdokkuutesi, näin säästymme äänestyksestä. Sinulla on vielä edessä paljon annettavaa sotaveteraaniveljillesi ja -sisarillesi muissa tehtävissä.

Saliin tuli täysi hiljaisuus.

Pentti Laamasen käsi nousi ylös. Joupin nuija heilahti ja Laamanen puhui.

– Minä olen aina kuunnellut vanhempaa veljeäni (Pentti Laamanen on syntynyt 1927 samoin kuin Aarno Strömmer), luovun ehdokkuudesta.

Sali täyttyi raikuvista suo-

sionosoituksista.

Puheenjohtajan nuija heilui jälleen ja nyt sen merkiksi, että liitolle oli saatu puheenjohtaja, Aarno Strömmer.

Aarno Strömmer oli valinnastaan liikuttunut:

– Olen hämmentynyt ja kiitollinen veljelleni Pentti Laamaselle. Meidän on hyvä jatkaa yhteistyötämme. Liiton johtaminen on ryhmätyötä. Teidän tuellanne selviydynt tehtävästani, liikuttunut Aarno Strömmer sanoi.

Samoin kiitokset Strömmeriltä sai edellinen puheenjohtaja Aarno Lampi.

Naisjärjestön pitkäaikainen puheenjohtaja Annikki Iloranta astui esiin ja kukitti Strömmerin.

Liittokokouksen päätyttyä selkään taputuksia tuli edessäpäin tehdystä ehdotuksesta Mauno Uusitalolle ja asian takaisin vetämisestä Pentti Laamaselle. Mauno Uusitalon sanomisen jälkeen hänen kokonsa kasvoi paikalla olleiden nuorempien henkilöiden silmissä vielä suuremmaksi ja Pentti Laamanen olisi heidän mielestään mielihyvin korotettu kenraalikuntaan.

Tervehdyksiä

Maailman Veteraanijärjestön tervehdyksen tilaisuuteen toi pääsihteeri Marek Hagmajer.

– Olen iloinen, että saan olla suomalaisveteraanien luona. Te ette säästäneet vaivojanne puolustaessanne isänmaatanne. Maailman sotaveteraanijärjestöt kunnioittavat niitä, jotka uhrasivat nuoruutensa ja terveytensä turvataksseen maansa itsenäisyyden ja demokratian, hän sanoi.

Venäjän Sotaveteraanikomitean puheenjohtaja armeijakenraali Vladimir Govorov toi liittonsa tervehdyksen: – Olemme pitäneet yllä hyviä suhteita liittojemme välillä. Veteraanien yhteistyö on mielestäni lujittanut maittemme välistä yhteistyötä laajem-

Venäjän Sotaveteraanikomitean puheenjohtaja armeijakenraali Vladimir Govorov tuomassa tervehdystään liittokokouksessa.

massakin mielessä, hän sanoi.

Ruotsin Suomen-vapaaehtoisten perinneyhdistyksen hallituksen jäsen Jan Molin kiitti suomalaisveteraaneja taistelusta vapaan Pohjolan puolesta.

Vapaussodasta

Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen puheenjohtaja Uno Järvelä sanoi. – Meitä yhdistävät mm. taistelut Suomen vapauden puolesta Jatkosodassa ja Viron vapauden puolesta jo vuosilta 1918-19 Vapaussodassa.

– Sydämellinen kiitos kaikille organisaatioille, jotka olette meitä avustaneet. Eri-tyisen suuri kiitos Suomen Sotaveteraaniliitolle ja Suomen valtiolle, joka on myöntänyt rintama-avustuksen Suomen-pojille. Se on tarpeellinen tuki pienten eläkkeittemme lisäksi. Tämän lisäksi poikamme ovat saaneet kuntoutusta. Pitäkää huolta iäkkäistä sotaveteraaneista, Uno Järvelä sanoi.

Lääkärikolmikko Yrjänä Eloheimo, lääkärintäneuvos Hermann Haapoja ja Kari Kallio-Valkama ”työpaikallaan”.

Katse eteen ja oikeaan päin

Seinäjoen ja Kurikan Veteraanikuoron laulettua Veteraanien iltavirren ja rovasti Heikki Vihman lähetettyä Seppelpartion Narvan mars-sin soidessa matkaan, oli Sanajumalanpalvelus käynnistynyt Areenassa.

Jumalanpalvelukseen oli kokoontunut noin 2 500 kuulijaa.

Arkkikiispa Jukka Paarma otti saarnansa johdannoksi Luukkaan evankeliumin 16 luvun sen 19-31 jakeet:

– Veteraanien kokoontumisissa on luonnollista, että katseet kääntyvät taaksepäin. Ajatukset viipyvät menneessä. Mitä enemmän ikävuosia kertyy ja vauhti hiljenee, mitä harvemmaksi rivit käyvät, sitä herkempiä ovat yhteiset muistot. Eikä yhtään turhaan. Ne muistot – nyt kun niiden merkitys on tunnustettu ja arvostettu – antavat voimia monelle sotiamme veteraanille voimavarojen muuten vähetessä.

– Muistojen, historian, esillä pitäminen on tärkeää meilekin, meille, joiden isät ja äidit tai isoisät ja isoäidit kantivat sen taakan, joka tuli veteraanipolven osaksi. Tänään

suomalaisessa, eurooppalaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa, josta olemme syystä ylpeitä, ajattelemme kiitollisuudella ja rakkaudella teitä, joiden ponnistusten ja uhrienkin hedelmistä olemme saaneet hyvän osamme. Suoruus, rehellisyys, ahkeruus, kunnioitus toista kohtaan ja yhteinen vastuuntunto ovat sitä, mihin olette meitä opettaneet ja kasvattaneet. Siinä on perintöä, joka yhä tänä päivänä kantaa, kun me nykysukupolvi omine lapsinemme ja lastenlapsinemme rakennamme omaa maatamme osana yhä kansainvälisempää ihmisten yhteisöä.

Lopuksi arkkikiispa Paarma käänsi katseemme eteen ja oikeaan.

– Tänään siis katsotaan hiukan taaksepäin menneitä muistellen. Mutta tänään katsotaan myös eteenpäin, jotta ymmärtäisimme elämän arvot. Mutta vielä Jumalan Sana tahtoo kääntää katseemme kaikkein tärkeimpiin suuntiin, katse oikeaan. Tänään on tärkeätä nähdä kaksi kohdetta.. Toinen on Kristus, syntiemme anteeksiantaja, Vapahtaja. Hänen anteeksianta-

muksestaan löytyy niin rauha, vapaus kuin tulevaisuuden-toivokin. Toinen tärkeä suunta on katse lähimmäisiin, niihin, joita olemme laiminlyöneet, niihin, joiden ohi liian usein kulkeneet, jotka ovat aivan meidän lähellämme. Nyt tahdomme katsoa heitä ja sanomme kotonamme ja matkallamme heillekin hyvän sanan. Tähän Jumala meitä armossaan ja rakkaudessaan auttakoon, hän sanoi.

Jumalanpalveluksessa liturgina toimi Seinäjoen seurakunnan kirkkoherra Tapio Luoma, kanttorina Maria Väinölä avustajanaan Sotilassoittokunta, Seinäjoen ja Kurikan Veteraanikuorot avustivat.

Kolehti kannettiin vähäosaisten veteraanien hyväksi.

Ortodoksisen palvelun Lakeuden Ristin seurakuntatalissa toimitti arkkikiispa Leo ja ruotsinkielisen sanajumalanpalveluksen Törnävän kirkossa rovasti Holger Andersson.

Kirkkokonsertti

Lakeuden Ristissä tiistaina 15.6 pidetty Petri Laaksosen kirkkokonsertti veti noin 400 henkilöä.

Suomen Sotaveteraaniliiton valtuuston jäsenet 2004-2006			
	varsinainen jäsen	varajäsen	yleisvarajäsen
Etelä-Karjala	Asko Airola	Matti Kujala	
Etelä-Pohjanmaa	Kalevi Mattila	Aarne Vuorenmaa	Tapani Keski-Salmi
Helsingin seutu	Anto Kiviniemi	Pentti Hautaniemi	Veli Rautoja
Kainuu	Matti Pietikäinen	Matti Haataja	
Kanada	Sauli Häkkinen	Ben Järvenpää	
Kanta-Häme	Vihtori Karikytö	Vihtori Viljanen	Eino Lehtovirta
Keski-Pohjanmaa	Ensio Rönkkö	Antti Suvanto	Seppo Yli-Norppa
Keski-Suomi	Timo Karhunen	Kalevi Pulkkinen	
Kymenlaakso	Panu Loikkanen	Sulo Seppälä	
Lahti	Erkki Näveri	Eero Lehtonen	Jukka Simola
Lappi	Armas Ilvo	Vilho Ylitalo	Pekka Heikkilä
Pirkanmaa	Aimo I. Korjus	Olavi Kujansuu	
Pohjois-Karjala	Oiva A. Oinonen	Paavo Saviaro	
Pohjois-Pohjanmaa	Paavo Pasanen	Tapio Karjula	
Pohjois-Savo	Seppo Timonen	Kauko Sutinen	
Ruotsi	Heikki Lirberg	Juhani Sarasalo	
Satakunta	Risto Tuominen	Pentti Teelmäki	Tauno Priia
Suur-Savo	Martti Repo	Jaakko Lindell	Hannu Viljakainen
Södra Finland	Göran Westerlund	Holger Grönroos	Nils Forsell
Uusimaa	Toivo Sippola	Kalervo Lindroos	
Vaasa	Holger Andersson	Karl Nymark	
Varsinais-Suomi	Antti J. Näsi	Toivo Mattila	Voitto Laine
Naisjärjestö	Leila Kyttä	Raija Kähkölä	

Vuokko Hurme jatkaa Naisjärjestön johdossa

Naisjärjestön varsinainen kokous aloitettiin Seinäjoella jo klo 11 samoissa tiloissa kuin liittokokous pari tuntia myöhemmin. Virallisia kokousedustajia oli 226 ja muita sisäisiä salin täydeltä.

Liiton puheenjohtaja **Aarno Lampi** tervehti kokouksen alussa sisarjoukkoa.

Kokouksen avauksessa Naisjärjestön puheenjohtaja **Vuokko Hurme** kiitti sisäisiä. - Hyvin aralla ja nöyrällä mielellä Lahden kokouksessa otin puheenjohtajuuden vastaan. Tehtävä on ollut vaativa. Olen saanut paljon kokemuksia, paljon olen oppinut, veteraanityöstä erittäin. ”Kokemista koko ikä, aina uuden oppimista”. Kiitän lämpimästi teitä, sisaret, hyvästä yhteistyöstä ja tuesta.

Hän loi katsauksen menneeseen kahteen vuoteen. - VXII valtakunnalliset sisarpäivät olivat viime vuonna Kuopiossa. Naisjaostojen puheenjohtajille ja sihteereille on järjestetty alueellisia neuvottelu- ja virkistyspäiviä, joilla on mm. kerrattu sääntöjä, puhuttu järjestöasioista, saatu ohjeita kokoustekniikasta. Lisäksi ohjelmassa on ollut alustuksia ja keskustelua terveydestä, ikääntymisestä sekä niin fyysisen kuin psyykkisen kunnon ylläpitämisestä, unohtamatta virkistystäkään.

Kurssitoiminnalla on edelleen tärkeä asema Naisjärjestön toiminnassa. - Olemme tehneet sen havainnon, että valtaosa henkisen vireyttämis- ja kuntokurssien osanottajista on veteraanien leskiä. Ne sisaret, joilla on puoliso niin sanotusti kotihoidossa, eivät halua tai voi veteraaniaan jättää, hoitopaikathan ovat ”kiven takana”, ja niin vaimot jäävät kotiin. Kurssit on pystytty järjestämään Suomen Naisten Huoltosäätiön sekä Raha-automaattiyhdistyksen avustusten turvin.

- Kalevala Koru Oy ansaitsee lämpimät kiitokset runsaan 35 000 euron lahjoituksesta järjestöllemme. Itsenäisyyspäivän 85-vuotisjuhla- vuoden kunniaksi valmistettiin Lilja-koru, minkä myyntituotosta saimme osan. Lahjakirjassa on teksti: ”Olemme syvästi kiitollisia sille sukupolvelle, joka säilytti Suomen itsenäisyyden ja rakensi jälkipolville turvallisen kotimaan”.

- Me koko veteraaniväki, niin veteraaniveljet kuin -sisaretkin, olemme yhä selvemmin sen tosiasian edessä, että joukkomme vähenevät vuosi vuodelta kiihtyvällä vauhdilla. Yhdistysten sekä naisjaostojen jäsenmäärät pienenevät. On tärkeää, että veteraanisisaret ja -veljet jatkavat toimintaansa ja voimien

Liiton naisjärjestö aloittamassa kokoustaan. Etualalla liiton puheenjohtajat Vuokko Hurme ja Aarno Lampi.

vähetessä yhä enemmän tekevät yhteistyötä. Kuluneen kevään aikana on ns. Strömmelin työryhmä pohtinut näitä ongelmia. Ryhmän jäsenenä on sekä liiton että naisjärjestön edustajia. Puheenjohtajana on toiminut liiton valtuuston puheenjohtaja Aarno Strömmer. Työryhmä on laatinut loppuraportin. Siihen on kirjattu suosituksia, ei sääntöjä eikä määräyksiä, taloudenpidosta, jäsenyydestä ja toiminnallisista asioista sekä pohdittu tulevaisuutta. Raportti on toimitettu liiton hallituksen sekä keskustoimikuntamme tarkasteltavaksi ja mahdollisesti hyväksyttäväksi. Syksyn kuluessa siitä tulee naistoimikuntien kautta tietoa jaostoihin.

- Meille veteraanisisarille naisjaostoissa kautta maan on tärkeää koota yhä tiiviimmin voimamme yhteen. Niin pitkälle kuin mahdollista jaostot jatkavat toimintaansa kuten

tähänkin asti yhdistysten apuna ja tukena samalla pitäen huolta omasta jäsenkunnasta silloinkin, kun väen vähetessä toimintoja joudutaan yhdistämään. Sisaret jatkavat jaostoina omien sääntöjemme mukaan, jolloin heillä on edelleen oma jäsenmaksu ja sen kautta jäsenyys Naisjärjestössä.

Kokouksessa puhetta johtivat Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan puheenjohtaja Mirjam Leskinen ja Mirja Luoma Seinäjoen naisjaostosta.

Toimintakertomukset vuosilta 2002 ja 2003 hyväksyttiin. Naisjärjestön jäsenmäärä 31.12.2003 oli 38 223, naisjaostoja oli 283.

Toimintasuunnitelmissa painotetaan erityisesti arkitöiden kuntoon saattamiseen ja sota-ajan perinteen tallentamiseen. Vuodeksi 2005 suunnitellaan kirjoituskilpailua kotirintaman kokemuk-

sista. Ensi vuonna ovat XVI-II valtakunnalliset sisarpäivät 21-22.5. Hämeenlinnassa. Sinne sisaret toivotti tervetulleiksi Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan puheenjohtaja Riitta Kuronen.

Vuokko Hurme valittiin yksimielisesti jatkamaan järjestön Naistoimikunnan puheenjohtajana. Samoin valittiin keskustoimikunnan jäsenet erovuoroisten tilalle. Keskustoimikunnan jäsenluettelo on oheissa.

Järjestäytymiskokouksessa valittiin 1. varapuheenjohtajaksi **Helvi Peltonen** Pohjois-Pohjanmaalta ja II varapuheenjohtajaksi **Liisa Silvennoinen** Kymenlaaksosta. Pöytäkirjasihteeriksi valittiin **Eeva Nieminen** Vaasasta, toiminnanjohtajaksi **Irja Lohjama** Helsingistä ja rahastonhoitajaksi **Eeva-Liisa Snäll** Kanta-Hämeestä.

IRJA LOHJAMA

SÄHKÖMOPEDIT

Pegasos 3600€

Suoraan maahantuojalta! Soita ja tilaa ilmainen esite!

LOM-TUOTE OY puh. 0400-785 105

Tarpan 3350€

Hercules Mini 2900€

Hercules 4450€

Naisjärjestön keskustoimikunta 2004-2006

Puheenjohtaja Vuokko Hurme

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Helsingin Seutu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lahti
Pirkanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Satakunta
Suur-Savo
Uusimaa
Vaasa
Varsinais-Suomi
Lapin naisjaostojen yhteyshenkilö:

Raija Virolainen
Mirjam Leskinen
Kaija Uksulainen
Riitta Kuronen
Ilina Nikula
Raija Kähkölä
Liisa Silvennoinen
Helvi Savutie
Eila Ylinen
Helvi Viertomies
Helvi Peltonen
Katri Pasanen
Leila Kyttä
Ritva Seppänen
Maija Pohjola
Eeva Nieminen
Valpuri Kaltio
Liisa Kihlberg

(vara) **(Kaarina Suhonen)**
(Kyllikki Falbén)
(Maj-Lis Mustonen)
(Helvi Jussila)
(Ines Tirkkonen)
(Elsa Vartio)
(Helvi Glad)
(Senja Hynynen)
(Marjatta Koskio)
(Tytti Salimäki)
(Anna-Liisa Collan)
(Irja Leivo)
(Irja Heikkilä)
(Tellervo Hämäläinen)
(Kaarina Salonen)
(Grethel Nyman)
(Aino Halme)

(Hilkka Meriläinen)

Viihdeillassa riemun ja haikeuden juhlaa

Lahtelaiset Raija ja Pentti Koskinen viihtyivät parketilla iltamatansseissa.

Sotaveteraaniliiton liittopäivillä vietettiin tiistaina riemullisia, mutta myös haikeita hetkiä, kun lähes kaksituhatta veteraania ja puolisoa koontui Seinäjoki Areenaan viihdeiltaan. Riemua siksi, että vanhat jermut tapasivat vuosien ja vuosikymmenten eron jälkeen entisiä rintamakavereitaan. Haikeutta siksi, että yksi kaikkien aikojen suurin musiikillinen yhdessäolo voi jäädä viimeiseksi. Vielä kerran veteraanit jaksoivat kokoontua yhteiseen tilaisuuteensa suurella joukolla.

Aseveljeys pysyy

Juhlaan saapuneilla aseveljillä, rautjärveläisellä Into Suhosella ja tervolalaisella Juha

Loukolalla riitti tarinaa ennen iltajuhlan alkua. Miehet olivat tavanneet Rautjärven koulutuskeskuksessa jo nuorukaisina, kun mieli paloi isänmaata puolustamaan. Ystävykset toteavat, että vuoden 1941 liikekannallepano vei valitettavasti opettajat kesken koulutuksen rintamalle. Suhonen hakeutui sitten savunheittokomppaniaan ja Loukola sotilaslähetiksi Kannakselle sekä Syvärille kaukopartiosastoon, palvellen muun muassa legendaarista osasto Vehniää. Juha Loukola tunnustaa, että varjelustahan siellä oli mukana monet kerat.

– Lähimpää liippasi kun vihollinen pommitti juhannuksena 1944 Elisenvaaran ase-

Jaska Mäkynen, aito pohjalainen, piti huolen siitä, että lauluissa oli tunnelmaa.

manseutua. Tuolloin kuoli ympäriltäni 200 sotilasta ja evakkoa.

Henkinen kuntoutus

Into Suhonen ja Juha Loukola näkevät liittopäivät ja niihin liittyvät virkistystilaisuudet aivan ensiarvoisen tärkeänä.

– Tänne tullaan paljolti juuri sen takia kun nähdään vanhoja tuttuja vuosikymmenienkin takaa. Seuraava liittokokous on Mikkeliissä kahden vuoden kuluttua ja mukana ollaan jos vain terveys sallii.

Tangoprinsessa Marjut Rothovius oli lottapuvussa parhaimmillaan.

Harras toiveemme olisikin, että harveneva veteraanipolvi pääsisi hoitojaksoille vuosittain. Nyt niihin pääsee kerran 2 - 3 vuoden välein.

Hankasalmelainen Väinö Manninen oli iloisesti yllätynyt tavattuun vuosikymmenien takaa eteläpohjalaisia aseveljiään.

– Heitä palveli aika paljon Ihantalassa ja Valkeasaassa. Ne eivät todellakaan olleet helppoja paikkoja, mutta hengissä vain selvittiin. Nyt jo mennään hyvää vauhtia yhdeksääkymmentä ja terveenä on saanut olla.

Harras tunnelma

Kuten illan juontaja sattuvasti avaussanoissaan totesi, "laulu sydämet aukaisee". Aseveljien ja heidän puolisoitensa aatokset lensivät sodan ajan laulujen ja marssien siivittämänä 60 -vuoden takaisin tunnelmiin kotirintamalla ja etulinjassa. Ohjelmiston laatijat olivatkin tehneet valtaisan työn hakiesaan esityksiin uusia, jopa sodan jälkeen ensi kertaa esitettäviä teoksia. Osa näistä syntyi rintamalla, tulimyrskyn keskellä.

Ei ihme, että kaikkein karaistuneimpienkin jermujen poskille vierähti liikutuksen kyynel, kun lavataiteilijat veivät läpi ohjelmistoaan Talvisodasta Jatkosotaan ja sieltä sotien jälkeiseen aikaan. Eri-tyisen herkkiksi mielen veivät Evakon laulu, Kirje sieltä jostakin ja Vanhan jermun purnaus.

Illan solisteina olivat tangoprinsessa Marjut Rothovius, Sibelius-akatemian oopperaluokan opiskelija Tiina-Maija Hirvilammi, tango kuningas Jaska Mäkynen ja sotilasmusiikin ammattilainen, yliluutnantti Aatos Ilo-mäki ja Seinäjoen Rautatieläisten soittokunta johtajanaan Antti Vainio. Tilaisuuden juonsi Osmo Olkkonen.

Lämminhenkinen ilta päättyi iltamatansseihin Ilpo Karisen orkesterin tahdittamana.

Ymmärtäjät kateissa

Mikä kirkko ja mitkä veteraanit

Hengellisen työn neuvotte-lussa kannettiin huolta veteraaniväestön nykytilanteesta niin sen hengellisestä kuin sosiaalisestakin yhteistyöstä kuntien ja seurakuntien kanssa.

Timo Kökkö sanoi alustuksessaan mm. seuraavaa:

– Veteraanien keski-ikä on lähetyksessä jo 85 vuotta ja heidän riviensä harventuessa tullaan myös hengellisen työn saralla uuteen tilanteeseen. Pääasiassa veteraanien hengellinen työ on ollut veteraanien itse organisoimaa ja heidän oman aloitteisuutensa varassa tapahtunutta. Seurakuntien papit ja muut työntekijät ovat sodan jälkeen olleet ensin heidän omaa polveaan ja myöhemminkin vielä pitkään, elivät rintamamiehiä, ainakin

myös itse sodan ajan eläneitä veteraanien ymmärtäjiä. Tänä 85-vuotiaiden veteraanien omassa piirissä ei välttämättä ole enää organisoijaa. Mutta myöskään kirkon puolella ei välttämättä ole enää entisenlaisia ymmärtäjiä. Sodan jälkeen syntynyt, yhtään sodan päivää näkemätön työntekijäpolvikin on jo siirtymässä eläkkeelle. Tilalle on tullut uusi ja uusien ongelmien keskelle hukkumassa oleva polvi, joka kyselee, mikä veteraanit? Yli puoli vuosisataa etäännyttää ja jatko-

– Veteraanien viimeisinä vuosina - nyt ei puhuta enää vuosikymmenistä - veteraanien parissa tehtävän hengellisen työn vastuun tulee siirtyä seurakunnille. Niin kuin sotaväki piti huolta keskuudessaan tarvitusta kirkollisesta työstä, niin kirkon on nyt otettava kannettavakseen vas-

tuu maamme vapauden kerran turvanneesta sotaväestä. Jos sitä väkeä ei aikanaan olisi ollut, täälläkin kysyttäisiin: "mikä kirkko", niin kuin Baltiassa kysyttiin kun 50-vuotisen bolshevismien aika joskus päättyi, Timo Kökkö sanoi.

Apua toimikunnalta

Hengellisen työn neuvotte-lussa alustuksen pitänyt liiton sosiaalisihteeri Anni Grundström kertoi liiton sosiaalineuvojahankeesta sekä avun tarpeesta.

– Sosiaalineuvojahanke käynnistyi vuoden alusta veteraanien neuvontapalveluna viiden sotaveteraanipiiriin alueelle. Kanta-Häme, Kymenlaakso, Lahti, Pohjois-Karjala ja Uusimaa ilmaisivat halukkuutensa lähteä jo ensivaiheessa mukaan. Keski-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa

aloittivat toiminnan keväällä. Neuvontapalvelun henkilöillä on monipuolinen sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntemus, joten he omalta osaltaan tuovat lisää tietoa myös piirien ja yhdistysten käyttöön.

– Kunnilla on erilainen valmius ja tahto vastata veteraanien sosiaali- ja terveyspalveluiden muuttuviin tarpeisiin. Kunnissa on veteraaniasiamiehet nimetty, mutta valitettavasti he "hukkuvat" omien ammattinimikkeidensä taakse. Sosiaalineuvojat ovatkin nyt alkuvaiheessa lähteneet etsimään kuntien veteraaniasioista vastaavat henkilöt.

– Verkostoitumisen on lähde-tävä liikkeelle oman kunnan toimijoiden ja sotaveteraaniiyhdistysten kautta ja verkostoa on laajennettava siten, että se pystyy todellisuudessa vastaamaan työille esi-

tettyihin tavoitteisiin ja veteraani voi tuntea turvallisuutta asuessaan ja eläessään kotona tutussa ympäristössä. Veteraanien yhdenvertaisuuden vuoksi on varmistettava, että mm. kuntoutusta toteutetaan niin, että siihen varatut määrärahat käytetään toimintakyvystä ja asuinpaikasta riippumatta mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Tämä on haaste nyt aloittaneille ja tämä on varmasti haaste myös ei mukana oleville piireille.

– Sosiaalineuvojen työ perustuu vapaaehtoisuuteen. He eivät ole työsuhteessa liittoon eivätkä piireihin. Heille korvataan liiton kautta työstä aiheutuneita matka- ja puhelin-kuluja.

Seurakuntien kanssa tehtävään yhteistyöhön toivotaan tukea myös hengelliseltä toimikunnalta, hän sanoi.

Puolustusministeri Seppo Kääriäinen liittojuhlassa

Puolustusvoimien meille antamasta vakuutusturvasta ei pidä eikä saa tinkiä

– Historia opettaa meille sen, että pahin voi toteutua silloin, kun sitä vähiten odottaa. Tämä nousee mieleen, kun palauttaa ajatuksiin sotia edeltäneiden vuosien tunnelmia ja odotuksia. Yleinen varautuminen sotien alla kangerteli. Kun tummia pilviä alkoi kerääntyä taivaanrantaan, kehitys oli niin nopeaa, ettei nopeastikaan hankittu materiaali enää ehtinyt Talvisodan taisteluihin.

Historiasta tulisi oppia, että uskottavien puolustusvoimien antamasta vakuutusturvasta ei kannata eikä pidä tinkiä. Varautumisessa täytyy ottaa huomioon myös huonoin vaihtoehto, Valtioneuvoston tervehdyksen tilaisuuteen tuonut puolustusministeri **Seppo Kääriäinen** sanoi.

– Näinä viikkoina on täällä Suomessa muisteltu ja analysoitu vuoden 1944 torjuntataistelua ja kesäkuussa Euroopassa on näytävästi juhlittu Normandian maihinnousua. Samaan aikaan 60 vuotta sitten Karjalan kannaksella suomalainen sotilas joutui ottamaan vastaan yhtä massii-

Sotaveteraani Mikko Saviluoto (vas.) ja Reino Ojala Nivalasta sekä Väinö Rinta-Hynilä Kuortaneelta keskustelemassa puolustusministeri Seppo Kääriäisen kanssa.

visen suurhyökkäyksen kuin mitä tuo maihinnousu tarkoitti. Lopulta hyökkääjä, katsoen hyökkäyksen jatkamisen tarkoitukselliseksi, keskeytti hyökkäyksen. Oli saavutettu lähes ihmeeseen rinnastettava torjuntavoitto.

Seppo Kääriäinen painotti, että veteraaniemme asemaa kohentavia sosiaalisia ja taloudellisia uudistuksia ei saa unohtaa.

– Kiinnitän etusijassa huomiota veteraanien henkisen huolenpitoon, ja siihen, ettei

veteraaniemme anneta ajautua yksinäisyyteen.

Uunituore Jarmo Antero Tolvasen toimittama ja Reserviläisliiton julkaisema veteraanityön opas ”Hoiatkaa, kohta poissa on veljet” kirjan antaa hyvät perusteet ve-

teraanityön tekemiseen. Tämä ansaitsee tässä yhteydessä valtion johdon kiitokset.

Seppo Kääriäiselle linja maanpuolustuksesta on selvä – Maanpuolustus on meille suomalaisille yhteinen asia. Mitä tahansa Euroopan unionissa tai muissa kansainvälisissä yhteyksissä tehdäänkin, me rakennamme turvallisuutemme joka tapauksessa yleiseen asevelvollisuuteen perustuvaan ja koko maan kattavaan puolustukseen.

– Suomen kansan ja puolustusvoimien kiinteä yhteys on eräänlainen Suomen ”salainen ase”, joka on näyttänyt toimintakykynsä aiemmin ylivoimaiseltakin tuntuvaa hyökkäystä vastaan. Tämä luottamussuhde on keskeinen edellytys kansalliselle selviytymisellemme suurtenkin voimien puristuksessa.

– Arvoisat veteraanit, Suomi on hyvä ja kaunis maa. Täällä on turvallista asua ja elää. Vapaa Suomi on paras maa meille suomalaisille. Kiitos teidän veteraanien.

Kiitoksia eikä risuja

Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri, toiminnanjohtaja Pertti Korttesniemen johdolla sai päätökseen kunniakkaasti Seinäjoella pidetyt liittopäivät. Piirin puheenjohtaja Jalo E Liinamaa voi jo nukkua rauhassa ja hyvällä mielin. Nyt on tältä osin vapaa olo.

Vapaaehtoisten joukko oli valtava. Silmiinpistävän suuri osuus oli reserviläisillä, jotka kiitettävän ahkerasti tekivät kaiken hymyssä suin mitä vain vastaan tuli. Kiitos teille, teitte työnne loistavasti.

Varusmiehet, jotka oli komennettu palvelemaan eri toiminta ja palvelupisteisiin käyttäytyivät kohteliaasti, niin kohteliaasti, että itse ovia aukomaan oppineelle tuli vaivautunut olo. Yksikön lähettänyt voi olla ylpeä ”läheteistään”. Suuri kiitos tytöt ja pojat.

Lääkintä hoidossa

Kun loi ensimmäisen silmäyksen avaraan Areenaan, niin silmiin pisti kaksi punaista pistettä, Punaiset ristit. Sen ympärillä ja läheisyydessä kuljeksivat niiden vapaaehtoiset auttajat. Lahdesta oli mukana joukko varusmieslääkintämiehiä. Kaiken kukkuraksi hallissa oli kolme lääkäriä, lapualaisen Talvisodan ve-

teraanin, lääkintäneuvos, lääkintäeverstiluutnantti Hermannin ”Hemppa” Haapojan johdolla. Komennuksessa olivat lääkintäluutnantit vai sanoosko pohjalaasittain herrat ”kärmesluutnantit” kirurgi Yrjänä Eloheimo sekä lääkäri Kari Kallio-Valkama.

– Aika hyvin selvittiin. Muutama pahoinvointi ja pieni kaatuminen. Kaatumisesta seurasi kaatujalle pieni kyyräpäähaava, jonka Yrjänä neuvoi. Yksi henkilö vietiin sairaalaan, mutta mitään sen vakavampaa ei päivien aikana tapahtunut, Hermannin Haapoja kertoi.

Kaupungit asialla

Seinäjoen kaupunki oli ”tal-koissa” mukana. Se tarjosi kutsuvierailleen tilaisuuden omassa edustustilassaan Törnävän kartanossa. Vieraitaan vastaanottamassa oli kaupunginjohtajan Mikko Pukkisen johdolla muun muassa kansanedustaja Paula Risikko, lääkäri Eila Turenius sekä Liisa Lähdesmäki.

Tilaisuudessa luovutettiin Seinäjoen kaupungille Sotaveteraanili-

Kova kolmikko; Aarno Lampi, Jalo E Liinamaa ja Aarno Strömmer valmiina kuvattavaksi Marskin patsaalla Seinäjoella. Kuvaa ottamassa Ilkan Kari Löfhjelm.

ton pienoislippu vapaudenristin nauhoilla. Lipun luovuttivat silloin vielä liiton puheenjohtajana toiminut Aarno Lampi sekä toiminnanjohtaja Markku Seppä.

Vuoden 2006 liittopäivien isäntäkaupunki Mikkeli antoi Seinäjoella jaettavaksi painamansa esitteen Päämajakaupungista, joten kaupungit olivat asialla.

Kiitoksen paikka

Suuren kiitoksen ansaitsevat paljon parjattu televisio sekä paikallinen maakuntalehti ILKKA. Televiisoiden niin ykkösen kuin kolmosen kautta tuli tunnetuksi sotaveteraanien työtä ja toimintaa kautta Suomen. ILKAN työskentely ja kerronta liittopäivistä oli vertaansa vailla. Veteraanit voivat todeta, että he todella ovat kunniakansalaisia.

Kiitos lähtee myöskin Töysään, Keskisen kyläkauppaan. Siellä oli linja-autolasteittain syömämiehiä keskiviikkona päätöspäivänä. Keskisen kaupalla oli ilmaiskuponki joulukuun Sotaveteraani -lehdessä, nyt se sitten käytettiin. Veteraanit sanoivat, että siitä ei ruoka enää parane. Kiitos veteraanistävällinen Keskisen kyläkauppa.

Kiitos myös kaikille teille, jotka olette jollakin tavalla olleet mukana liittopäiväasiassa, vaikkapa vain ajatuksen voimalla.

Nimimerkki, mukana ollut

Yleinen toimintasuunnitelma kesäkuusta 2004 toukokuuhun 2006

1. Lähtökohtia

Rintamaveteraanien lukumäärä suunnittelukaudella laskee 111 000:sta noin 89 000:een. Veteraanien keski-ikä ylittää 84 vuotta vuonna 2006. Liiton jäsenyhdistyksiin kuuluvien sotaveteraanien määrä vähenee 57 000:sta noin 49 000:een. Samaan aikaan kannattajajäsenten määrä nousee. Aktiivisin toiminn kannattajajäsenten määrää on mahdollista kasvattaa nykyisestä noin 15 000 jäsenestä.

Sotaveteraanien määrän pieneneminen edellyttää aikaisempaa enemmän näkyvyyttä, jotta veteraaneja voidaan käsitellä jatkossakin erityisryhmänä erityiseturineen. Sotaveteraaniyhdistyksen mahdollisuudet saada henkistä ja taloudellista tukea myös tulevina vuosina yhteisöiltä ja kansalaisilta säilyvät hyvinä.

Suomen Sotaveteraaniliitto osallistuu edelleen aktiivisena toimijana päämääriensä edistämiseksi Suomen veteraaniliittojen valtuuskunnan ja Tammenlehvän perinneliiton työhön sekä liittojen yhteiseen varainkeräystoimintaan.

Suurimpana veteraanijärjestönä Sotaveteraaniliitto on kantanut päävastuun monissa hankkeissa, joista kaikki soitiemme veteraanit ja niiden järjestöt ovat päässeet osallisiksi. Liiton ja sen jäsenyhdistysten yhteistyökykyinen ja päämäärätietoinen linja jatkuu. Perustan muodostaa sotaveteraaniyhdistyksen vuosikymmenien aikana tekemä työ.

2. Veteraanien kotona selviytymisen edistäminen

Sotiemme veteraanien niin kuin kaikkien ikääntyneiden mieluisin paikka viettää vanhuuden päiviään on oma koti. Veteraanien kotona selviytymistä voidaan parhaiten edistää kun yhteiskunnan harjoittamien toimien lisäksi veteraanille läheinen järjestö omilla toimillaan edistää palveluista ja eduista tiedottamista, välittää päätöksentekijöille tietoa veteraanien muutuvista tarpeista sekä omin toimin veljestyksen hoitaa asioita, joihin yhteiskunnan palvelut eivät ulotu tai ovat riittämättömiä. Sotaveteraaniyhdistyksen työn tavoitteena kaikilla sen tasoilla ovat seuraavat tavoitteet:

- vuotuisessa terveystarkastuksessa todetun, yksilölliseen tarpeeseen ja kiireellisyteen perustuvan kuntoutuksen saaminen kaikille niille veteraaneille, jotka ovat siihen oikeutettuja, sitä haluavat ja tarvitsevat
- omaishoitajien aseman ja tilanteen parantaminen
- kotiaavustajatoiminnan edistäminen
- sotaveteraania kotona hoitaneiden leskien tilanteen selvittäminen
- sotaveteraaniyhdistyksen oman virkistyskurssitoiminnan laajentaminen tarvetta vastaavaksi ja kohdistaminen eniten henkistä, fyysistä sekä sosiaalista tukea tarvitseville.

Sotaveteraaneihin, heidän puolisoihinsa ja leskiinsä kohdistuvaa toimintaa kehitetään vuoden 2004 alussa käynnistyneen sosiaalineuvoja –hankkeen pohjalta, jossa piirikohtaiset sosiaalineuvojat ohjaavat ja tiedottavat veteraanien asioista sekä luovat paikallisia tukiverkostoja, jotka auttavat veteraanien päivittäisissä pulmatilanteissa.

3. Järjestötoiminta

Sotaveteraaniliitto ja sen jäsenyhdistykset jatkavat järjestötoimintaansa vuonna 2002 vahvistetun tulevaisuussuunnitelman mukaisesti. Sotaveteraanien vanheneminen aiheuttaa jatkuvasti tarvetta siirtää yhdistys- ja piiritasolla tehtäviä veteraaneja nuorempien kannattajajäsenten tehtäviksi. Kannattajajäsenkunnassa on sotaveteraani-työtä tuntevia henkilöitä, jotka tarvittaessa pystyvät ottamaan vastaan veteraaneilta jääviä monenlaisia hyvinkin vastuullisia tehtäviä.

Järjestötoiminta säilytetään elävänä ja toimintaa jatketaan seuraavin toimin:

- Suur-Savon Sotaveteraanipiiri järjestää XXII liittopäivät Mikkelissä kesäkuussa 2006.
- Sotaveteraaniviikkoa vietetään vuosina 2005 ja 2006, 39. ja 40. kerran. Juhlatilaisuuksiin hankitaan vieraiksi myös veteraaneja nuorempia osanottajia.
- Sotaveteraanikuorojen VIII valtakunnalliset laulujuhlat järjestetään Joensuussa keväällä 2005. Tilaisuuteen kutsutaan mukaan myös sotaveteraanikuorojen perinnekuo-

roja, joiden toivotaan aikaan ottavan vastuun kuorotapahtumien järjestämisestä.

- Sotaveteraani?Krigsveteranen –lehteä julkaistaan kuusi numeroa vuodessa. Osa lehden sisällöstä julkaistaan äänikasettina.

- Seuraavaan liittokokoukseen mennessä sotaveteraaniyhdistyksen ja liiton kannattajajäsenten määrää kasvatetaan 10 000 uudella jäsenellä. Varsinaisten ja kannattajajäsenten aseman selkeyttämistä jatketaan. Liitto luopuu varsinaisten jäsenten jäsenmaksusta vuodesta 2005 lukien.

- Liiton hiihto-, lentopallo-, pilkki-, golf-, ilma-aseamunta-, keila ja shakkikisat järjestetään kisailijoiden niin halutessa ja sotaveteraanipiirien vuorolla järjestäessä kisat.

- Sotaveteraanipiirien puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille järjestetään vuosittain neuvottelupäivät. Lisäksi piirien toiminnanjohtajille järjestetään oma neuvottelutilaisuus.

- Sosiaalineuvoja –hanke laajennetaan ulottumaan kaikkien sotaveteraanipiirien alueelle.

- Liiton internet sivut uudistetaan. Sivustoa käytetään tiedottamisessa ja sitä kehitetään myös sotaveteraaniperinteen tallentamisen ja siirtämisen välineiksi.

- Liiton harjoittama tiedotustoiminta kohdistetaan sekä sotaveteraaneihin että tukijoihin ja päätöksentekijöihin, jäsenyhdistyksiin ja koko väestöön.

- Käynnistetään liiton historian tutkimiseen ja kirjoittamiseen liittyvät toimet.

- Asetetaan toimikunta valmistelemaan liiton 50-vuotisujuhllisuuksia.

Vuonna 2002 hyväksytyn tulevaisuussuunnitelman mukaisesti laaditaan vuoden 2006 liittokokouksessa käsiteltäväksi järjestön elinkaarren viimeisten vaiheiden edellyttämät toimintaa ja taloutta koskevat suunnitelmat sekä päätösehdotukset.

4. Siirtolaisveteraanit ja ulkomaalaiset vapaaehtoiset

Liitto jatkaa yhteistyötä suomalaisten sotaveteraanien muissa maissa perustamien yhteisöjen kanssa sekä pitää yhteyttä viime sodissa puolustusvoimissamme palvelleisiin virolaisiin, inkeri-

läisiin ja karjalaisiin sekä ruotsalaisiin vapaaehtoisin ja heidän yhteisöihinsä. Liitto hankkii ja välittää tarvittaessa taloudellista tukea jäsenyhdistyksiensä veteraaneille ja heidän leskilleen sekä tarvittaessa varmistaa toiminnan jatkumisen, mikäli muut edellytykset sille ovat olemassa.

5. Kotimainen yhteistyö

Liitto toimii kiinteässä yhteistyössä Sotaveteraanien tukijäsenien ja perinnesäätiön sekä Suomen Sotaveteraaniliiton Naisjärjestön kanssa. Naisjärjestön paikallisjaostojen sotaveteraanikelpoisille jäsenille suositellaan liittymistä sotaveteraaniyhdistysten varsinaisiksi jäseniksi.

Muita keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat muut veteraanijärjestöt ja Suomen veteraaniliittojen valtuuskunta (Veva), Tammenlehvän perinneliitto, Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys, rintamaveteraaniasian neuvottelukunta ja kansallisen veteraanipäivän päätoimikunta, joiden aktiivisena jäsenenä liitto jatkaa työtään sotaveteraanien hyväksi.

6. Kansainvälinen yhteistyö

Liitto toimii Maailman Veteraanijärjestössä (MVJ, WVF) jäsenenä ja osallistuu kahdenkeskiseen yhteistyöhön lähinnä naapurimaiden kanssa.

7. Talous

Liitto jatkaa piirien kautta toiminnan tukemista varoilla, joita se on itse hankkinut tai saanut välitettäväksi. Keräysten ja varainhankinnan tuloksellisuuteen kiinnitetään huomiota ottamalla käyttöön uusia menetelmiä ja uudistamalla aikaisempia hankintatapoja.

Sotaveteraaniliiton toimiston työtapoja ja resursseja uudistetaan niin, että se mahdollisimman hyvin täyttää sille asetetut tavoitteet.

Helsingissä 12.5.2004

Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n hallitus

TYKISTÖMUSEO

Linnankasarmi, Hämeenlinna

Kaupungin keskustassa Hämeen linnan vieressä sijaitseva sotahistoriallinen erikoismuseo. Sisä- ja ulkonäyttelyalue vanhassa kasarmimiljöössä.

Vaikuttavat multimediaesitykset Tali-Ihantalan suurtaisteluista ja Ilomantsin mottitaisteluista kesällä 1944.

Erikoisnäyttely: Sotilaskotinäyttely.

Kahvio, puh. 03-1814 3447

Avoimna: 1.1.-30.4. ma-su 10 –17
2.5.-30.9. ma-su 10 –18, muulloin sopimuksen mukaan.

Puh. 03-682 4600, Fax 03-682 4601
www.hameenlinna.fi/Artillery

IHANTALAN IHME JA KORPISODAN SUURVOITTO VETERAANIT KERTOVAT

Tykistömuseossa esitettävästä multimediaesityksestä on tehty videoesitys, jota on täydennetty veteraanien kokemuksilla taistelutilanteista ja tuntemuksilla sodasta.

Dokumentti on kunnianosoitus niille miehille ja naisille, jotka pelastivat Suomen kesällä 1944. Esityksen kesto on 55 minuuttia.

Tykistömuseo myy videokasettia hintaan 25 euroa/kpl +postikulut. Veteraaniyhdistyksille suuremmissa erissä 20 euroa /kpl.

Tilaukset:

Tykistömuseo, Linnankasarmi, 13100 Hämeenlinna
puh. 03-682 4600, fax 03-682 4601

Tuotto menee Tykistömuseon toiminnan tukemiseen.

Selostus toiminnasta ja taloudesta kesäkuusta 2002 toukokuuhun 2004

1. Toiminnan perusta ja yleispiirteet

Liitto saattoi jatkaa työtään sotaveteraanien hyväksi suotuisissa oloissa. Sotiemme veteraanien arvostus säilyi korkealla tasolla ja suuren yleisen suhtautuminen sotiemme veteraaneihin oli myönteistä.

Liitto jatkoi yhteistyötä muiden veteraanijärjestöjen kanssa osallistumalla aktiivisesti Suomen veteraaniliittojen valtuuskunnan VEVAn työskentelyyn. VEVAn aloitteesta perustettiin keväällä 2003 Tammenlehvän perinneliitto - Traditionsförbundet Eklövet ry, jonka tehtävänä on vaalia sotiemme 1939-1945 ja niiden veteraanien perintöä. Tammenlehvän perinneliiton perustamisen julkistamistilaisuus pidettiin 24.4.2003 Helsingin yliopiston juhlasalissa. Tilaisuudessa puhui VEVAn kunniapuheenjohtaja presidentti Mauno Koivisto. Tasavallan presidentti osallistui tilaisuuteen. Liiton perustaminen sai runsaasti julkisuutta ja sen toiminnan käynnistämiseksi asetettiin väliaikainen järjestelytoimikunta, jonka puheenjohtajaksi kutsuttiin maa-herra Eino Siuruainen. Tammenlehvän perinneliiton toiminta käynnistyy kansallisena veteraanipäivänä 2005.

Rintamalisien saajia oli vuoden 2002 päättyessä 124 719 ja vuoden 2003 päättyessä 113 924. Veteraanien keski-ikä ylitti 83 vuotta kauden lopussa. Veteraanien lukumäärän väheneminen ja keski-ikä kohoaminen otettiin huomioon etuustavoitteissa.

Liitto toteutti vuoden 2002 liittokokouksen vahvistamaa yleistä toimintasuunnitelmaa sekä valtuuston vuosille 2002, 2003 ja 2004 vahvistamia toimintasuunnitelmia ja talousarvioita.

Liitto käynnisti Lahdessa pidetyn XX:n liittokokouksen hyväksymän tulevaisuussuunnitelman ja määritteli työlle asetettavan tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksen.

3. Veteraanien erityisetuudet

Suomen veteraaniliittojen valtuuskunnassa VEVAssa toimivat veteraaniliitot esittivät yhteisesti ja yksituumaisesti rintamaveteraaniasian neuvottelukunnalle RINELLE, keskeisille ministereille ja eduskuntaryhmille alla kerrotut etuustavoitteet.

VEVA esitti myös, että RINEn työtä tulisi jatkaa. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti syksyllä 2003 neuvottelukunnan toimikaudeksi 1.10.2003 – 30.9.2006.

3.1. Toimeentuloturva

Toimeentuloturvan parantamiseksi ehdotettiin rintamalisään, johon on vuosittain tehty vain indeksitarkistus, tasokorotusta,

2. Jäsenistö

Liittoon kuuluvien sotaveteraanipiirien ja -yhdistysten sekä jäsenyhdistyksiin kuuluvien jäsenten lukumäärät olivat seuraavat:

2.1. Sotaveteraanipiirit

Jäsenpiirejä oli vuosien 2002 ja 2003 päättyessä sekä 27.1.2004 Suomessa 20, Ruotsissa 1 ja Kanadassa 1 eli yhteensä 22 jäsenpiiriä.

2.2. Sotaveteraaniihdistykset

Jäsenyhdistykset

	Suomessa	Ruotsissa	Kanadassa	Yhdysvalloissa	Virossa	Yhteensä
31.12.2002	371	19	7	1	1	399
31.12.2003	371	19	7	1	1	399
31.3.2004	371	19	7	1	1	399

2.3. Sotaveteraaniihdistysten jäsenmäärät kotimaassa ja ulkomailla

Varsinaisia jäseniä

	Kotimaassa	Ulkomailla	Yhteensä
31.12.2002	60 670	2 171	62 841
31.12.2003	56 860	2 098	58 958
31.3.2004	55 788	2 014	57 802

Kannattajajäseniä

		Yhteensä
31.12.2002	13 819	76 660
31.12.2003	14 963	73 921
31.3.2004	15 318	73 120

Liiton jäsenyhdistyksiin kuului edelleen jäseniä enemmän kuin muissa veteraanijärjestöissä tai niiden jäsenyhteisöissä on yhteensä.

Liiton kunniapuheenjohtajia olivat yli-insinööri Gunnar Laatio ja varatuomari Simo Kärävä. Kunniajäsen, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth kuoli helmikuussa 2004. Kunniajäsen, kunnallisneuvos Eino Loikanen kuoli vuoden 2003 aikana.

Odottelua Seinäjoen kaupungin vastaanotolle Törnävän kartanon pihamaalla. Etualla Pertti Korttesniemi ja Aarno Lampi tiiviissä keskustelussa.

mutta ehdotus ei johtanut tulokseen.

3.2. Rintamaveteraanien kuntoutus

Rintamaveteraanien kuntoutukseen saatiin vuonna 2002 ja 2003 kumpanakin vuonna 35,8 miljoonaa euroa. Veteraaniliittojen ja RINEn ehdotus vuoden välein tapahtuvasta kuntoutuksesta ei johtanut toimenpiteisiin. Rintamaveteraanien kuntoutuksessa on siirrytty entistä suuremmassa määrin käyttämään avokuntoutusta laitostuntoutuksen sijasta.

3.3. Asumisolot

VEVA esitti RINELLE ja ympäristöministeriölle, että rintamaveteraanien asuntojen korjaamista jatkettaisiin sekä että korjaamiseen varattaisiin 2,5 miljoonaa euroa vuosina 2002 ja 2003. Tästä summasta osa käytettiin rintamaveteraanien asuntojen korjaamiseen, osa käytettiin muun vanhuksväestön asuntojen korjaamiseen.

Liitto osallistui edelleen veteraanien asuntojen korjausneuvonnan yhteishankkeeseen, jossa olivat mukana kaikki veteraaniliitot. Hanketta johti ja hallinnoi Vanhustyön Keskusliitto. Korjausneuvontahanke sai 0,9 miljoonaa euroa avustusta Raha-automaattiyhdistykseltä kumpanakin vuonna 2002 ja 2003. Veteraaniliitoilla oli yhteinen neuvottelukunta, jossa oli edustaja kustakin veteraaniliitosta. Neuvottelukunta valvoi asuntojen korjausneuvontaa. Korjausneuvonta sujui hyvin. Toiminnan aloituksesta asti vuoden 2003 loppuun mennessä oli korjattu yhteensä 6 000 sotainvalidin ja 5 000 muun rintamaveteraanin asunto.

3.4. Suun ja hampaiden hoito

VEVA esitti, että korvausten perusteena olevia taksoja korotettaisiin vastaamaan nykyistä paremmin todellisia kustannuksia ja että proteettisen työn kustannukset korvattaisiin täysimääräisesti.

Esitys ei johtanut tuloksiin. Entinen korvauskäytäntö jatkui. Rintamaveteraanien suun ja hampaiden hoidon korvauksiin käytettiin vuonna 2002 yhteensä 5,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2003 yhteensä 4,7 miljoonaa euroa.

3.5. Heimoveteraanien erityisetuudet

VEVAn tekemä esitys, että heimoveteraaneille myönnettäisiin edelleen rintama-avustusta toteutui esitetyllä tavalla. Sen sijaan esitys Ruotsissa ja muualla kuin entisen Neuvostoliiton alueella asuvien virolaisten heimoveteraanien saaminen rintama-avustuksen saajien joukkoon ei johtanut tulokseen.

3.6. Erityisryhmien saama kuntoutus

Rintamaveteraanien lisäksi kuntoutusta voivat saada eräät Suomen sotiin 1939-1945 liittyneissä tehtävissä palvelleet, kaiken kaikkiaan viisi saajaryhmää. Näihin ryhmiin kuuluvat muun muassa sellaiset sotiemme veteraanit, jotka olisivat voineet saada rintamaveteraanitunnuksen, jos olisivat hakeneet sitä asetuksessa säädettyinä määräaikana, sekä heimoveteraanit. Tähän tarkoitukseen varatut määrärahat ovat säilyneet ennallaan siten, että vuonna 2002 määräraha oli 2,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2003 niinkään 2,5 miljoonaa euroa.

3.7. Kunnille korvattavien sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelujen laajentaminen lievävammaisiin sotainvalideihin.

VEVA ehdotti, että sotainvalidien haitta-asterajaa, joka oikeuttaa sotilasvammalain mukaisiin avopalveluihin, laskettaisiin 30%:sta 25%:iin. Tämä esitys meni lävitse, ja haitta-asteraja laskettiin 25%:iin vuodesta 2003 alkaen.

3.8. Veljes- ja sairaskodit

VEVAn jo aiemminkin tekemä ehdotus sotainvalidien veljes- ja sairaskotien saamiseksi myös muiden rintamaveteraanien kuin sotainvalidien käyttöön laitoshoitopaikkana ei johtanut tulokseen, vaikka asiaa selvittänyt työryhmä sitä suosittikin. Ehdotus kaatui rahoituksen puutteeseen.

4. Järjestötoiminta

XX Liittokokous ja liittopäivät oheistilaisuuksineen pidettiin 10-11.6.2002 Lahdessa Lahden Sotaveteraanipiirin järjestämänä. Liittopäiville osallistui noin 4 000 sotaveteraania.

Liittokokouksessa Lahdessa 10. kesäkuuta liiton puheenjohtajaksi valittiin Aarno Lampi Espoosta ja valtuuston puheenjohtajaksi Aarno Strömmer Oulusta kumpikin uudestaan. Kokous valitsi myös valtuuston jäsenet ja varajäsenet sekä tilin- että varatilintarkastajat. Kokoukselle esitettiin hallituksen selostus liiton toiminnasta ja taloudesta kesäkuusta 2000 toukokuuhun 2002. Kokous hyväksyi liiton yleisen toimintasuunnitelman kesäkuusta 2002 toukokuuhun 2004.

Juhlapuheen liittojuhlissa piti puolustusvoimain komentaja amiraali Juhani Kaskeala. Ruotsin puolustusvoimien komentaja kenraali Johan Hederstedt osallistui komentajan vieraana liittojuhlaan. Valtioneuvoston tervehdyksen esitti sosiaali- ja terveysministeri Maija Perho.

Sotaveteraanipiirien puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien neuvottelupäivät järjestettiin 17-18. syyskuuta 2002 Tallinnassa. Pääaiheina neuvottelupäivillä olivat liiton tulevaisuussuunnitelman soveltaminen käytäntöön, liiton talous ja liiton kannattaja- ja tukijäsenten oikeudellinen asema.

Vaasan Sotaveteraanipiiri järjesti 21. 9. 2002 Vaasan- Mustasaaren Botniahallissa Sotaveteraanikuorojen VII laulujuhlan. Juhlaan osallistui yli 700 laulajaa 32 sotaveteraanikuorosta ja kuuli-joita oli yli 3 000.

Liiton täyttäessä 29. syyskuuta 2002 45 vuotta suoritettiin kunianosoitus sankarihaudoilla ja marsalkka Mannerheimin haudalla Helsingissä. Tasavallan presidentin seppeleen sankarihaudoilla laskivat kunniapuheenjohtajat Gunnar Laatio ja Simo Kärävä. Liiton seppeleet sankarihaudoille ja marsalkka Mannerheimin haudalle laskivat liiton puheenjohtaja Aarno Lampi, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan puheenjohtaja Kaija Uksulainen ja toiminnanjohtaja Jaakko Valve.

Liiton 45-vuotisjuhlavuoden toinen suuri musiikkitilaisuus oli juhlaconsertti Turun Messu- ja kongressikeskuksessa 13. lokakuuta 2002. Juhlaconserttia kerääntyi kuulemaan yli 2 000 henkilöä.

Liiton valtuusto kokoontui syyskokoukseen 11. lokakuuta 2002 Kelan pääkonttoriin. Kelan pääjohtaja Jorma Huhtanen otti vastaan liiton valtuutetut ja isännöi lounasta. Valtuusto käsitteli ja

hyväksyi liiton toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2003.

Vuoden 2003 toimintasuunnitelmaa painettiin 1 000 kappaletta, joka jaettiin sotaveteraaniyhteisöille ja sidosryhmille. Lisäksi vuoden 2003 toimintasuunnitelma julkaistiin Sotaveteraani-lehdessä numero 7/2002.

Vuoden 2002 lopussa käynnistettiin yhteistyössä muiden veteraanijärjestöjen sekä Suomen Lottaperinneliiton kanssa Asemiesilta-sarja, jonka aloitustilaisuus oli 21. marraskuuta 2002 Kulttuuritalossa Helsingissä.

Vuonna 2003 toteutettiin vahvistettua toimintasuunnitelmaa ja talousarviota.

37. Sotaveteraaniviikkoa vietettiin 6-13. maaliskuuta 2003. Järjestöviikon avausjuhla 6.3.2003 oli samalla Kokkolan Sotaveteraanien 40-vuotisjuhla ja päätösjuhla 13.3.2003 Jyväskylässä Jyväskylän Sotaveteraanien 45-vuotisjuhla ja sen naisjaoston 35-vuotisjuhla.

Kansallista veteraanipäivää vietettiin 17. kerran 27.4.2003 Seinäjoella. Noin 4 000 veteraania ja heidän läheistään osallistui veteraanipäivän pääjuhlaan Seinäjoen Areenalla. Juhlapuheen piti puolustusvoimain komentaja amiraali Juhani Kaskeala. Päivän tunnuksena oli J.L. Runebergin runon Väinö Stool säepari ”Jotakin ehkä tietäisin, olinhan siellä minäkin”.

Liiton valtuusto kokoontui kevätkokoukseensa 3. kesäkuuta 2003 Helsingin Pääpostin kokoustiloihin. Valtuusto vahvisti vuoden 2002 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tileistä ja hallinnosta. Kokouksen jälkeen valtuuston jäsenet tutustuivat Helsingin Sanomien uuteen toimitukseen.

Vuonna 2003 liiton piirien puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille järjestettiin neuvottelupäivät Kirkkonummen Majvikissä 23-24. syyskuuta. Päivillä keskusteltiin liiton tulevasta toiminnasta ja taloudenpidosta.

Liiton valtuusto kokoontui 12. marraskuuta 2003 syyskokoukseensa Sotamuseoon Helsinkiin. Syyskokous käsitteli ja vahvisti liiton toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2004 sekä valitsi hallituksen erovuoroisten jäsenten tilalle uudet. Kokouksen jälkeen valtuutetut tutustuivat Jatkosota-näyttelyyn.

Liiton toimintasuunnitelmaa 2004 painettiin 1 000 kappaletta, joka jaettiin sotaveteraaniyhteisöille ja sidosryhmille. Toimintasuunnitelma 2004 julkaistiin myös Sotaveteraani-lehden numerossa 7/2003.

Vuoden 2003 aikana järjestettiin yhteistyössä muiden veteraanijärjestöjen ja Suomen Lottaperinneliiton kanssa seitsemän asemiesiltaa eri puolilla Suomea.

Vuoden 2004 toiminta käynnistettiin vahvistetun toimintasuunnitelman mukaisena.

38. Sotaveteraaniviikkoa vietettiin 6-12. maaliskuuta 2004. Avausjuhla pidettiin 6.3.2004 Raumalla, jossa samalla vietettiin Rauman Seudun Sotaveteraanien 45-vuotisjuhlaa. Päätösjuhla oli Tukholmassa 12.3.2004, jossa samalla vietettiin JR 200 Aseveli-

Suur-Savon Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Kalevi Raatikainen vastaanottaa perinnesauvan vietäväksi Mikkelin, vuoden 2006 liittopäivien isäntäkaupunkiin. Luovuttajana Jalo E. Liinamaa.

yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa sekä Ruotsin Sotaveteraanipiirin ja Tukholman Sotaveteraanien 35-vuotisjuhlaa.

18. kansallista veteraanipäivää vietettiin 27.4.2004 Porissa. Päivän teema oli ”Veteraanien perintö – vapaa Isänmaa”. Juhlapuheen piti Länsi-Suomen läänin maaherra Rauno Saari. Noin 3 000 veteraania ja heidän läheistään osallistui veteraanipäivän pääjuhlaan Porin Karhuhallissa.

Sotaveteraani – Krigsveteranen -lehti ilmestyi seitsemänä numerona kumpanakin vuonna 2002 ja 2003. Lehden alkuvuonna 2002 tarkistettu levikki oli 77 606 ja keskimääräinen painosmäärä 81 400. Pääosa lehden kirjoituksista julkaistiin myös äänikasettina näkövammaisia varten.

Lehdessä käsiteltiin muun muassa etuuskysymyksiä, viime sotiamme, erityisesti jatkosotaa, sotaveteraaniyhteisöjen vaiheita, veteraanitilaisuuksia ja -tapahtumia, sota- ja veteraanikirjallisuutta, veljes- ja sisarapua, perinteiden vaalimista ja veteraanijärjestöjen yhteistyötä.

Liiton internet-kotisivuja ylläpidettiin ja niihin liitettiin linkkejä yhteistyötahojen ja sotaveteraaninyhteisöjen kotisivuille. Sähköpostin käyttöä lisättiin sekä sisäisessä että ulkoisessa tiedonvälityksessä.

Sotaveteraanikalenterit 2003 ja 2004 ilmestyivät edellisinä syksyinä.

Liitto toimitti lehdistölle ja sähköisille viestimille useita tiedotteita toiminnastaan ja kannanotoistaan. Liitto lähetti piireille vuonna 2002 yhteensä 19 tiedotetta ja vuonna 2003 20 jäsentiedotetta. Vuoden 2003 aikana toimitettiin ja lähetettiin sotaveteraaninyhteisöille uusi, ToimintaVinkki -tiedote. Tarkoitus on, että tiedote ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Sotaveteraanien hengellinen työ jatkui vireänä. Veteraaniliiton jäsenyhteisöt järjestivät yhteisvoimin kolme alueellista kirkkopäivää vuonna 2002: Itäisen Suomen kirkkopäivän 22.5.2002 Joensuussa, Pohjoisen Suomen kirkkopäivän 8.8.2002 Kuusamossa ja Läntisen Suomen kirkkopäivän 27.8.2002 Tampereella sekä

vuonna 2003 niinikään kolme kirkkopäivää: Itäisen Suomen kirkkopäivän 21.5.2003 Kouvolassa, Pohjoisen Suomen kirkkopäivän 27.8.2003 Rovaniemellä ja Läntisen Suomen kirkkopäivän 11.9.2003 Kuortaneella.

Liitto jatkoi ylipäällikön äitienpäivänä 1942 Suomen äideille antaman päiväkäsky -taulun jäljennöksen levittämistä niihin sotien jälkeen rakennettuihin kirkkoihin, joissa sitä ei vielä ollut. Maaliskuun lopussa 2004 päiväkäsky oli toimitettu 83:een sotien jälkeen rakennettuun kirkkoon.

Liitto jatkoi sodassa menehtyneiden muiston vaalimistyötä. Liitolla oli edustaja Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksen hallituksessa ja neuvottelukunnassa.

Liiton kuntoliikunta-, kisa- ja harrastustoiminta jatkui edelleen vilkkaana. Vuonna 2002 Pohjois-Savon Sotaveteraanipiiri järjesti liiton hiihtokisat 13-14.3.2002 Rissalassa, Satakunnan Sotaveteraanipiiri pilkkikisat 27.3.2002 Kullaan Joutsijärvellä, Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ilma-aseammunnan mestaruuskilpailut kotirataotteluna 7-14.4.2002, Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri lentopallomestaruuskilpailut 25-26.5.2002 Salossa, Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri golfkisat 15.8.2002 Kuusankoskella ja Etelä-Karjalan Sotaveteraanipiiri shakkikisat 19-23.8.2002 Lappeenrannassa.

Vuonna 2003 Satakunnan Sotaveteraanipiiri järjesti liiton hiihtomestaruuskilpailut 14.3.2003 Niinisalon varuskunnassa Kankaanpäässä, Suur-Savon Sotaveteraanipiiri pilkkikisat 19.3.2003 Ristiinassa, Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ilma-aseammunnan mestaruuskilpailut kotirataotteluna 30.3.-6.4.2003, Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri keilamestaruuskilpailut 8.4.2003 Kouvolassa, Suur-Savon Sotaveteraanipiiri liiton lentopallomestaruuskilpailut 23-24.5.2003 Mikkelissä, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri golfkisat 19.8.2003 Tuusulassa ja Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri shakkikisat 29.9. – 3.10.2003 Säkyän Huovinrinteellä.

Yli 450 laulajaa kaikkiaan lähes kolmestakymmenestä sotaveteraanikuorosta osallistui 5.6.2003

liiton järjestämään konserttiin Haminan Bastionissa teemalla ”Samankaiku on askelten”. Haminan linnoitus täyttyi yli 2 000 kuulijasta, jotka olivat tyytyväisiä kuulemaansa ja näkemäänsä. Tilaisuus myös televisioitiin ja se näytettiin sekä vuoden 2003 itsenäisyyspäivänä että loppiaisenä 2004 televisiossa.

5. Siirtolaisveteraanit

Liitto jatkoi tiivistä yhteistyötään suomalaisten sotaveteraanien Ruotsissa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa toimivien yhteisöjen kanssa sekä toimi siirtolaisveteraanien hyväksi Suomessa.

6. Ulkomaalaiset vapaaehtoiset

Liitto säilytti tiiviit yhteydet viime sotiemme ulkomaalaisten vapaaehtoisten yhteisöihin. Liitto toimi erityisesti virolaisten, inkeriläisten ja karjalaisten rintamaveteraanien hyväksi Suomessa ja teki yhteistyötä Ruotsin Suomen vapaaehtoisten perinneyhdistyksen sekä Suomen-poikien perinneyhdistyksen kanssa.

Liiton, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin ja Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen yhteisseminaarit pidettiin 17. ja 18. syyskuuta 2002 Tallinnassa ja 1. ja 2. elokuuta 2003 Tammelassa.

7. Kotimainen yhteistyö

Liiton edustajat RINessä ja sen valmistelujaostossa toivat esiin liiton kannanotot ja välittivät liiton jäsenyhteisöjen esittämiä näkökohtia rintamaveteraanien elinoloja ja kuntoutusta koskevissa määräraha- ja säädösasioissa. Liiton edustajat pitivät yhteyttä myös puolustusministeriöön, Pääesikuntaan, Kirkkohallitukseen ja Valtiokonttoriin.

Liitto toimi VEVAssa sekä järjesti vuorollaan valtuuskunnan ja työvaliokunnan kokoukset ja osallistui tiiviisti liittojen väliseen yhteistyöhön.

Liitto piti kiinteää yhteyttä Suomen Sotaveteraaniliiton Naisjärjestöön ja Sotaveteraanien Tuki- ja perinnesäätiöön. Liitto teki yhteistyötä Kaatuneiden Muistosäätiön, Kaatuneitten Omaisten Liiton, Suomen Naisten Huoltosäätiön, Sotavahinkosäätiön, Sotavangit -yhdistyksen, Sotilaspoikien Perinneliiton, Sinibaretti-liiton ja Suomen Lottaperinneliiton kanssa. Yhteyttä pidettiin myös sotiemme perinneyhteisöihin, maanpuolustusjärjestöihin sekä lions- ja rotary-yhteisöihin.

Liitto osallistui Veteraanikeräys 2003:een ja 2004:een. Keräyksissä olivat mukana Rintamaveteraaniliitto, Rintamanaisten Liitto, Kaatuneitten Omaisten Liitto ja Sotavangit. Liiton puheenjohtaja Aarno Lampi toimi Veteraanikeräys 2003 keräystoimikunnan puheenjohtajana ja puheenjohtaja Onni Toljamo Rintamaveteraaniliitosta Veteraanikeräys 2004 puheenjohtajana. Keräysjohtajana oli Matti Jääsarö ja keräyspäällikkönä Matti Wahlman.

Liitto järjesti neljännen kerran Heimoveteraanikeräyksen vuosien 2003 ja 2004 vaihteessa. Keräystoimikunnan puheenjohtajana toimi Jaakko Valve.

8. Kansainvälinen yhteistyö

Liitto jatkoi kansainvälistä toimintaansa Maailman Veteraanijärjestön (World Veterans Federation) jäsenenä. Liiton edustaja osallistui Maailman Veteraanijärjestön 24. yleiskokoukseen 30.11.-5.12.2003 Johannesburgissa Etelä-Afrikassa. Yleiskokous valitsi Suomen veteraaniliiton edustajaksi Maailman Veteraanijärjestön valtuustoon Jaakko Valveen ja varalle Pentti Laamasen vuosiksi 2003-2006.

9. Talous

Liiton taloutta kuvaavat keskeiset luvut tuhansina euroina vuosilta 2002 ja 2003 osoittavat liiton talouden pysyneen vakaana. Liitolla ei ole pankkivelkaa.

Tilivuosi	
Yleisen järjestötoiminnan kulut	
2002	417 648
2003	382 336
Sotaveteraani-lehti	
Tuotot	
2002	540 954
2003	455 482
Kulut	
2002	452 248
2003	423 618
Myyntitoiminta	
Tuotot	
2002	248 940
2003	240 075
Kulut	
2002	236 108
2003	221 994
RAY-avustus	
2002	430 000
2003	408 000
Liiton avustukset jäsenyhteisöilleen	
2002	517 638
2003	519 455
Tilikauden ylijäämä	
2002	9 967
2003	131
Taseen loppusumma	
2002	1 180 237
2003	1 931 828

Liitto sai Raha-automaattiyhdistykseltä avustusta toimintansa tueksi ja Ruotsin piirilleen. Valtuuston vuosille 2002 ja 2003 vahvistamat talousarviot toteutuivat hyvin.

Toimintakulut pystyttiin pitämään kurissa. Jäsenmaksu ja lehden tilausmaksu voitiin pitää pieninä. Jäsenpiirejä ja niiden kautta jäsenyhdistyksiä kyettiin tukemaan avustuksin ja myyntihyvytyksin. Liitto sai vuoden 2003 lopussa Pentti Helmeen testamentilla useita asunto-osakkeita Orivedeltä, Länkipohjasta ja Helsingistä. Vastaanotetusta testamenttilahjoituksesta muodostettiin liiton kirjanpitoon Helmeen rahasto, jonka varat käytetään lahjoittajan määräyksen mukaisesti Suomen Sotaveteraaniliiton toiminnan tukemiseen.

Alkuvuonna 2004 liiton talous on kehittynyt suunnitellusti.

Helsingissä 31. päivänä maaliskuuta 2004

HALLITUS

Raportti liittopäiviltä:
Teksti: Jukka Lehtinen
Kuvat: Jukka Lehtinen

EVERYMAN OY

Keltaiset Sivut

BMH Wood Technology

 BMH Wood Technology Oy
 PL 32, 26101 RAUMA
 Puh. (02) 83 151, fax (02) 822 1327

Aker Finnyards

Tilatek

Kankaanpää

EURAJOEN Väre ja Rauta

Manunpolku 2, Eurajoki, puh. (02) 868 0612

Rolls-Royce

 Rolls-Royce Oy Ab
 PO Box 220, FIN-26101 Rauma, Finland
 Tel: +358 2 83 791 Fax: +358 2 8379 4804
 www.rolls-royce.com

**TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI**

www.tampere.chamber.fi

TEVELLA

 Åkerlundinkatu 3, 33100 Tampere
 Puh. 03-380 5300, fax 03-380 5353
 e-mail: myynti@tevella.fi
 www.tevella.fi

**Kaukajärvi-
OSUUSKUNTA**
 ISA

 Keskienskatu 9
 PL 7, 33711 Tampere
 Puh. (03) 2890 111

IMATRA STEEL
 TURENKI

Puh. 03-41 261

VAAKAKOSKINEN OY

 Vaakatie 37, 15560 NASTOLA
 Puhelin 03-871 540
 Telefax 03-871 5410

★ Vaakoja teollisuuteen ★ Annostusjärjestelmiä

FINN-ROTOR OY
 Uuraistentie 10
 43100 SAARIJÄRVI
 www.finn-rotor.fi

VIITAPUU
OSAAVA OVENTEKIJÄ

 Matalalahdentie 4, 44500 Viitasaari
 Puh. 040 342 2400

 Jyväskylä Yritystie 2,
 puh. (014) 283 060
 fax (014) 283 393
 Edulliset varaosat USA-autoihin. Suoraan maahantuojaalta.

RAKENNUS-OTAVA OY

KESKISUOMALAINEN

MARKET
Marjomaa

Paavontie 28, 43100 SAARIJÄRVI, puh. (014) 422 205

LAPPEENRANTA

YKKÖS OFFSET

 Tel. +358 6 312 0550 Fax +358 6 312 0812
 www.ykkosoffset.fi

POHJANMAAN MIXON OY
 VAASA

Kuortaneen Osuuspankki

 Keskustie 36
 63100 Kuortane
 06-525 4161

LAIHIAN KULJETUS OY 66400 LAIHIA
 • Kaikki kuljetukset, myös vaihtolava, hiab- ja lavettikuljetukset
 • Kauttamme myös täytesoraa, hiekkaa, salaojasoraa, murskelajikkeita, täytemaata **Puh. (06) 477 0500**

 Tuotamme **Spektroliittikiveä**
 rakentamiseen, kotimaahan ja vientiin.

Savon Kivi Oy

 Kettulahdentie 25, Kuopio
 Puh. (017) 364 1371

 • Puutarhakeinut/kalusteet
 • Sosiaalitoimien kalusteet
 • Savustusuunit
 • Kangaspuut

 Kysy lisää tuotteistamme - **se kannattaa**
SUKEVAN VANKILA

74345 Kalliosuo, puh. 017-768 711, fax 768 7299

IJ rahtikeskus oy

PURONSUUNKATU 1 A 2, 80160 JOENSUU

PUH. 013-312 011, FAX 013-312 010, GSM 040-751 2951

**LAKEUDEN
KESKUSPUHDISTAMO OY**

 Kurikkatie 14, 90440 Kempele
 Puh. 08-8828 300

LEHTO KIPSA

Haapalehto, puh. (08) 530 1003

VIDECAM

 Video- ja Multimediatautanto
 Teknologiantie 5,
 90570 Oulu
 puh. 040 310 0500,
 fax 042 310 0500
 www.videcam.com

**Kiimingin
SORA OY**

 Konetie 30, 90630 OULU
 Puh. 08-530 7068,
 08-530 6678
 Fax 08-530 6679

OULUTECH

 Oulutech Oy
 Elektroniikkatie 6
 90570 OULU
 puhelin (08) 551 3620
 fax (08) 551 3627

Esju Oy

- Elektroniikan suunnittelupalvelut
- Analogia-, mittaus- ja RF-tekniikka
- Digitaalitekniikka, ohjelmistosuunnittelu ja sulautetut mikroprosessorijärjestelmät
- EMC-mittaukset

www.esju.fi

TURVALLISUUTTA TEILLE

www.skal.fi, e-mail: skal@skal.fi

HELKAMA
KODINKONEET

 Kuivakorventie 1, 30300 Forssa
 Puh. 03-41561, fax 03-422 2212
 www.helfo.com

markkinointi
instituutti
POHJOIS-SUOMEN KOULUTUSTIIMI
 OPETUSHALLITUKSEN VALVOMA AMMATILLINEN ERIKOISOPPILAITOS
 Puistokatu 34, 90120 Oulu, puh. (08) 534 4200, fax (08) 376 579

Insinöörioppilastalo Oy

 Tampere
 Isännöitsijä Matti J. Mäkelä
 0400-637 402

JDL Law
International Oy

 Yrjönkatu 29 A 2
 00100 Helsinki
PRETAX OULU OY
 Hallituskatu 29 A, 90100 Oulu
 puh. (08) 534 3500
 fax (08) 534 3510
 www.pretax.net
RUK-museo
 Kadettikoulunkatu 8, 49400 HAMINA
 Puh (05) 181 66498
AVOINNA
 Kesäaikana
 tiistaista sunnuntaihin
 klo 10.00 - 16.00
 muulloin tilauksesta
 puh (05) 181 66291

 Jokainen tarvitsee
 luotettavan kumppanin.

www.meka.net

 Moreenitie 2, 90630 Oulu
 Puh. 08-5560 500, Fax 08-5317 755

Pölykuja 2, 91900 Liminka

PATTIJOEN

Koulutie 4, 92140 Pattijoki, p. 08-265 444, fax 08-265 494

 92620 PIIPPOLA
 Puh. (08) 812 0252

Kellosepänliike
Naamanka Ky

 Jukolantie 2, 93100 PUDASJÄRVI
 Puh. (08) 822 084
KONTIO HIRSITALOT JA -HUVILAT

- Parasta Pohjoisen Puuta!

 Talotehdas:
Kontiotuote Oy

 PL 64, 93101 PUDASJÄRVI, PUH. 08-8200 111, FAX 08-822 713
 http://www.kontiotuote.fi

KUUSAMON
YHTEISMETSÄ

 Kitkantie 21, 93600 Kuusamo
 Puh. (08) 852 3690
 Fax (08) 852 3699

**LOUHINTA, KALLIO-
 JA MAANRAKENNUS**

 Saivontie 13, 96500 ROVANIEMI
 Puh. (016) 379 4291, Faksi 379 74444,
 0400 294 973

Paperinkeräys Oy

 PAPERILLE
 UUSI ELÄMÄ
SALLAN**OSUUSPANKKI**

Puh. 016-831321

saatiin havaintoja neuvostojoukkojen liikehtimisistä ja voimien keskittämisestä neuvostoliittolaisten selustassa. Tietojen varmistamiseksi JR 52 sai käskyn siepata vanki väkivaltaisessa tiedustelussa. JR 52:n komentaja eversti Hannula päätti vallata aikaisemmin menetetyn tukikohta ”Suven” takaisin, sillä maastollisesti oli yritys siellä arvion mukaan edullisimmin toteutettavissa. Hyökkäystä varten muodostettiin reservissä olleesta majuri Kosken II P:sta kapteeni Mykkäsen johtama taisteluosasto, johon kuuluivat 5.K, 7.K sekä rintamavastuussa olleen I P:n jääkärijoukkue. Tällöin oli juhannusaatto 1943.

Hyökkäys ”Suveen” alkoi illalla 23. kesäkuuta. Koko II P hälytettiin lähtövalmiiksi, ja hyökkäysjoukot lähtivät kohti ”Suvea” majoitusalueeltaan Ontajoen rannalta. Kello 20.20 tykistö — KTR 18 ja Rask.Psto 29 — yhdessä heittimistön kanssa aloittivat venäläisten pehmittämisen ”Suveassa”. Tulta johdettiin tj-lentokoneesta. Tarkoitus oli, että kun 7.K tunkeutuu kärkenä ”Suveen”, niin 5.K jatkaa tukikohdan sisään ja tuhoaa viholliset. Pahaksi onneksi osa tulivalmistelusta suuntautui liian kauas tukikohdan taakse menettäen tehoaan. Joukkue Savolainen ja pioneerit pääsivät ”hirsivarustuksen” kautta esteille, mutta kun upseerit kaatuivat tai haavoittuivat yksi toisensa perään, hyökkäys oli keskeytettävä. Syystä II P:n sotapäiväkirjassa on merkintä: mielialat maassa! Taisteluissa osaston johtaja kapteeni Mykkänen haavoittui pahoin. Kärkenä hyökänneen 7.K:n tappiot olivat toistakymmentä miestä.

Juhannuspäivänä rykmentin komentaja kiitti kenttäjupalanpalveluksen yhteydessä ”lämpimin sanoin” illan hyökkäykseen osallistuneita kohdistaen sanansa erityisesti sankarivainajille ja haavoittuneille. Sen jälkeen iltapäivällä järjestettiin Rukajärvellä urheilukilpailut.

”Palloa” paiskellaan

Ilmeisesti suomalaisten hyökkäys ”Suveen” suututti neuvostokomentajia, sillä saateisena aamuna 26. kesäkuuta venäläisten tykistö aloitti

todellisen rumputulen ”Palloon”. Sitä kesti runsaat puoli tuntia ja viimeisten kranaattien räjähdellessä ”Pallossa” venäläinen jalkaväki ryntäsi sinne pakottaen tukikohtaa puolustaneen I P:n joukkueen irtautumaan kiireen vilkkaa. Tulitus katkoi yhteyksiä ja majuri Seitamon oli huudettava II P apuun. Se saapui alueelle puolilta päivin, jolloin neuvostoliittolaiset olivat jo kaivautuneet ”Palloon”. Oma tykistö ampui koko ajan sulkuja tukikohdan taakse pyrkien estämään lisävoimien tuloa ”Palloon”. Ongelmaksi muodostui tykistön ampumatarvikkeiden puute ja tykistöpäällikkö ilmoittikin, ettei vastahyökkäystä voida tukea ennen kello 13.00, sillä kuljetukset Lieksasta veivät oman aikansa.

Käskyt vastahyökkäyksestä annettiin kello 12.35. Käskyn mukaan II P hyökkää 6.K vasemmalla ja 5.K oikealla ”Palloon”. 7.K seuraa takana reservinä. Konekiväärikomppanian (8.K) kkt:t tukevat murtoa ampuen molemmilta sivustoilta hyökkäyksen edessä. Tykistö aloitti valmistelun kello 13.30 ja H-hetki oli kello 14.59.

Neuvostoliittolaiset eivät jääneet odottelemaan suomalaisen jalkaväen hyökkäystä. Heidän vastavalmistelunsa ja sulkunsa alkoivat välittömästi. 5.K:n komentopaikkaan tuli täysosuma, joka tappoi komppanian päällikön luutnantti Pukeron ja haavoitti luutnantti Pohjamoan. 5.K oli hetken ilman upseereita, kunnes rykmentin komentaja käski keskeyttää hyökkäyksen. 5.K:n päälliköksi määrättiin luutnantti Louhivuori. Vielä illansuussa 5.K sai upseeritäydennystä, kun luutnantti Pitkänen sekä vänrikki Repo, Piironen, Koskinen ja Wetterhoff palasivat Tiiksjärveltä koulutustilaisuudesta. Hyökkäys päätettiin uusia aamuyöllä 27. kesäkuuta.

Hyökkäys alkoi kello 00.30 tykistön, heittimistön, pst.tykkien ja it.tykkien tukeamana ”Palloon”, kärkenä 5.K vahvennettuna kahdella pioneerityhmällä ja vänrikki Vuorenmaan johtamalla I P:n jääkärijoukkueella. Sen takana 300 metrin päässä seurasi 6.K ja takimmaisena 7.K 500 metrin päässä edellisestä.

5.K:n joukkueet etenivät rinnan, vasen ”Palloon” joh-

taneen tien suunnassa ja oikea sinne johtaneen pitkospuupolun suunnassa. Jo ennen puolitayötä neuvostotykistö ampui vastavalmistelua etenemisreiteille katkoen yhteydet ja aiheuttaen tappioita. Tulitus uusiutui välittömästi H-hetken jälkeen jatkuen taukoamattomana. 5. ja 6.K alkoivat hajaantua. Kello 01.20 luutnantti Pirosen ja vänrikki Vuorenmaan joukkueet irtautuivat tappioiden vuoksi. Luutnantti Louhivuori kyllä ilmoitti pääsevänsä hitaasti eteenpäin pyytäen lisää voimaa käyttöönsä. Luutnantti Jaatinen (6.K) saikin käskyn rientää apuun. Kesäkuun 27. päivänä kello 01.45 Louhivuori ilmoitti vallanneensa ”Pallon”, mutta pyysi apua tukikohdan pitämiseksi. Sitä ei nyt ollut, sillä liki kaikki voimat olivat jo liossa. Saatu vanki kertoi olevansa 8./JR 345:sta, joka oli tuotu ”Palloon” sen tultua vallatuksi suomalaisilta. Majuri Koski irrotti kuitenkin 7.K:sta vänrikki Pitkäsän joukkueen sekä krh.joukkueen Louhivuoren avuksi. Apu tuli liian myöhään, ja Louhivuori ilmoitti joutuvansa vetäytymään ”Pallosta”. Majuri Koski käski aloittaa hyökkäyksen ja vyörytyksen uudelleen siten, että Louhivuoren 5.K ja Jaatisen 6.K hyökkäävät ilman tulta vasemman kautta ”Palloon”. Se onnistui ja ensimmäinen oma korsu saavutettiin. Juuri ennen kello 03.30 vänrikki Pitkäsän joukkue (7.K) eteni etelästä taisteluhautoihin ja aloitti vyörytyksen Louhivuoren komppanian rippeiden kanssa. Kello 04.30 mennessä ”Pallo” oli hallussa. Louhivuori järjesti ”Pallon” puolustuksen siksi aikaa, kunnes hänet ja Jaatisen komppania voitiin irrottaa majuri Seitamon I P:n otettua jälleen vastuulleen ”Pallon” puolustuksen. Puolilta päivin 27. kesäkuuta venäläiset ampuivat heittimillä kiivaasti ”Palloa”, jolloin luutnantti Suvivuo haavoittui. Iltapäivällä Louhivuoren ja Jaatisen komppanioiden rippeet poistuivat, mutta ”Palloon” jäi toistaiseksi luutnantti Lappalaisen 7.K sekä kahdeksan konekivääriä 8.K:sta.

Neuvostojoukotkin nuolivat päivän verran haavojaan ja ampuivat vasta seuraavana päivänä voimakkaan tuliiskun ”Palloon”. Aamulla alka-

nutta tuli-iskua seurasi noin kahden pataljoonan hyökkäys ensin ”Pallon” eteläpään ja myöhemmin myös pohjoispään. Tapahtumien seurauksena majuri Kosken II P hälytettiin jälleen torjuntaan. Kello 09.00 mennessä pataljoonan yksiköt olivat ”Pallon” maastossa oikeastaan turhaan, sillä majuri Seitamolalle alistettu 7.K torjui neuvostojoukkojen rajutkin ryntäilyt päästä ”Pallon” herroiksi. Suomalaisten tarkka-ampujilla oli työtä vuorotta heidän pyrkiessään tuhoamaan miestensä takana pistoolit käsissä riehuneita upseereita ja politrukkeja. Kun muutama oli saatu ammutuksi, tilanne rauhoittui ja venäläiset poistuivat omalle puolelleen. Iltapäivän kuluessa neuvostoliittolaiset vihdoinkin uskoivat, ettei paluuta ”Palloon” heillä enää ollut.

Varmuuden vuoksi 5.K, 6.K ja 8.K jäivät toistaiseksi majuri Seitamon käyttöön ”Palloon”, mutta taistelujen ehkä raskaimman taakan kantanut 7.K irrotettiin tukikohdasta. Kun komppania palasi majoitusalueelleen Ontajoen varrelle, ruudinsavun mustamia ja rasittuneita taistelijoita odottivat kuumat saunat.

II pataljoonan sotapäiväkirjan mukaan pataljoonan tappiot ajalla 26.-28. kesäkuuta olivat 12 kaatunutta, yksi kadonnut ja 103 haavoittunutta, joista viimeksi mainituista joitakin kuoli kenttäsairaalas- sa haavoihinsa. Neuvostojoukkojen tappiot kohosivat runsaaseen 350 mieheen. 14.D:n tykistö tuki tehokkaasti ”Pallon” taisteluja käyttäen taistelujen aikana 26 500 kranaattia torjuntoihin, vastavalmisteluihin ja tulivalmisteluihin. Luvussa ovat myös kranaatinheittimistön ammuksset.

ANSSI VUORENMAA

Lähteinä olivat: Lauri Kumlinin Rukajärven suunnan taistelut + kuva ja kartta, Kuopio 1950, Antti Tuurin Rukajärven aika, Keuruu 1991, Lauri Kajeen tutkimus Rukajärven suunnan tykistön sotahistoriasta, Sota-arkisto sekä II/JR 52:n ja sen yksiköiden sotapäiväkirjat kesäkuulta 1943, Sota-arkisto.

Kaikille veteraaneille puolisoineen
*** Veteraanikurssit 11.-13.8.2004**
ja 16.-18.8.2004

Pyydä esite!

Muurlan Evankelinen Opisto

Muurlantie 365, 25130 Muurla
 Puh. 02-728 1500, fax 02-728 1501
 E-mail: toimisto@muurlanopisto.org

Sinituote Oy
 Erkylän kartano 50
 05820 Hyvinkää
 019-76000

www.sini.fi

Nevalta Stalinin kanavalle

Kanavat sotatoimialueella ja sen tuntumassa

Pietari Suuri rakennutti 1700-luvun alussa Nevajoen suulle uuden pääkaupungin Sankt Peterburgin. Keisarilla oli kauaskantoisia suunnitelmia ovien avaamisesta Eurooppaan. Käytännössä tuo pyrkimys edellytti myös omaa kauppalaivastoa, satamia sekä tehokasta kuljetusverkkoa. Pietarin kaupunki perustettiin paikkaan, josta oli suora yhteys Itämerelle sekä Nevaa myöten Laatokalle ja edelleen Syvärin kautta Äänisjärvelle.

Hollannista oppia hakenut Pietari oli siellä tutustunut silloisen maailman edistyneimpiin sisävesiliikenneverkkoon kanavineen, patoaltaineen ja sulkuineen. Välittömästi käynnistettiin tutkimukset rakentamiskelpoisen vesireitin löytämiseksi Nevalta Volgalle. Jo vuonna 1723 – pari vuotta ennen keisarin kuolemaa – ensimmäinen vesireitti Volgan latvoille avattiin. Laatokalta noustiin pitkin Olhavanjokea Ilmajärvelle ja sieltä matka jatkui sivujokea vedenjakajan ylittävän kanavan kautta Volgan latvoille. Vajaa yhdeksän vuosikymmentä myöhemmin avattiin uusi yhteys Volgalle. Laatokkaan laskevalta Seesjoelta päästiin nyt Tihvinän kanavan kautta Volgaan laskevaa sivujokea Rybinskiin.

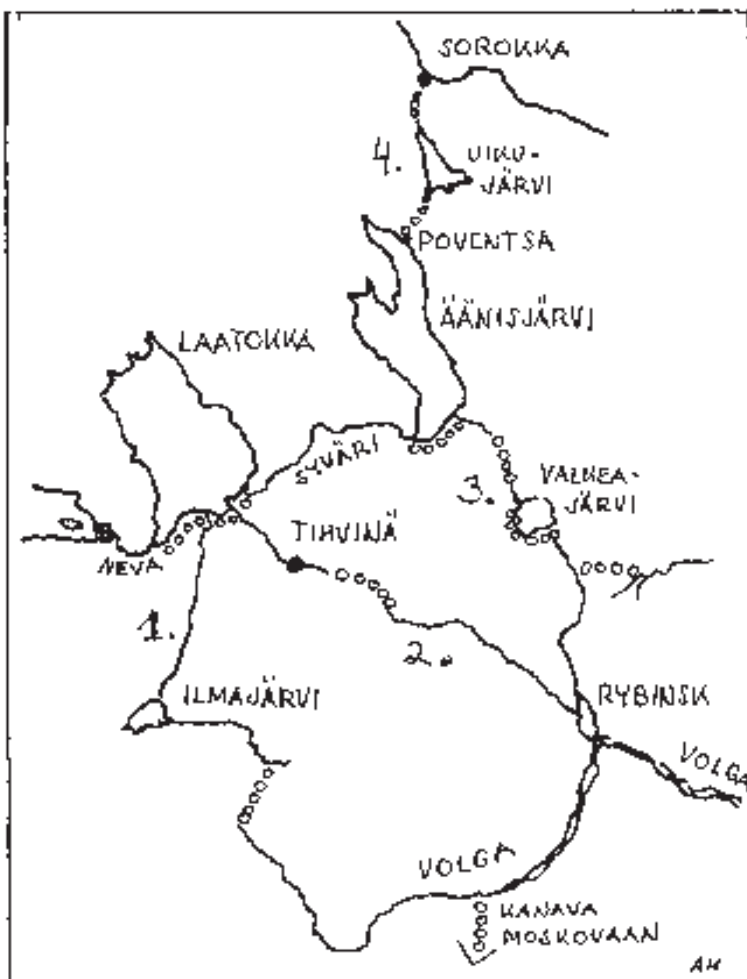
Nuo kaksi kapasiteetiltaan vähäistä kanavaa olivat ensimmäisiä askeleita kohden Venäjän suurta kanava- ja jokiverkkoa, joka tulisi yhdistämään viisi merta: Itämeren, Kaspianmeren, Asovanmeren, Mustanmeren ja Vianmeren. Toisessa maailmansodassa venäläiset hyödynsivät tuota joki- ja kanavajärjestelmää myös taisteluissa. Niinpä esimerkiksi Moskovan puolustukseen myöhään syksyllä 1941 ennen vesien jäätymistä osallistui myös sisävesilaivastojen tykkiveneitä. Sodan loppuvaiheessa Laatokalta siirrettyjä aluksia taisteli ensin Mustallamerellä ja jatkossa Tonavalla. Viimeiset venäläiset T-34 panssarin tykkitornilla varustetut jokitykkiveneet nähtiin huhtikuussa 1945 Oderilla.

Paras vaihtoehto

Jo Pietari Suuren aikana tut-

Aamuyöllä 8.12.1941 Poventsasta vetäytyvät venäläiset räjäyttivät Stalinin kanavan sulut. Lähes neljäkymmenen asteen pakkasessa valtava hyökyaalto pyyhkäisi läpi Poventsan aiheuttaen sekä miestappioita että suuria aineellisia vahinkoja. SA-Kuva.

Neuvostoliiton luoteisosan vesitiet toisen maailmansodan kynnyksellä: 1. Laatokka – Ilmajärvi – Volgan latvat, 2. Laatokka – Tihvinä – Volga Rybinskin kohdalla, 3. Marian kanavajärjestelmä, josta on yhteys myös itään Vienajoelle sekä 4. Stalinin kanava. Suurten järvien Laatokan, Äänisjärven ja Valkeajärven rannat on kanavoitu. Reittien tärkeimmät kanavoidut osuudet on piirroksessa osoitettu palloketjulla.

kittiin kolmantena mahdollisuutena rakentaa Äänisjärveltä noin sata kilometriä linnuntietä kaakkoon sijaitsevan Valkeajärven kautta vesitie Volgan mutkassa olevaan Rybinskiin. Tuo suunnitelma toteutettiin seuraavan vuosisadan alussa. Kanavia ja patoaltaita rakentamalla sekä kanavoimalla pohjoiseen ja etelään laskevia jokia yhteys Volgalle voitiin avata 1810. Jatkossa laivaliikenteen helpottamiseksi Laatokan ja Äänisjärven etelärannat sekä Valkeajärven länsiranta kanavoitiin. Tuosta Marian kanavajärjestelmäksi kutsutusta reitistä tuli jatkuvien parannustöiden myötä tärkein vesitie Volgalta Pietariin, jonne matkaa Rybinskistä kertyi runsaat 1 100 kilometriä. Pari vuosikymmentä myöhemmin Valkeajärven eteläpuolelle rakennettiin kanava, joka yhdisti uuden kanavaverkon piiriin myös idässä virtaavan Vienajoen ja sen myötä Vianmeren rannalla olevan Arkangelin.

Toinen maailmansota keskeytti kanavajärjestelmän jo aloitetun mittavan uudelleen rakentamisen. Tarkoituksena oli käyttää siihen Gulakista kerättyä vankityövoimaa. Uudistuksen myötä Marian kanavaa olisivat voineet käyt-

tää 3000 tonnin laivat aikaisempien noin 1000 tonnin alusten sijasta. Vesitie Äänisjärvelle ja idässä yhteys Arkangeliin säilyivät koko sodan ajan venäläisten käsissä. Sen sijaan sota katkaisi liikenteen Nevalta ja Syvärillä. Saksalaiset saavuttivat Nevan keskijuoksun 25.8.1941 ja pari viikkoa myöhemmin valloittivat Pähkinälinnan. Suomalaiset puolestaan vakiinnuttivat rintaman syksyn kuluessa Syvärin keski- ja yläjuoksulla virran eteläpuolelle. Kädenlyönti Syvärillä jäi lyömättä saksalaisten kärsiessä tappion taistelussa Tihvinästä joulukuussa 1941. Tuon voiton myötä venäläiset turvasivat myös Tihvinän kanavan käytön purjehduskausiin 1942 ja 1943. Jatkossa rintamalinja kulkisi Olhavanjoen – Ilmajärven tuntumassa.

Koko jatkosodan ajan suomalaiset varmistivat myös kaukopartioilla – sekä kesä- että talviaikaan – mitä tapahtui Äänisjärven ja Valkeajärven alueella. Pelkästään lentotiedustelun varaan ei voitu jäädä. Esimerkiksi loppukeksällä 1942 partio Maria tiedusteli lähes neljä viikkoa kestäneellä retkellään alueen sotilaskohteet. Havaintoja tehtiin alueella olevista joukoista, Marian kanavasta, tieverkosta, liikenteestä, keskenjääneestä ratapenkereestä, viestiyhteyksistä, varustuksista, majoitus- ja varastoalueista.

Stalinin kanava

Äänisjärven koilliskulmassa sijaitsevasta Poventsasta alkava Stalinin kanavaksi nimetty vajaat 230 kilometriä pitkä vesitie rakennettiin vuosina 1931 – 1933. Tuo Uikujärven kautta kulkeva yhteys saavuttaa Vianmeren Sorokassa. Valtavalla rakennustyömaalla työskenteli 120 000 keskitysleirivankia, joiden keskuudessa vuotuinen kuolleisuus kohosi kymmenen prosenttiin. Jättiläismäisen vartiointijärjestelmä yhdessä nälkiintyneiden leirivankien häikäilemättömän käytön kanssa merkitsi sekä inhimillisten että taloudellisten voimavarojen järjetöntä tuhlausta.

Vajaa vuosikymmen myö-

hemmin Vienanmeren pohjukassa valmistui toinenkin merkittävä rakennushanke, joka salattiin mitä ankarimmin. Muurmannin radalta Sorokasta rakennettiin strategisesti tärkeä yhdysraide Arkangelin radalle Oboserskajaan. Talvella 1941 Suomen Moskovassa olleet sotilasmiehet tekivät seikkailurikkaan tiedustelumatkan Arkangeliin. Tuloksena oli tieto, että rata on valmis lukuun ottamatta Sorokassa Stalinin kanavan ylittävää siltaa. Jatkossa suomalaiset kaukopartiot tulisivat tekemään jatkosodan aikana alueelle lukuisia retkiä, joilla kerättäisiin liikenne- ynnä muita tietoja sekä kanavalta että yhdysradalta, mutta myös kaukana idässä sijaitsevalta Arkangelin radalta. Päämielenkiinnon kohteena olisivat liittoutuneiden Murmanskin ja Arkangelin kautta tuotavan jatkuvasti paisuvan sota-avun kuljetukset. Useimmiten partioiden ohjelmaan kuuluisivat myös tuhoamistehtävät.

Stalinin kanavan veden pinta on korkeimmillaan – eli 102 metrin korkeudessa merenpinnasta - Vansjärvellä, joka on 12 kilometriä Poventsasta pohjoiseen. Tuolla lyhyellä Äänisjärven ja Vansjärven välisellä matkalla seitsemän sulkua muodosti ”sulkuportaikon”, jonka noustuaan alus saavutti Vansjärven, jonka pinta on vajaa seitsemänkymmentä metriä eli lähes Helsingin Stadionin tornin mitan verran Äänisjärven tasoon yläpuolella.

Kanava lyhensi purjehdusmatkan Leningradista Arkangeliin neljäsosaan aikaisemmasta. Vesitien väyläsyvyys oli 4,5 metriä ja kanavaa voivat käyttää 3000 tonnin alukset. Merkittävimminkin uudesta yhteydestä hyötyivät puutavarakuljetukset, joskin perimmäinen syy kanavan rakentamiseen lienee ollut strateginen. Suomen tiedustelun mukaan sen kautta pystyttiin siirtämään mereltä toiselle sukellusveneitä, moottoritorpedo- ja vartioveneitä sekä raivaajia. Myös hävittäjälukset saattoivat käyttää sitä, joskin suurimmat Karl Marx –tyyppiset jouduttiin ensiksi keventämään. Saksalais-venäläisen yhteistyön vielä kukoistaessa Moskova tarjosi Stalinin kanavaa käytettäväksi turvallisena reittinä syksyllä 1939 saksalaisen huolto- ja korjausaluksen siirtämisessä Litsavuonoon perustettuun Base Nordiksi nimettyyn Saksan laivaston tukikohtaan. Loppujen lopuksi lupa jäi käyttämättä, sillä Murmans-

kissa turvasataman saaneista saksalaisaluksista yksi muutettiin tarkoitukseen sopivaksi. Sen sijaan kylläkin Muurmannin rataa käytettiin sekä varusteiden että miehistöjen siirtämiseen.

Poventsan portaat

Samana päivänä – 22.6. 1941 – kun Hitler julisti idän sotaretken alkaneeksi, lennätettiin kahdella saksalaisella Heinkel He 115 kellukkeilla varustetulla koneella siviiliasuinen suomalaispartio hävitys- ja tiedustelutehtävään Stalinin kanavalle. Väärin suunnistaneet saksalaiset jättivät partion järvelle, joka oli satakunta kilometriä syrjässä tavoitteesta. Kun takaa ajettu partio sitten aikanaan pääsi kohteelle, ei kanavan sulkujen räjäyttäminen onnistunut. Lähes kolme viikkoa kestänyt partioreissu päättyi suomalaisten linjoille Lentieran suunnalla.

Lähes puoli vuotta myöhemmin suomalaisten hyökkäys saavutti Poventsan ja katkaisi Stalinin kanavan. Venäläisillä oli kuitenkin vielä yllätys varattuna Poventsan valtaajille. Aamuyön tunteina 8.12.1941 neuvostojoukot räjäyttivät Stalinin kanavan sulut. Lähes 40 asteen pakkasessa valtavat vesimassat vyöryivät kaupunkiin hukuttaen useita 1. JPr:n miehiä sekä aiheuttaen aineellista tuhoa. Jatkossa suomalaisten hyökkäys pysäytettiin Poventsan ja Seesjärven väliselle Maaselän kannakselle, jossa asemasotaa käytiin kesään 1944 asti. Neuvostotiedon mukaan kanava avattiin sodan jälkeen uudelleen suurten korjaustöiden valmistuttua kesällä 1946.

ANTTI HANNULA

Kirjallisuutta

Hadfield, Charles: World Canals. Inland Navigation Past and Present. Oxford 1986.
Heiskanen, Raimo: Saadun tiedon mukaan... Päämajan johtama tiedustelu 1939-1945. Keuruu 1989.
Jatkosodan historia 3. Sotatieteen Laitos. Porvoo 1991.
Meister, Jürg: Der Seekrieg in den osteuropäischen Gewässern 1941-1945. München 1958.
Leimbach, Werner: Die Sowietunion. Natur, Volk und Wirtschaft. Stuttgart 1950.
Saressalo, Lassi: Päämajan kaukopartiot jatkosodassa. Juva 1987.

Korvaushakemuksia partisaani-iskuista voi vielä hakea Valtiokonttorista

Partisaani-iskujen uhrit ovat voineet saada partisaani-iskuista Valtiokonttorista 1 500 euron kertakorvauksen 1.9.2003 alkaen. Korvausta on haettava viimeistään 31.8.2004.

Sotien aikana vuosina 1939 – 1945 Neuvostoliiton partisaani-iskut aiheuttivat poikkeuksellista järkytystä Suomessa. Neuvostoliiton partisaaniosastot tekivät - varsinkin jatkosodan aikana - useita iskuja itärajan siviilikyliin surmaten ja haavoittaen siviilejä. Suurin osa uhreista oli vanhuk- sia, lapsia ja naisia. Sodan aikana koko itärajan väestö eli partisaanihyökkäysten uhan alla, sillä partisaaneja liikkui rajakylissä eri tarkoituksissa.

Jo aiemmin sotilasvammalain perusteella on myönnetty korvauksia niille, jotka saivat partisaani-iskuissa ruumiinvammoja. Sotilasvammalaki ei kuitenkaan korvannut partisaanihyökkäyksistä aiheutuneita hen-

kisiä kärsimyksiä, elleivät ne olleet korvattun ruumiinvamman aiheuttamia. Nyt partisaanien uhreille voidaan myöntää itsenäisen kertakorvaus iskujen aiheuttamista psyykkisistä seuraamuksista. Jo sotilasvammalain nojalla korvatusta sairaudesta ei tätä kertakorvausta voi saada.

Korvaushakemuksia on jo nyt tullut tasan 900, mikä on enemmän kuin alun perin arvioitu kokonaismäärä. Valtiokonttori on antanut tähän mennessä yli 500 päätöstä, joista kielteisiä on vain muutamia kymmeniä. Suurin osa hylkäyksistä johtuu siitä, että hakija ei ole ollut partisaani-iskun välittömässä läheisyydessä. Pelkästään partisaani-iskujen uhan alla elämisestä korvausta ei voida myöntää.

VEIKKO HAVO

toimistopäällikkö

Risto Tuominen jatkaa Satakunnassa

Satakunnan Sotaveteraanipiiri piti 38. piirikokouksensa 17. huhtikuuta Kiukaisissa. Kokoukseen osallistui 140 henkilöä.

Risto Tuominen valittiin edelleen piirin puheenjohtajaksi. Piirihallituksessa jatkavat **Leo Rahkila** Ulvilasta, **Eino Nerg** (I varapj.) Raumalta, **Kaino J. Suominen** Kankaanpäästä, **Veikko Lehtinen** Eurasta, **Kauko Kaapeli** Noormarkusta, **Veikko Heinola** Laviasta, **Väinö Vilponiemi** Porista, **Juhani Norri** (II varapj.) Huittisista ja **Heikki Ajanko** Kokemäeltä. Uusina jäseninä hallitukseen tulivat **Toivo Pykäläinen** Pomarkusta ja **Ensio Grönlund** Nakkilasta.

Naistoimikunta piti samaan aikaan oman vuosikokouksensa ja valitsi puheenjohtajakseen edelleen **Leila Kytä** Punkalaitumelta, varapuheenjohtajaksi **Kerttu Mäkelä** Säkylässä ja sihteeriksi **Lahja Männistö** Nakkilasta.

Piirikokouspäivän alkajaisiksi isäntäyhdistys Kiukaisten Sotaveteraanit ry las- ki kunnianosoituksena havuseppeleen Kiukaisten sankarihaudalla. Päivä jatkui paikallisen naisjaoston tarjoileman ruokailun merkeissä. Kokouspäivän ohjelmaosuuden avasi Porin Prikaatin sotilaspastori **Pertti Hell** lyhyellä hartaushetkellä, jolloin muistettiin myös 305 viimeiseen iltahuutoon kutsuttua veteraaniveljeä ja – sisarta ja päätteeksi kuultiin Kiukais-

ten Mieskuoron esittämänä ”Oi kallis Suomenmaa”. Kiukaisten kunnanjohtaja **Antti Jantunen**, Porin Prikaatin esikuntapäällikkö evl. **Jari Kytölä** ja Kiukaisten Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja **Matti Jaakkola** toivat tervehdyksensä tilaisuuteen, joka päättyi Kiukaisten lukion rehtori Timo Niinisolon esitelmään ”Sotaveteraanit – maanpuolustus – koulunuori- so” ja yhteisesti laulettuun Sillanpään Marssilauluun.

Huomionosoituksina ojetettiin Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ansioristin siikaislaiselle Sulo Viitaselle ja Suomen Sotaveteraaniliiton kultaiset an-

sioristit säkyläläiselle Heikki Salmelle ja euralaiselle Markus Aaltoselle. Kiukaislaiset Heikki Haapio ja Klaus Saaramo saivat sotaveteraanien ansioristit. Lisäksi muistettiin 80 vuotta täyttäneitä Matti Jaakkolaa tinalautasella. Piirin viiri luovutettiin Antti Jantuselle, Jari Kytölälle, Timo Niinisololle, Pertti Hell’ille ja Kiukaisten Sotaveteraanit ry:n sihteerille Esa Haaralalle tunnustuksina erinomaisista kokousjärjestelyistä. Kokousta tehokkaasti johtanut talousneuvos Toivo Tuominen sai kiitoksena liiton historiiin.

SIRKKA KANERVA

Vilppulalaiselle filosofian maisteri Sirpa Timoselle luovutettiin 6. toukokuuta Suomen Sotaveteraaniliiton ansiomitäli. Luovuttamassa Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin toiminnanjohtaja Seija Vehmas ja puheenjohtaja Matti Viitanen.

Om de senaste årens skörd

Förbundsdagarna i Seinäjoki, en av vändpunkterna i vårt förbunds livslopp, är över och ger anledning påminna oss vad vi på sistone har lyckats åstadkomma. De traditionella tre tegarna, våra huvuduppgifter, har även nu varit de centrala föremålen för vår verksamhet: arbetet till fromma för veteranerna och deras hem, vårt organisationsliv samt beredskapen för framtiden och därvidlag särskilt traditionsverksamheten.

I bemödandena att förbättra veteranernas ställning har vi äntligen nått därhän, att vi såsom en ovillkorlig huvudsak kan betrakta kommunens årliga kontakt med veteranerna och i samband därmed behövlig forskning, åstadkommandet av på utredning av levnadsomständigheterna baserade individuella omvårdnadsplaner och förverkligandet av dessa i enlighet med veteranens önskemål.

Det på vårt initiativ tillkomna nätet av socialrådgivare hjälper oss nå denna målsättning och följa upp dess förverkligande. Veteranförbundens delegation, EVA, som vi grunda-

de för fyra år sedan, är ett samarbetsorgan som i betydande grad har förstärkt vår förhandlingskraft i ärenden som gäller förmånsbevakning.

Trots medlemskårens åldrande och numerära nedgång har vår organisationsverksamhet förblivit glädjande livskraftig. Förbundets för två år sedan fastställda framtidsplan har givit verksamheten klara och tydliga ramar. Den viktigaste förbindelselänken till medlemskåren och till våra ”stödtrupper”, tidningen Sotaveteraani—Krigsveteranen, har utvecklats i takt med läsekretsens behov. Läsbarheten har förbättrats genom övergång till större bokstavstyper, sidorna hopfogats via häftning och i innehållet inbegripits för åldriga veteraner lämpad förströelseläsning samt hobbyknåp. Informationsbladet Toiminta-Vinkki, som grundades för ett år sedan, erbjuder organisationsfältets funktionärer hjälp vid verksamhetsplaneringen och skötseln av aktuella ärenden. I fråga om utnyttjandet av förbundets internetsidor har man kommit i gång, och ett nytt dynamiskt

skede är startklart.

Den positiva offentliga bilden av vår aktiva verksamhet har tillfört oss nya veteranmedlemmar, men framför allt yngre understödande medlemmar samt stödsammanslutningar. Dessa har åtagit sig skötseln av allt viktigare uppgifter och driver målmedvetet vårt arbete vidare. Det oerhört viktiga och angenäma samarbetet med vår kvinnoorganisation gavs en klar omfattning i den av ordförande Aarno Strömmer ledda arbetsgruppens rapport.

Efter ett par år av intensiv debatt och planering beslöt förbundet att det var tid på att förverkliga den i framtidsplanen nämnda rekommendationen att utveckla och vidga våra möjligheter att belöna personer som redan länge varit med i veteranarbetet samt sporra dem till fortsättning i sina nuvarande och kommande uppdrag. Krigsveteranernas förtjänstkors i guld, ibruktaget från och med början av innevarande år, ger oss nya möjligheter att visa vår tacksamhet gentemot trogna kne gare på vårt vidsträckta verksamhetsfält.

Förbundets ekonomi har det tack vare olika åtgärder hittills lyckats att bibehålla i storat sett stabil. Veteranorganisationernas år inledda gemensamma insamlingar har tack vare talkoinsats från samfund som värdesätter vårt arbete avsatt ett betydelsefullt tillskott till finansieringen av vår sociala verksamhet.

Den strida strömmen av veteranskrifter, alltså om veteranerna förtäljande böcker och historiker, memoarer och matriklar har lagt en mångsidig och stabil grund för det traditionarbete, som för vårt förbunds del kompletterar det inledda projektet beträffande utforskningen och skrivning av förbundets utvecklingsskeden och historia. Traditions- och det därmed förknippade arkiveringsarbetet har befrämjats av Veteranmappen, Veteranhandboken, videokassetten, ”Suvussamme on veteraani” (Vi har en veteran i släkten) samt den till föreningarnas bistånd avsedda ”Arkistointiopas” (Arkiveringshandboken). Det stora riksomfattande traditionsarbetet kommer att koordineras

och dirigeras av traditionsförbundet Eklövet, som i fjol grundades av veteranorganisationerna tillsammans och inleder sin verksamhet nästa år. Veterankörernas berömda sångfester och konserter har fortsatt, planerna på veteransångernas överföring till nya generationer med nya körer föreligger redan, och de första avtalen om traditionsöverföring har träffats.

Allt det ovannämnda och mycket därtill har vi lyckats uppnå. Någoting har vi också redan lämnat eller håller vi på att lämna bakom oss: kraftkrävande talkoarbete, längre resor och exkursioner, rehabilitering långt från hemtrakten och annat som den försvagande åldern förmår en att i sinom tid förnuftigt avstå från. Men nöjda får vi vara också med det vi hittills uppnått i vårt arbete, och tacksamma för de år vi levat och verkat tillsammans.

AARNO LAMPI

Från Seinäjoki till S:t Michel

Generalen av infanteriet Adolf Ehrnrooths långa liv är till ände. Så rubricerade närmast föregående nummer av vår tidning artiklarna om hans livsgärning och om sorgehögtiden den 13 mars. Den välbekanta hälsningen ”Rakkaat sotaveteraanit — Kära krigsveteraner” hördes därför inte vid de nyligen timade förbundsdagarna i Seinäjoki. Vi saknade den och tänkte på den med vemod. Många av deltagarna nu kom säkert ihåg hans uppmuntrande budskap från tidigare sammankomster:

— Från krigets prövningar härrör viljan att bistå veteranbröder och –systrar som är i behov därav. Jat tror, att de beslut ni fattar vid förbundsmötet befrämjar veteranernas förmåga att reda sig i vardagslivets svårigheter och ger

goda riktlinjer för krigsveteransammanslutningarnas arbete. — Bland annat de orden ingick i generalens hälsning till förbundsdagarna i Lahtis för två år sedan.

Förbundsmötet i Seinäjoki inskrev ”de goda riktlinjerna” för förbundet och dess medlemssammanslutningar i verksamhetsplanen för åren 2004—2006. Dokumentet i fråga återfinnes på annan plats i detta nummer av vår tidning.

Vi befinner oss ombord på ett tåg som alltjämt rullar framåt, låt så vara i småningom bromsande takt. Vårt reformförslag beträffande veteranrehabiliteringen har i form av en gemensam framställning från veteranorganisationerna nått fram till behandling på ministeriell och statsrådsnivå. Vi

syftar till ett arrangemang på kommunalt ansvar, vilket inbegriper årlig fortgående kontakt till de veteraner som är i behov därav. Den veteranpolitiska thrillern för i höst är också frågan, om gensvar kommer att finnas på statsmaktshåll. Stora pengar gäller det inte, men däremot nog samt vilja att gripa sig verket an.

Tvåårsplanens förteckning över funktioner för att bevara vår organisationsverksamhet levande är lång. Den snabba starten för projektet med socialrådgivare har varit ett av det gångna första halvårets glädjeämnen. Ett exempel på målsättningarna för tvåårsperioden är förteckningens konstaterande, att projektet i fråga bör vidgas till att omfatta verksamhetsområdena

för alla krigsveterandistrikt. Också en viktig planeringssuppgift har vi framför oss. Besluten i Seinäjoki förutsätter nämligen, att vid förbundsmötet i S:t Michel år 2006 behandlas planerna och ekonomin jämte beslutsförslagen därom för slutskedena av vår organisations tillvaro.

I besluten i Seinäjoki skymtar tiden efter S:t Michel fram också annars. För att bereda förbundets 50-årsfestligheter år 2007 skall tillsättas en kommitté och skrivningen av förbundets nya historieverk igångsättas.

En gemensam glädjekälla för den närmaste framtiden för veteranorganisationerna är att det i fjol via anslående festligheter stiftade Traditionsförbundet Eklövet nästa år begynner sin verksamhet.

Med tillfredsställelse har annoterats beskedet att starten i fråga skall ske i anknytning till den nationella veterandagens riksomfattande fest i Torneå nästa vår.

Sydösterbottens Krigsveterandistrikt jämte stödkrafter, som burit organisationsbördan för förbundsdagarna i Seinäjoki, förtjänar förbundets varma tack för den lyckade planeringen och genomföringen. Det kändes gott att med förstärkt proviant bege sig av på vägen från Seinäjoki till S:t Michel.

AARNO STRÖMMER

Det finns många olika boendeformer för den åldrande människan

Så gott som alla människor önskar bo hemma så länge som möjligt. Med tilltagande ålder blir umgängeskretsen allt mindre och det egna hemmet med de kända föremålen och den bekanta omgivningen får en allt större betydelse.

Åldringsspolitikens centrala målsättningar avspeglar dessa åldringarnas förväntningar. Med samhällets åtgärder stödes hemmaboendet, så att man tryggt kan bo hemma. Det finns alltså behov att utveckla öppna servicetjänster. Behovet av vardaglig hjälp s.s. städning och att gå på ärenden är i stigande. Genom ändringsarbeten i bostaden kan man hjälpa åldringen att reda sig själv. Att göra ändringar i tvättutrymmena, ordna med ledstänger och förbättra belysningen kan vara de mest betydande åtgärderna för att förhindra olycksfall i hemmet och ge möjligheter att reda sig själv.

Städhjälp

Renlighet i hemmet är ”halva födan”. Det är dock svårt att få staden eller kommunen att som grundhemvård ge enbart städhjälp. Det lönar sig ändå att göra förfrågan hos den egna kommunens hemserviceledare.

Städservice kan man köpa av privata serviceproducenter. Då man gör kostnadsjämförelser, är det skäl att minnas, att kostnaderna för privat hemservice får avdras i beskattningen, medan de kommunala serviceavgifterna inte är avdragbara.

Avdrag för kostnader, som gäller hushållsutgifter

Till skatteavdrag berättigar sådana utgifter, som uppstått genom köp, från privata före-

tag, av sedvanligt hushålls- och vårdarbete, underhålls- och grundreparationsarbeten i bostaden eller i fritidsbostaden. Kravet att fråga skall vara om sedvanligt arbete gäller såväl hushållsarbete som vårdarbete. Sedvanligt betyder sådant arbete, som normalt utförs i hemmet och för dem, som bor i hemmet.

Sedvanligt hushållsarbete är t.ex. matlagning, städning, tvätt av byke, strykning och annan klädvård. Till avdrag berättigar också kostnaderna för skötseln av gårdsplan och trädgård, klippning av gräsmattor och buskar, snöröjning och övrigt underhåll på gårdsplanen. Även att göra uppköp i butik kan anses höra till sedvanligt hushållsarbete.

Grundreparations- och underhållsarbeten är t.ex. reparationer i kök, badrum och övriga rum samt i bastu- och källarutrymmen, här inberäknat el- och rörarbeten. Även t.ex. utvändiga byggnadsreparationer s.s. målning, istandsättande av gårdsplanen, inmontering av oljecistern och inglasning av balkong berättigar till avdrag.

Från och med år 2003 är hushållsavdragen högst 1.150 euro i året och egenandelen 100 euro.

Måltidsservice

Måltidsservice kan man få antingen från kommunens socialbyrå eller av privata serviceproducenter. Kommunens måltidsservice är avsedd för åldringar med sådan nedsatt funktionsförmåga, att de ej själva kan tillreda mat åt sig. Måltidsservice ansöker man hos kommunens hemvårdsbyrå.

Färdiga måltider kan man också beställa från privata fö-

retag antingen regelbundet eller tillfälligt. Det lönar sig också att förhöra sig om möjligheterna att få mat hemtransporterat från t.ex. lunchrestauranger.

Transporthjälp

Efter bedömning i varje enskilt fall, kan socialbyrån bevilja transportstöd åt åldringar. I ärenden, som gäller transporter kan man vända sig till den egna kommunens socialbyrå.

Trygghetstelefon

Trygghetstelefon är en till hemtelefonen (s.k. trådtelefon) ansluten alarmanordning, som ger möjlighet att be om hjälp vid behov. Alarmanordningen är dygnet runt kopplad till en jourhavande person. Alarmanordningen kan också förses med en tryckknapp, som anbringas på handleden. En månadsavgift uppbäres för trygghetstelefonen och för utförda besök debiteras skilt. Den egna kommunens hemservicebyrå ger närmare upplysningar om trygghetstelefonerna. Man kan hyra eller köpa trygghetstelefoner av företagare i branschen.

Trygghetstelefonerna är avsedda för icke-brådskande hjälpbeställningar. I brådskande fall bör man alltid ringa till nödcentralen, telefonnummer 112.

Det finns även många andra hjälpmedel, som bidrar till att åldringen reder sig själv i vardagslag. Sådana finns för att stöda rörelseförmågan, synförmågan och hörseln. Dessa kan man efterhöra från den egna hälsocentralen.

Intensiv hemvård

Med intensiv hemvård avses dygnetrunt garanterad specialvård i hemmet. För sådan hemvård uppbäres en avgift, vars storlek är beroende av servicemängden och vederbörandes inkomster.

Serviceboende

Städernas servicehus och servicebostäder är i allmänhet hyresbostäder. Om dessa ansöker man via den egna socialcentralen. Dessa bostäder är avsedda för sådana åldringar, som är i behov av service och som inte längre kan bo hemma med hjälp av hemservice. I servicehusen bor man i normala bostäder och erhåller service enligt sina personliga behov.

I intensivserviceboendet får hyresgästen personlig vård dygnet runt, alltså även journattetid. Denna service är avsedd för åldringar med mycket nedsatt hälsa.

För sådant av kommunen ordnat serviceboende erläggs en avgift på basen av erforderliga serviceåtgärder och på klientens inkomster. Ansökan om serviceboende riktas alltid till kommunens enhet för åldringsvård.

I åldringshemmen sköter man sådana åldringar, som inte längre kan reda sig hemma ej heller i servicehus med tillhjälp av stödtjänster. Vid inflyttning till åldringshem fattas i allmänhet beslut om långtidsvård och även beslut om vårdavgiftens storlek. För person i långtidsvård innehåller vårdavgiften all den vård han/hon är i behov av samt mediciner och grundvård.

Beslutet om långtidsvård utesluter inte veteranens rätt till rehabilitering. FPA erlägger de av rehabiliteringen föranledda resekostnaderna enligt samma principer, som re-

sekostnaderna i anslutning till övrig veteranrehabilitering.

Beträffande kostnaderna för tandvård är det skäl att avtala med inrättningen, för långtidsvården. Den kommunala tandvården hör till långtidsvården, men om veteranen t.ex. önskar använda sig av egen tandläkare, måste han betala kostnaderna helt och hållet själv. FPA betalar inte ersättningar för tandvård eller andra sjukvårdskostnader åt person, som är intagen i långtidsvård.

Privata servicebostäder

Ett stort antal stiftelser och föreningar upprätthåller och står till tjänst med serviceboende. Bostäderna i dessa är antingen ägo- eller hyresbostäder. Bostäderna är byggda med beaktande av äldre människors behov.

Prislistorna och betalningsgrunderna i det privata serviceboendet är mycket olika. Prisen består av hyra, vårdservice, trygghetstjänst, måltidsservice, städning, tvätt av byke och även andra städtjänster. Utgifter föranledda av specialvård, mediciner, linnekläder, hygienartiklar m.m. skall klienten i allmänhet själv stå för.

Den kommunala grundservicen borde vara så heltäckande att den åldrande människan kan känna sig säker att bo hemma, om hon så önskar. Servicehusens utbud börjar vara mångsidigt, men det är skäl att noggrant sätta sig in i serviceutbudet och därav föranledda kostnader, så att man undviker obehagliga överraskningar.

ANNI GRUNDSTRÖM
(09)6126 2013

Ordförandeskifte i Krigsveteranförbundet

Vid Finlands Krigsveteranförbunds XXI förbunds dagar i Seinäjoki 14—16 juni med förbundets Sydösterbotten-distrikt som värd efterträddes Aarno Lampi, som av sagt sig återval, av professor Aarno Strömmer från Uleåborg.

Vid förbundsmötet den 15 juni framlades två förslag till ny ordförande. Då den ena kandidaten, ordföranden för Helsingforsnejdens veteran-distrikt Pentti Laamanen, efter en kort debatt återtog sin kandidatur valdes den nya

ordföranden utan omröstning och enhälligt.

Den nye förbundsordföranden Strömmer har i sin civila gärning en mångårig nationell och internationell karriär som forskare och universitetslärare bakom sig med statistik och demografi (befolkningsutveckling) som huvudämnen. Dessutom har han — veterligen den första förbundsordföranden med hemort utanför Helsingforsstrakten — i drygt tio år varit stadsdirektör i Torneå. I veteranar-

betet har han varit med i ett par tiotal år, bland annat som medlem i redaktionsrådet för denna tidning.

I övrigt löpte förbundsmötet i snart sagt vanlig ordning, så att distriktsdelegationerna godkände verksamhetsberättelse, bokslut och planen för nästa tvåårsperiod och beviljade vederbörlig ansvarsfrihet. En viss förändring var förstås att den nye förbundsordföranden på sin hittillsvarande post som ordförande för förbundsfullmäktige efterträd-

rades av sin närmaste företrädare som förbundsordförande Aarno Lampi.

Förbundsmötet antog en resolution, vars viktigaste avsnitt var en vädjan till statsmakten att äntligen ombestyras, att rehabiliteringen ordnas och organiseras på det sätt, de kvarlevande åldriga veteranernas försvagade hälsa och rörlighet kräver. Samtidigt uttrycktes veteranernas tacksamhet till de yngre generationerna för dessas fruktbara gärningar till fromma för fos-

terlandet.

Vid förbundsfesten den 16 juni var den stora salen i Arenahallen till bräddarna fylld av över 5 000 veteraner jämte anhöriga och följeslagare. Bland hedersgästerna märktes särskilt representanter för broderorganisationer utomlands: generalsekreteraren för Veteranorganisationernas Världsfederation Marek Hagmajer, ordföranden för Rysslands Veteransammanslutning general Vladimir Govorov, Jan Molin från de rikss-

venska frivilligas Traditionsförening, Uno Järvelä från Veteranförbundets medlemsammanslutning i Estland och Veikko Kallio från Toronto och den finska emigrantveteranförbundet i Kanada.

Efter ett innehållsrikt hälsningstal av den nye förbundsordföranden Strömmer framfördes statsmaktens hälsning av försvarsminister Seppo Kääriäinen. Även den nu sittande regeringen, sade han, har såsom en avgörande trygghetsfaktor för vårt land utgått från att vi nu och framgent har ett hållbart, på allmän värnplikt, god utbildning och förstklassig utrustning byggt försvar. Han fäste också avseende vid vikten av att de åldriga veteranerna får tillräcklig rehabilitering och behövligt socialt och andligt stöd. Försvarsmaktens hälsning framfördes av brigadgeneral Ilkka Aspara

Och Seinäjoki stads av stadsdirektör Mikko Pukki-

nen.

Festtalet hölls av general Jaakko Valtanen. Kommen- dör för vår försvarsmakt 1983 – 1990 och själv frontveteran. Också han framhöll med stark betoning vikten av en fortbestående försvarsvilja här i landet, med kärleken till hembygden och modersmålet, en god stats- och rättsordning, tros och yttrandefriheten som grundpelare.

Festprogrammet i övrigt var mångsidigt och rikhaltigt. Musikinslagen spelades av Österbottens militärmusikkår dirigerad av kapten Hannu Haahkala, som också ledde en del av körsången och likaså den unisona sången.

Slutorden före Vårt land yttrades av ordförande för Sydösterbottens Krigsveterandistrikt Jalo E. Liinamaa, som avtackade alla som medverkat i eller understött organisationen av dessa förbunds- dagar. Den så kallade traditionsstaven överräckte han till ordföranden för Storsavolax

Krigsveterandistrikt. Vilket betyder att nästa förbunds- dagar går av stapeln i S:t Michel på försommaren år 2006,

Utöver dessa officiella evenemang bör nämnas – på grund av tids- och utrymmesbrist blott i korthet- att arrangörerna hade tänkt på att under loppet av dessa tre dagar också anordna en rad andra samlingar och tillställningar till deltagarnas vederkvickelse. Före förbunds- festen den 16 juni försiggick tre andakter. Vid en fältgudstjänst i Arenasalen betygade ärkebiskop Jukka Paarma i sin predikan bland annat sin egen, kyrkans och folkets tacksamhet gentemot veteranerna. Men han riktade också av blicken framåt: mot vikten av ett kvarlevande kristet budskap och förmåga till medlidande och tolerans. I Törnävä kyrka hölls en svenskspråkig gudstjänst. Där var viceordförandens i Vasa Krigsveterandistrikt prosten Holger Anderssons

predikan på en gång till hjärtat gående och humoristisk, till innehåll och tonfall fullödigt av en veteran för veteraner och andra. Och i Societetshuset försiggick en ortodox gudstjänst med biskop Leo som officiant.

Redan den 15. på kvällen försiggick i kyrkan Lakeuden Risti en välbesökt kyrkokon- sert med Petri Laaksonen vid orgeln. Och samma kväll i Arenasalen en succéartad ”vapenbrödrastafett” i sångens, musikens, det glada humörets och i någon mån vemodets tecken och en entusiastisk publik på mer än 2 000 personer.

Sydösterbottens Krigsvete- randistrikt har all heder och ära av dessa mycket välbe- sökta och lyckade förbunds- dagar, välorganiserade och skickligt genomförda. Efter- som särskilt förbundsfesterna stundom har väckt endel – ibland välmotiverad – diskus- sion, må här sägas några ord också om den sidan av saken.

Innehållet i det tryckta programmet var alltigenom tvåspråkigt: berömvärt, trots att svenskan i själv festp- rogrammet innehöll några onödiga språk- och tryckfel. Alla talare och hälsningsf- ramförare med därtill motive- rade skäl talade också på svenska (och engelska) med Strömmer, Kääriäinen och Valtanen i spetsen. En liten plump i protokollet var att konferenciären vid festen utt- ryckte sig enbart på finska. Han kunde med fördel ha fått ett kortfattat bistånd av en svenskspråkig kollega: såda- na fanns/finns tillgå på några få mils avstånd. Nå, detta om detta. Annars allt väl!

NILS-BÖRJE STORMBOM

Traditionsföreningen för veteraner från våra krig 1918-1945

Jakobstadsnejdens Krigsve- teraner r.f. hade 29.4.2000 ge- nom ett meddelande i JT kal- lat personer som var intresserade av att bilda en traditionsförening för vetera- ner från frihetskriget, vinterk- riget och fortsättningskriget till ett möte på Svenska Går- den i Jakobstad. Vid info-till- fället var alla överens om att en förening skall bildas, men för att få en så bra start som möjligt beslöts att utse en in- terimsstyrelse som i lugn och ro innan föreningen bildades skulle utarbeta stadgar och fundera på arbetssättet. Till ordförande för interimsstyrel- sen utsågs Kari Jakamo och till sekreterare Vidar Palm.

Som grund för stadgarna överräckte veteranerna sina egna stadgar samt stadgar för Vasanejdens Traditionsföre- ning för frihetskriget.

Det största intresset för bil- dandet av en förening visades från Pedersöre och även Pe- dersöre kommun visade på olika sätt att den stöder den blivande föreningen. Sålunda blev det rätt fort klart att hemorten är Pedersöre kommun men verksamheten skall också omfatta Jakobstad och Larsmo. Därmed var det också klart att föreningen skulle bli tvåspråkig.

Man kan kanske notera att det som skiljer denna tradi- tionsförening från de flesta andra är att den omfattar

alla våra tre senaste krig och att föreningen på intet sätt för- söker konkurrera med andra föreningar utan tvärtom hjäl- pa och stödja dem. Förenin- gens syften är att vårda min- net av våra krig 1918-45 och minnet av de personer som medverkade i dessa krig, att samla och arkivera historiska handlingar från kriget och dra försorg om att traditioner- na fortbestår och att vetska- pen om dem sprids till allt vi- dare samhällskretsar. I mån av möjlighet kan olika former av understöd och hjälp ges åt be- hövande veteraner och deras närmaste anhöriga.

Efter flera sammanträden och diskussioner var vi så redo att den 15 november 2000 hålla det stiftande mötet på Kommungården i Bennäs. Till ordförande för den första ordinarie styrelsen valdes Vi- dar Palm, till sekreterare Ka- ri Jakamo och till kassör Sten Pettersson. Övriga styrelsemedlemmar blev Anders Eklöv, Bengt Lassfolk, Bror Rönnbacka och Fjalar Söderlund.

Föreningen har som mål att förverkliga sina syften genom att:

- medverka vid uppvaktnin- gar vid hjältegravarna och vid jordfästning av veteraner

- samt se till att dessa tradi- tioner fortlever

- samla och arkivera histo- riskt material om våra krig

samt brev och skrivelser från kriget

- medverka och anordna fester och utfärder för våra ve- teraner samt ordna föredrag om våra krig

- vårda minnesmärken och medverka till skaffande av eventuella nya vilka hänför sig till händelser rörande vä- ra krig.

För att befrämja denna verksamhet kan föreningen ordna lotterier och penning- insamlingar.

Styrelsen är också överens om att det inte skall bli ett ab- rupt inbrott och över- tagande av uppgifter utan allt skall ske stegvis och hand i hand med krigsveteran-, frontveteran- samt krigsinva- lid-föreningarna.

Traditionsföreningen har vid vissa veteransamlingar samt på ett av krigsinvalider- nas årsmöte informerat om sin verksamhet och planerna för framtiden, och det bör understrykas att kontakterna med veteranerna varit ypper- liga och vissa smärre uppgif- ter har Traditions- föreningen redan hunnit hjäl- pa till med. Även med den kommunala Veterandelega- tionen i Pedersöre har Tradi- tionsföreningen ett gott sa- marbete.

Med biblioteket i Pedersöre har också inletts ett gott sa- marbete vilket innebär att fö- reningen fått uppgifter om

vilka böcker finns som berör kriget. Och dessutom har föreningen fått ett antal avskrivna exemplar som kommer att uppreparas i eget arkiv.

Under många år har vetera- ner från Pedersöre och Ja- kobstad på Nationella Vete- randagen eller i anslutning till dagen ställt upp och i skolorna i Pedersöre berättat om personliga upplevelser under kriget. Dessa föredrag har varit mycket uppskattade av både lärare och elever ty det är något helt annat att få höra en person berätta som själv varit med än att en lära- re eller en annan person be- rättar om vad man läst eller hört i andra hand. Detta innebär att vetskapen om ve- teranernas insatser lever kvar ännu i tredje och fjärde led.

Traditionsföreningen för- söker också nu bidra till att få minnen från krigstiden att leva kvar genom att intervjua lotter och personer på hemmafronten om egna och deras anhörigas insatser under kriget.

Nu i början är det särskilt viktigt att från olika kommu- ner och kommunalar rekry- tera medlemmar så att före- ningen också geografiskt kommer att vara heltäckande. Kampanjen med att värva nya medlemmar kommer att fort- sätta och det bör nämnas att damer också är välkomna.

Redan nu har vi totalt ca 70 medlemmar av vilka blott ca 10 är damer.

Som röstberättigade och or- dinarie medlemmar kan en- dast enskilda personer antas, men också föreningar och or- ganisationer kan antas som understödande medlemmar. För att effektivisera verksam- heten kan avdelningar grun- das och föreningen kan an- sluta sig till det riksomfattande Frihetskrigets Traditionsför- bund r.f. och eventuella andra traditionsorganisationer.

Från och med 2002 avsade sig Vidar Palm ordförande- skapet emedan så många and- ra föreningar och organisatio- ner upptar så stor del av tiden men han fortsätter i styrelsen. Ny ordförande från 2002 blev Sten Pettersson. Samtidigt utökades styrelsen med Mai- la Hägglund och Håkan Sund- qvist. Från 2004 är också Larsmo representerad i sty- relsen genom Karl-Johan Fa- gerudd.

Jag vill ännu understryka att Traditionsföreningen har en mycket god kontakt med ve- teranerna och det har redan i olika sammanhang många gånger kommit fram att ock- så veteranerna uppskattar Traditionsföreningens verk- samhet vilket gör det ännu trevligare att aktivt delta i ar- betet.

VIDAR PALM

Helsinki voitti sotaveteraanien lentopallomestaruuden

Puolustusministeri Seppo Kääriäinen toi kisoihin valtiovan tervehdyksen.

Presidentti Mauno Koiviston iskut olivat hyvin kohdallaan.

Kääriäinen toi kisoihin valtiovan tervehdyksen. Liiton tervehdyksen esitti puheenjohtaja Aarno Lampi.

Kolmella eri kentällä käydyt ottelut sujuivat ripeään tahtiin ja varsin tasaväkisesti. Kolmesta ensimmäisestä sijasta pääsivät ottelemaan Helsinki, Varsinais-Suomi ja Kanta-Häme. Taistelu voitosta oli tiukka ja ratkesi vasta pisteitten suhteen perusteella. Helsinki ja Varsinais-Suomi päätyivät tasapisteisiin, mutta Helsinki voitti paremman pistesuhteensa ansiosta.

Mestaruuskisojen järjestelyistä vastasivat Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri yhdessä Sikariporras ry:n kanssa.

Loppusijoitukset:

1. Helsinki
2. Varsinais-Suomi
3. Kanta-Häme
4. Lahti
5. Pohjois-Savo
6. Viro
7. Pirkanmaa
8. Kymenlaakso
9. Uusimaa

Suomen sotaveteraanien lentopallomestaruus meni tänä vuonna Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin joukkueelle. Viime vuoden mestari Varsinais-Suomi sai nyt tyytyä toiseen tilaan. Mestaruudesta

oteltiin Pasilan Urheiluhallissa 26. toukokuuta.

Mestaruusmittelöön osallistui tänä vuonna kaikkiaan yhdeksän joukkuetta Helsingistä, Kanta-Hämeestä, Kymenlaaksosta, Lahdesta, Pir-

kanmaalta, Pohjois-Savosta, Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta. Mukana oli tuttuun tapaan joukkue myös Viirasta.

Ennen varsinaisia otteluita presidentti **Mauno Koivisto**

luovutti nimikirjoituksellaan varustetun perinnepallon Pasilan koulun ala-asteen oppilaille. Saman koulun oppilaat toivat veteraaneille oman tervehdyksen-sä.

Puolustusministeri **Seppo**

Ruotsin piirin vuosikokous

Suomen Sotaveteraaniliiton Ruotsin piirin vuosikokous pidettiin 29. maaliskuuta Tukholman Suomalaisen kirkon seurakuntasalissa. Kokousta edelsi hallituksen kokous ja Ruotsin piirin tarjoama soppalounas.

Kokouksessa käsiteltiin sekä Ruotsin piirin että Sotaveteraanien Tukiyhdistyksen ja puolitoista vuotta sitten perustetun yhdistyksen, Ruotsin Suomalaiset Sotaveteraanit toiminta. Viimeksi mainittuun yhdistykseen voivat liittyä toimintansa lopettaneiden yhdistysten jäsenet.

Ruotsin piirin puheenjohtaja **Tauno Ahtila** avasi kokouksen ja toivotti läsnä olevat tervetulleiksi. Kokousten puheenjohtajaksi valittiin **Heikki Lirberg** Fagerstan yhdistyksestä ja sihteeriksi **Heli Pakkanen** Tukholmas-ta. Kokoukselle ehdotettu esityslista hyväksyttiin. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin **Seppo Kivisaari** Tukholmas-

ta ja **Eero Similä** Värmdöstä. Vuoden 2003 toimintakertomus hyväksyttiin. Tulos- ja omaisuustaseen sekä tilintarkastajien lausunnon esittelyn ja esitettyjen kysymysten jälkeen ne hyväksyttiin. Myös toimintasuunnitelma ja talousarvioehdotus vuodelle 2004 hyväksyttiin. Jäsenmaksua ei peritä. Hallituksen jäsenille ei myöskään makseta kokouspalkkioita. Tilintarkastajille maksetaan palkkio ja matkakorvaus sitä vaadittaessa.

Piirin ja piirihallituksen puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Tauno Ahtila. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Heikki Lirberg ja 2. varapuheenjohtajaksi Seppo Kivisaari. Piirin sihteeriksi valittiin Heli Pakkanen ja rahastonhoitajaksi **Marketta Kivisaari**. Piirin työ- ja talousvaliokuntaan tulivat edellisten lisäksi **Fritz Bergman** ja **Stigbjörn Töterström**. Tilintarkastajiksi

valittiin **Pentti Hokka** ja **Anita Nygård**, varalle **Hans Grönvall** ja **Per-Olof Lundbom**. Vaalivaliokunnan kokoonkutsujaksi valittiin Heikki Lirberg ja muiksi jäseniksi **Osmo Kähkölä** ja **Aarne Onnela**. Edustajaksi Suomen Sotaveteraaniliiton hallitukseen valittiin Tauno Ahtila. Piirin edustajaksi liiton valtuustoon valittiin Heikki Lirberg ja varajäseneksi **Juhani Sarasalo**.

Vuosikokouksen jälkeen vuorossa oli Sotaveteraanien Tukiyhdistyksen sekä Ruotsin Suomalaisten Sotaveteraanien kokoukset. Ruotsin Suomalaisten Sotaveteraanien puheenjohtajaksi valittiin Fritz Bergman.

Vuosikokouksien jälkeen siirryttiin Viking Linen terminaaliin, josta lähdettiin tavanomaiselle Helsingin risteilylle, johon osallistui 42 Sotaveteraania ystävineen.

SEPPO KIVISAARI

KEKKILÄ

YHDESSÄ ON HYVÄ TOUHUTA!

Mummut ja Papat tulkaa viettämään kesälomaa yhdessä lastenlasten kanssa!

Tule ja tutustul Viihdy ja virkistyl

Muistatko miten tehtiin kaarnalaivat, käpylehmät, pikkupullat ja monet muut leikit luonnossa!

Pyydä tarjouksemme!

14680 Alvettula (Hauho) p. 03-647 080
lautsia@pvvlomakoti.fi,
www.lautsia.com

72400 Pielavesi p. 017-6150 600
panka@pvvlomakoti.fi
www.panganranta.com

UK 58:n 60-vuotisjuhla

Upseerikoulun 58. kurssin keväällä 1944 suorittaneet oli kutsuttu koolle 26. toukokuuta Helsinkiin kurssin päättymisen 60-vuotisjuhlan merkeissä. Kevättalven 1944 kestäneen, rintamatehtävistä valituille sotilaille järjestetyn pitkän ja vaativan kurssin suoritti hyväksytysti peräti 884 oppilasta. Heidän osanaan oli joutua välittömästi kurssin päättymisen jälkeen vastuullisiin johtajantehtäviin. Niinpä myös menetykset nousivat suuriksi: 95:n nuoren vänrikin upseerinura päättyi kaatumiseen taisteluissa eri rintamilla ja monet haa-

voittuivat vaikeasti. Vaikka sittemmin myös rauhan vuodet ovat rivejä harventaneet ja tuoneet yhä elossa olevillekin sairauksia ja vaivoja, tuli peräti 62 kurssin oppilasta, muutamat saattajineen, tapaamaan kurssitovereita ja verestämään yhteisiä muistoja.

Juhla alkoi kunnianosoituksella Hietaniemen sankarihaudoilla, jonne Kaartin Jääkärirykmentti oli järjestänyt kunniavartiot. Kurssin puolesta laskettiin seppeleet Suomen Marsalkan C.G. Mannerheimin haudalle sekä sankariristille, minkä jälkeen

Erkki Lindroos puhui varsin korkeaan ikään ehtineille kurssiveljilleen.

Hietaniemestä siirryttiin busseilla keskustaan Suomalaiselle Klubille jatkamaan juhlintaa. Tervehdyspuheesani totesin, että vaikka kurssimme päättyessä olimme tiukan koulutuksen saaneina erinomaisessa kunnossa, kaikki hankitut taidot sekä kaikki fyysiset ja henkiset voimavarat olivat tarpeen kurssin päättymisen jälkeisinä kohtalokkaina kuukausina. Onneksi emme vielä Niinisalosta lähtiessämme tienneet tai edes aavistaneet, mitä vaihteita oli edessämme.

Tervehdyspuheen jälkeen esitti Helsingin Sotaveteraanikuoron vahvistettu kvartetti musiikkineuvos Arvo Kuikan johdolla F.A. Fiebergin Kevätlaulun ja Urpo Jokisen laulun Suomi on hyvä maa. Juhlapuhujaksi oli saatu Suomen Sotaveteraaniliiton kun-

niapuheenjohtaja varatuomari Simo Kärävä. Hän luonnehti vuosipäivää ”veljeyden muistojen päiväksi” ja katsoi kunnianosoitusten ja runsaan osanoton osoittavan, että kurssiveljeys jatkuu ja aseveljeys kestää. Puhuja totesi muistojen elävän pitäen menneiden elämänvaiheiden muistelemista merkityksellisenä niin muistelijoille itselleen kuin koko kansakunnallekin. Sotaveteraaneille jäi sotien perintönä tunne siitä, että kuuluimme aivan erikoiseen aikaan ja paikkaan. Olemme niiden ikäluokkien miehiä, joiden osaksi tuli poikkeuksellisen runsaasti katsomuksiin ja asenteisiin syvästi vaikuttaneita vaihteita ja tapahtumia. Sodan jälkeen tunsimme edelleen kuulumamme vaativaan paikkaan, maahan, jossa oli edessä valtava jälleenrakennustyö vaikeissa olosuhteissa. Puhuja muistutti vielä pysyvistä kun-

niatehtävistämme vaalia sodissa menehtyneiden muistoa ja veteraanien perinteitä sekä velvollisuudestamme siirtää henkistä perintöämme jälkipolville. Juhlapuheen jälkeen Sotaveteraanikuoro esitti vielä Leevi Madetojan säveltämän Eino Leinon laulun Kauhenehin maa ja Teppo Salakan säveltämän Antti Henttosen laulun Tammenlehvälaulajien testamentti.

Vapaan keskustelun aikana Antti Suviranta luki Reserviupseerikoulun johtajan juhlaamme lähettämän tervehdyksen sekä kertoi hallussaan olevasta kurssiveljemme Heikki Suomalaisen säveltämästä marssilaulusta, joka kurssimme aikana oli esitetty Patteri/UK:n järjestämässä perinteisessä perjantai-illassa. Varsinaisen ohjelman päätyttyä yhdessäolo jatkui vielä hyvän aikaan yhteisen aterian ja rattoisan keskustelun merkeissä. Useassakin pöytäkunnassa tuntui saaneen kannatusta ajatus, että kokoontumisia on edelleen jatkettava. Se velvoittakoon kurssitoimikuntaa.

HEIKKI MÄLKKI

Lassila & Tikanoja Oyj

Wilhelmiinassa on hoitohenkilökunta ympäri vuorokauden.

Kuntoutusta Wilhelmiinassa

Wilhelmiina on ikäihmisten asumis- ja hoitopalveluihin erikoistunut palvelukeskus.

Wilhelmiinassa saat asiantuntevaa, asiakkaiden eri elämänvaiheet huomioon ottavaa hoitoa ja huolenpitoa.

Wilhelmiina toteuttaa sotaveteraanien laitosta avokuntoutusjaksoja.

Kuntoutus voidaan toteuttaa tarvittaessa myös dementiayksikössä.

Tiedustelut: **Kuntoutuspaikat**
 puh. (09) 4734 7462 ja (09) 4734 7463
Dementiayksikkö
 puh. (09) 4734 7540

Taavetti Laitisen katu 4, 00300 Helsinki
 Puh. vaihde (09) 473 473 • Fax (09) 4734 7473
www.miinanhoitolat.fi

Veteraanikuntoutuksen asiantuntija

Lisätietoja talosta ja toiminnasta: puh. (02) 857 81
 Myös: www.veljeskoti.com ja kanslia@veljeskoti.com

Meillä kaikk hoitomeininki ova kovaste luanikkai!

APUA VIRTSAKARKAILUUN!

Naisten koot 34-56

Miesten koot 46-62
 Myös lasten kokoja ja aikuisille talvimallisto.

Tilaa ilmainen esite Divisalta!

IncoSan -varmuusalusat

- miellyttävää 100 % puuvillaa
- huomaamaton, ei hiosta
- imukyky jopa 2,5 dl
- erillisiä vaippoja ei tarvita
- pesu 40-95°C asteessa yli 200 kertaa

MediSet vuodesuojat
MediSet ihovoiteet ja pesuaineet
Tranquility irtosuojat

Postimyynti:

Divisa Oy · Kukkumäenkuja 11 · 02280 Espoo
 Puh. (09) 803 7003 · fax (09) 4559 1021
 Email: info@divisa.fi

Jälleenmyynti:

Helsinki · Oy Ea Ab · Yrjönkäytävä FORUM
 Puh. (09) 605 829
 Kuopio · Iitu · Haapaniemenkatu 12
 Puh. (017) 262 0402
 Lappeenranta · Fysioterapia Maarit Eskola Ky
 Valtakatu 38 B, 53100 Lappeenranta
 Puh. (05) 451 6292
 Oulu · Medituki · Valtatie 65
 Puh. (08) 556 3890
 Tampere · Piateekki · Näsilinnankatu 27
 Puh. (03) 212 1711
 Turku · Oy Ea Ab · Yliopistonkatu 28
 Puh. (02) 232 2066
 Vammala · Tohtorimäen Kuntoutus · Valkamak. 2
 Puh. (050) 323 2813

Lotta Svärdin synty

FL Annika Latva-Äijö on kirjoittanut kirjan Lotta Svärdin synty järjestö, armeija, naisuus 1918-1928.

Syyskuussa ilmestyy Sotaveteraani-lehti julkaisee kirjan esittelyn.

Kirjaa on saatavissa Suomen Lottaperinneliitto ry:stä, pääsihteeri Irma Törnström 0400-407 984. Kirjan hinta on 27 euroa + postikulut.

Ilma-asemestaruuskilpailut

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri järjesti tämänkertaiset liiton ilma-asemestaruuskilpailut maaliskuun vaihteessa. Veteraanien kiinnostus kilpailuun on säilynyt korkeana. Osallistujamäärä nousi yli 40 kilpailijaan. Tulostaso osoitti, että ammuntaa harrastetaan ja kilpailuja varten harjoitellaan. Kilpailutilaisuudet kotiradoilla muodostuvat miellyttäväksi yhdessäolon hetkiksi hyvän harrastuksen parissa. Järjestäjien puolesta onnittelemme kilpailuun osallistuneita veteraaneja.

Tulokset:

Ilmakivääri, sarja yli 80 vuotta:

1. Unto Ilmevalta	330	Lahti
2. Ossi Lauste	327	Pohjois-Pohjanmaa
3. Viljo Honkonen	318	Lahti
4. Jussi Peräinen	307	Pirkanmaa
5. Reino Ahonen	289	Pirkanmaa

Ilmakivääri, sarja alle 80 vuotta:

1. Heimo Kohijoki	358	Helsingin seutu
2. Veikko Lind	335	Keski-Suomi
3. Ahti Nikkola	326	Uusimaa
4. Atte Autio	305	Pohjois-Pohjanmaa
5. Matti Eirasmaa	297	Kymenlaakso

Ilmapistooli, sarja yli 80 vuotta:

1. Terho Leppä	337	Helsingin seutu
2. Rolf Stenbäck	323	Helsingin seutu
3. Arvo Huttunen	319,82,88	Helsingin seutu
4. Unto Savolainen	319,82,79	Uusimaa
5. Olavi Tanner	314	Pirkanmaa

Ilmapistooli, sarja alle 80 vuotta:

1. Einar Broms	345	Suur-Savo
2. Pauli Kettunen	339	Kymenlaakso
3. Ahti Nikkola	335	Uusimaa
4. Eero Aho	317	Keski-Suomi
5. Kalervo Autio	304	Lahti

Joukkuetulokset

Ilmakivääri:

1. Helsingin seutu	915
- Kohijoki	358
- Kiviharju	274
- Kauppinen	283
2. Pirkanmaa	878
- Peränen	307
- Tanner	282
- Ahonen	289
3. Pohjois-Pohjanmaa	747
- Lauste	327
- Autio	305
- Järvelä	115

Ilmapistooli:

1. Helsingin seutu I	979
- Huttunen	319
- Stenbäck	323
- Leppä	337
2. Uusimaa	912
- Savolainen	319
- Vilkkio	258
- Nikkola	335
3. Lahti II	888
- Ström	295
- Autio	304
- Aronen	289

MARTTI LAMMINAHO

Kilpailukutsu Suomen Sotaveteraaniliiton SM-golf

Aika: 25.8.2004 klo 10.00 alkaen

Paikka: Laukaan Peurunkagolf Laukaa

Sarjat:

Miehet, LP/scratch/18, sotaveteraaniiyhdistysten varsinaiset jäsenet mestaruuskilpailu. PB/18 sotaveteraaniiyhdistysten varsinaiset jäsenet.

Naiset, PB/18 sotaveteraaniiyhdistysten ja naisjaostojen varsinaiset jäsenet sekä varsinaisten jäsenten puoliset, mestaruuskilpailu.

Joukkuekilpailu LP/scratch/18 kolmimiehisin joukkuein

Pelattava Tee: Miehet punainen kaikissa sarjoissa

Pelipäivän ohjelma: klo 8.30- ilmoittautuminen, 9.30- kilpailun info, 9.40- lipun nosto, 10.00- lähtö 1. teeltä, 15.00- sauna ja ruokailu, 17.00- palkintojen jako

Ilmoittautuminen Laukaan Peurunkagolfiin viimeistään 1.8.2004 mennessä puh (014) 3377 300 tai e-mail: caddiemaster@lpg.inet.fi sekä postitse Laukaan Peurunkagolf Oy, Valkolantie 68 41350 Laukaa

Ilmoittakaa: sotaveteraanipiiri ja yhdistys, golf-seura, ta-soitus ja sarja sekä yhteystiedot. Joukkuekilpailuun pelaajat nimettävä etukäteen. Piirillä voi olla useampiakin joukkueita.

Kilpailumaksu on 40,00 euroa/henkilö sisältää: kilpailun, tulospalvelun, kilpailunjohtajan, saunan ja keittolounaan. Tiistain 24.8.2004 harjoituskierto hintaan 20,00 euroa/henkilö.

Tasointu: Ilmoittautumishetken mukaan. Max tasointu miehillä 31 schp (slope pun) naisilla 39 schp (slope pun)

Omat golfautot sallitaan.

Lähimmät yöpymispaikat: Kylpylähoti Peurunka puh (014) 839 6300, Hotelli Vuolake Laukaa puh (014) 833 002, Hotelli Keitele Suolahti puh 014-541061, Hotellit Aleksandra ja Jyväshovi Jyväskylä 020123 4640

Tervetuloa Peurunkagolfiin

Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ja
Laukaan Peurunkagolf Oy

VIRTSANKARKAILUUN pestävät ja uudelleenkäytettävät alushousut miehille ja naisille

SLIP SICLA®

lievään virtsaankarkailuun

- 100 % puuvillaa
- haaraosa hengittävää erikoiskuitua
- pesukesto yli 100 kertaa
- muita suojia ei tarvita

CONTENA

runsaaseen virtsaankarkailuun

- erikoiskangas, ei hiosta
- sisäpuolella tasku erilliselle suojalle
- pestävät, max 60 °C

Myös muita inkontinenssituotteita, kuten pestäviä
sängyn- ja alushousunsuojia.

Tiedustelut ja tilaukset: Linctus Oy
puh. 03-6125355

LINCTUS

Turuntie 4-6, 13130 HÄMEENLINNA
puh. 03- 612 5355, fax. 03- 612 5353
www.linctus.fi, info@linctus.fi

Mitä jos olisi pankki,
jossa on kysymys
muustakin kuin
rahasta?

Tapiola on asiakkaiden omistama.
Siksi sen pankkipalvelutkin
hyödyttävät vain asiakkaita, ei
ketään muita.

Palvelemme sinua osoitteessa
www.tapiola.fi, toimistoissamme
sekä puhelimitse ma-pe 8-20
numerossa 020 345390.

TAPIOLA

Vakuutukset. Säästäminen ja sijoittaminen. Pankkipalvelut.

ASENNUSPALVELU URMIA OY Pori	MAXSTAR OY Näsinlennankatu 25 B 33200 Tampere	METSO MINERALS FINLAND OY AB Kolmihaarankatu 3-5, 33330 Tampere Puh.020 484 5200
FINNGEAR OY Tampere	POLTINPALVELU E.SALIN ja kumpp. Nekalantie 28,33100 Tampere Puh.03-222 0205, Fax. 03-223 8502	PARIO KY Taitajankuja 4, 33960 Pirkkala Puh. (03) 368 0230
BOXIA OY Ylöjärvi puh.03-235 5500 www.boxia .fi	SAIRAANKULJETUS NISKANEN & AHOMETSÄ Luolakuja 5 , 38200 Vammala puh.0500-237 372	FORSSAN BETONITUOTE OY Kaikulantie 57, 30100 Forssa puh.(03) 4240 3300
CORENSO UNITED OY LTD Hennalankatu 270, 15700 Lahti Puh.020 461 416	LAHDEN KIINTEISTÖIDEA OY Aleksanterinkatu 20, 15140 Lahti puh. 03-734 1802	TYÖKALUVALMISTAMO PENTTI PAANANEN KY Äänekoski
RANNAN TEOLLISUUSKONE OY Leppävesi	MAALAUSPALVELU JARI HÄMEENKORPI Jyväskylä	ASIANAJOTOIMISTO KURIKKA & HIRVONEN OY Kauppakatu 15 A , 44100 Äänekoski puh. 014-523 541
KULJETUSAPU K .TAIPALE Jyväskylä	KONEPALVELU KARI NISKANEN KY Kannonkoski	TILAUSLIIKENNE A . KAINULAINEN OY Muurame
RAKENNE AHOLUHTA OY Äänekoski	KESKI-SUOMEN PAINOTUOTE OY Äänekoski	FINNDOMO SÄYNÄSALO OY
ASENNUS APOLLO Palokka	TIKKAKOSKEN TAKSIKULJETUS OY Tikkakoski puh. 0400- 541 096	PALOKAN KULJETUS ja KIINTEISTÖ OY Tikkakoski
KONEHUOLTO P . ORENIUS OY Suolahti	PUISTOŠAIRAALAN SILMÄLÄÄKÄRIT OY Puistokatu 4 , 40100 Jyväskylä puh. 014 – 339 0150	HALTON OY Kausala
KESÄMÄEN LEIPOMO OY Lappeenranta	SUNILA OY Kotka puh. 05 – 229 8111	COMPOMEC OY Koneautomaatio Sukkulakatu 3 , 55120 Imatra puh.04 245 4641
PREMEKON OY Joutseno	JOUTSENON ENERGIA OY Joutseno	JOUSTEEL OY Joutseno
POHJANMAAN SÄHKÖPALVELU OY 60800 Ilmajoki , puh. 06 – 4246 640 61400 Ylistaro , puh. 06 – 4740 407	KULJETUSLIIKKEET OLLI RIIHIMÄKI OY Paanatie 34 , 61550 Orismala puh. 0400 – 662 289	MERENKURKUNTURVAPALVELU OY Ylätori 2 A 3 krs. , PL 83 , 65101 Vaasa puh.020 836 2086 , 040-715 2091, fax. 06- 3622 865

HJ TALO-TEAM Jurva	NIKKO OY Jakkula	KÄLVIÄN KENKÄ KY Kälviä
PIETARSAAREN PUTKIERISTYS OY Pietarsaari	TOHOLAMMIN OSUUSPANKKI Ullavantie 1, 69300 Toholampi puh. 06 - 8819 200	SAVON KULJETUS OY Kuopio www.savonkuljetus.fi
VIESTINTÄ J.SEPPÄLÄ Kuopio puh. 017 – 2628 177	POHJOIS-SAVON AUTOKAUPPIAAT RY Kuopio	LYYTISEN RAK-välinevuokraus Oy Poijutie 6, Kuopio, puh. 0424 8441 Alakatu 28. Iisalmi, puh. 017 – 824 005
IM-ASENNUS KY Keitele	YMPÄRISTÖHUOLTO SOVI OY Sonkajärvi	YLÄ-SAVON TRAKTORITARVIKE KY Iisalmi
VARKAUDEN SEINÄURAKOINTI OY Varkaus	AP-KAIVU Iisvesi	TILAUSLIIKENNE LAURI MÖTTÖ KY Kitee
KONEPALVELU J IKONEN OY Tohmajärvi	POHJOIS-KARJALAN SOTILASLÄÄNIN ESIKUNTA Joensuu	KULJETUS RISTO PUTKINEN OY Joensuu
TILIJUSSILA KY Penttiläncatu 1 F, 80220 Joensuu puh. 013 – 569 011	MAANSIIRTO JA KULJETUS PIITULAINEN OY Pyrästie 3, 80170 Joensuu puh. 0500 – 271 373	KARJALAN PULTTI OY Joensuu
KULJETUSLIIKE OSMO KOKKO KY Joensuu	FORTUM Joensuu	www.porokka.fi Joensuu
JOENSUUN TEOLLISUUSMALAAMO OY Joensuu	KOVATEK OY Eno	HAAPAJÄRVEN VESI OY Haapajärvi
AUTOMAALAAMO LEHTONEN Hakanmaan teollisuusalue Vääräojantie 13, 90440 Kempele puh. 08 – 5565 979, 0400 – 920 979	VM-TEAM OY Jääli	OULUN EXPERT SIIVOUS JA SANEERAUS OY Veturitie 20 B, 90150 Oulu puh. 040 – 5918 669
BW HOTELLI APOLLO Asemakatu 31-33, 90100 Oulu puh. 08 – 522 11	Suomenmaa-yhtiöt Oy Oulu	RUSKON METALLI JA KULJETUS OY Liusketie 11,, 90630 Oulu puh. 08 – 5567 225- ostamme kupari- ja metalliromua
LINJA-AUTOLIIKENNE HELANDER JA K:NIT KY Koskitie 5, 92700 Kestilä puh. 040 – 5861 567	ROINTILI- JA VEROPALVELUT KY Ukkoherrantie 9 A 15, 96100 Rovaniemi puh. 016 – 3423 454	LÄNSI-LAPIN KULJETUS JA RAIVAUS OY Tornio

MARSH OY Ahventie 4 B,02170 Espoo, Puh.09-8677 4200	ESPOON LATTIAPINNOITE OY Espoo	INSINÖÖRITOIMISTO JUKKA SALLINEN OY Espoo
RAVINTOLA KARTANON KIEVARI Puustellinpolku 4, Malminkartano, Puh.09-563 3083 Ravintola aikuisten makuun	KIVILINJA OY Helsinki	EKA CHEMICALS OY Kaivokatu 10,00100 Helsinki Puh.0207515500
SUOMEN POLIOLIITTO r.y. Helsinki	KULTASEPPÄ HARRI TOURA Iso Roobertinkatu 42,00120 Helsinki Puh. (09) 657 298	HELSINGIN KRISTILLINEN OPISTO Kuukiventie 6, 00840 Helsinki puh.(09) 621 9000, fax (09) 6219 0030
HYVÄÄ KESÄÄ	LVI-DAHL OY Vantaa	KULJETUSLIIKE RAIMO STENVALL Teollisuustie 1, 04300 Tuusula Puh.09-274 4400
URAKOITSIJA PERTTI PENTTINEN Haarajoki	KALATIEN AUTO Kolisevantie 12-14, 03620 Karkkila puh.09-225 5008	CAPRADOS OY Porvoo
OY CONT – SERVICE AB Porvoo	OY HILDING ANDERSSON AB Borgå	VARTIOLIIKE EDSTRÖM OY AB Porvoo
MAANSIIRTOTYÖT T:MI OLAVI RAVI Matruusintie 4, 06100 Porvoo PUH. 0400-883 854	MAJATIE KY Askola puh.Tapani Hynninen, 0400-617 675 puh.Jukka Hynninen,0400-934 281	KULJETUSLIIKE KIM-JOHAN NUIKKA KY Järvikylänkuja 11, 07320 Jakari puh. 0400-841 025
A.HYVÄRINEN KY Myrskylä	T:MI HANNU JÄRVENPÄÄ Hyvinkää	LOHJAN N-H SERVICE OY Lohja
KESKI-SUOMEN KULJETUS OY Muurame	NUOHOUS JA ILMASTOINTIPALVELU T:MI JARNO PIRKKALAINEN Hankasalmi	KUORMA-AUTOILIJA VELI SAVINAINEN Muurame
ASIANAJOTOIMISTO MARKKU TIAINEN OY Keuruu	KAAPELITEHDAS KAJOTE OY Porvoo	TURUN KENTTÄRAKENTAJAT OY Turku
PUUTAVARAYHTIÖ P & J UUSITALO Yläne	TURUN PELTIURAKOINTI Turku	EKISÄHKÖ OY Lemminkäisenkatu 42, 20520 Turku puh.(02) 212 4100, fax.(02) 212 4124
MELLILÄN HIRSITYÖ ERLUND & CO Mellilä	HUOVINRINTEEN UPSEERIKERHO Säkylä	LEIMET OY Lappi

ILMOITUS

Tutkimustietoa vatsavaivoista

ILMOITUS

Apua moniin vatsavaivoihin ja laktoosi-intoleranssin oireisiin

Suoliston tasapainoinen bakteeristo on hyvinvoinnin avain. Lisääntynyt matkailu ja sen myötä uudet ympäristöt ja ruoat edesauttavat vieraiden bakteerien pääsyä elimistöömme. Matkoilla myös laktoosin aiheuttamat vatsaoireet korostuvat.

Idoformilla kaksi kolmesta sai apua laktoosi-intoleranssiin.

Idoform on ainoa maitohappobakteerivalmiste, jonka on kotimaisessa tutkimuksessa osoitettu tehoa van laktoosi-intoleranssin oireisiin, kuten vatsan turvotukseen, ilma-vaivoihin ja kipuun.¹⁾

Vatsan "rauhanturvaajat" voivat vaikuttaa moniin asioihin.

Maitohappobakteereita on perinteisesti käytetty turisti- ja antibiootitripulien ehkäisyssä ja hoidossa. Ne ovat myös laajan tutkimuksen kohteena.

Vatsaoireiden lisäksi niitä tutkitaan mm. alentuneen immunitetin ja eri allergioiden syntymekanismien vastavaikuttajina.

Maitohappobakteereissa on eroja – tutkimusten mukaan enterokapseli varmistaa tehon.

Idoformin tehon salaisuus on enterokapselissa, jossa maitohappobakteerien teho säilyy²⁾.

Idoform pystyy näissä kapsleissa salakuljettamaan maitohappobakteerit elävinä happaman mahan läpi suolistoon, eli juuri sinne missä apua tarvitaan.

Ainoa enterokapseloitu valmiste – avuksi kotiin ja matkoille.

Lääketehtä Ferrosanin valmistama Idoform on ainoa markkinoilla oleva rohdosvalmisteena myytävä enterokapseloitu maitohappobakteerivalmiste.

Idoform on tarkoitettu suolistobakteeriston tasapainottamiseen. Se auttaa kun vatsa elämöi kotona tai kaukomailla. Tutustu käyttöohjeisiin.

Idoform enterokapseleita saa ilman reseptiä sekä apteekeista että luontaistuote- ja terveystuokaupoista. Pidä huolta suoliston bakteeritasapainosta ja voi hyvin.

¹⁾Lehtniemi A – Lindholm R, Duodecim 111, 1995. ²⁾Skov ym. Farmasianpäivät 1998 ILMOITUS

**KESÄN
EDULLISET
KYLPLYLÄOMAT
ROKUALLA**

KESÄLOMANEN
39 € / hlö / vrk 2-hh:ssa

PERHELOMA
98 € / perhe / vrk

(2 aik ja 1-3 lasta)
perhehuoneessa
Hintoihin sis. aamiainen
sauna- ja allasosaston ja
kuntosalien käyttö.

Kesäextra: jatkopakettina
su-ma välinen yö 1/2-hintaan!

**Varaa samalla hemmotteleva
HOITOPAKETTI 40 €**
sis. savihoito, osahieronta
ja yrttikylpy.

Hinnat voimassa 31.8.04
saakka - varaa heti !

Rokuan
KUNTOKESKUS

91670 ROKUA
Puh. (08) 542 3100 • Fax (08) 542
4850 myynti@rokua.spa.fi •

ETS·LINDGREN™
An ESCO Technologies Company

FORCIT

HANKO - VIHTAVUORI ☎0207 440 400 www.forcit.fi

YH-ASUNNOT

*Asumisen turvaa
läpi elämän*

AIXAM
EUROOPAN MYYDYIN
"MOPOAUTO"

Uutuus!
Nyt saatavilla myös Pick Up avolava malli!

Hinnat: 500.4 SL Berline 12.450,-
500.4 L Pick Up 11.680,-
+ paikkakuntakohtaiset toimitusmaksut

**Soita ja tilaa
ilmainen esite
09-8676 560!**

Maahantuonti ja myynti:
FORTECO FINLAND OY, Martinkuja 8, 02270 Espoo
Puh. 09-8676 560 • Fax 09-8815 7200

Dementiahoitokoti Aatos

Kirkkotie 347 C, 82600 Tohmajärvi
puh. 013-225 577

betamet

www.betamet.fi

Hammashoitoa Ystävällisesti

Hammashoitoasema Albin on erikoistunut veteraanien hammashoitoon. Hyvän hoidon ja taitavan hammas teknisen työn lisäksi saat yleistä suun hoitoon liittyvää neuvontaa ja ystävällistä palvelua.

- proteesien pohjaukset
- proteesien korjaukset
- uudet osaproteesit tai kokoproteesit
- kruunut ja sillat

- keinojuuret
- hammaslaboratorio-palvelut
- muut perinteiset hammashoitopalvelut

Albin

Puh. 77 45 770

HAMMASHOITOASEMA ALBIN Hämeentie 10 A 1, 00530 Helsinki

Kirjat

Mikä ihmeen Pulla?

Martti Sinerma: ”Jees”, sanoi Armas J. Pulla. Kustantaja: Olkkalan Kartano Oy. Julkaisija: Armas J. Pulla -seura ry. ISBN 952-91-6764-4. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 2004. 428 sivua.

Sotiemme veteraanit ja heidän aikalaisensa tuntevat ja muistavat Armas J. Pullan parhaiten humoristista romaaneista, joissa hän vuosina 1940-1964 kertoi valtaosin kahdesta sotiemme raisusta partiomiehestä, Kalle Ryhmystä ja hänen esimiehestään Ville Romppaisesta, valtaosin sodan mutta osin myös rauhan toiminna. Pulla oli jo ennen talvisotaa melko tun-

nettu kirjailija ja lehtikirjoittaja, mutta kyseiset teokset nousivat todella korkealle sekä viihteenä että menekissä, yltiväthän ne yhteensä 80 painokseen.

Pullan elämänvaiheiden ja kirjallisen tuotannon kuvaaja Martti Sinerma, eversti ja vapaa kirjoittaja, ei nyt ole ensimmäistä kertaa elämäkerran kimpussa. Onhan hän kirjoittanut mittavan teoksen Adolf Ehrnrooth sodan ja rauhan näyttämöllä (1981). Kohteet ovat siis varsin erilaiset, mutta yhteistä kirjoissa on sujuva ja kiintoisa kerronta. Pullasta kertomista on suuresti helpottanut se, että Tellervo Pulla talletti varsin tarkoin miehensä kirjalliseen työskentelyyn liittyvän aineiston.

Kun kirjojen kannessa alkoi tekijän nimenä esiintyä Armas J. Pulla, moni arveli sen olevan kirjailijanimi, nimi-merkki. Näin ei ollut: kyseessä oli Armas Josef Pulla, joka oli syntynyt 1904 Viipurissa ja viettänyt siellä lapsuusvuotensa. Jo koulu- ja varusmiesaikana hän oli tuottelias lehtimiehen alku. Työurallaan hänestä tuli kuitenkin mainosmies, jopa varsin nimekäs, mutta kirjoittamista hän ei koskaan jättänyt. Työn ohella hän kirjoitti puolen satua kirja ja eläkevuosinaan pari kymmentä lisää. Ensimmäinen teos, historiallinen romaani Korkein käsky ilmestyi 1927. Osa 1930-luvun teoksista syntyi yhteistyössä Mika Waltarin kanssa.

Pulla harrasti Ranskaa ja ranskalaisuutta. Satakunta Ranskan-matkaa tuottivat lukuisia matkakertomuksia. Matkoilla heräsi myös kiinnostus gastronomiaan, jonka alalta hän myös sekä kirjoitti että esitelmöi ja pakinoi. Hänestä kehittyi suosittu radio- ja tv-esiintyjä. Hänellä riitti lahjoja myös kuvataiteisiin ja huonekalujen suunnitteluun. Tärkeintä oli kuitenkin kirjoittaminen. Tämä näkyy siinäkin, että kirjoitti pakinoita ja artikkeleja yli 80 lehteen.

Kosketus sotaan ja soti-laisiin ei rajoittunut Ryhmyyn ja Romppaiseen. Talvisodassa hän oli puolustusvoimien tiedotus- ja valistustehävissä, jatkosodassa TK-miehenä, sotakirjeenvaihtaja-

na ja Päämajassa tiedotusmiehenä. Pullan ensimmäiset sotaväkiäiheiset jutut olivat ilmestyneet 1920 pioneerien Hakku-lehdessä, jossa hän ehti toimia toimitussihteerinä ja päätoimittajana. Hänen viimeinen aikakauslehdelle lähettämänsä juttu oli osoitettu Hakulle marraskuussa 1981. Taitavan ja uutteran kirjailijan ja journalistin kirjoituskoneen naputus päättyi lopullisesti saman vuodenjoulu-kuussa.

AJP:n värikkäät elämänvaiheet ja monipuoliset saavutukset ovat saaneet erinomaisen kuvauksen Martti Sinerman ansiosta. Suotta häntä ei ole valittu julkaisijaseuran puheenjohtajaksi.

SIMO KÄRÄVÄ

”Vähän liika kova koulu”

Mikko Himanka (toim.) Pohjanmaan sotallesket muistelevat. ISBN 952-91-7080-7. 255 sivua.

Kirjan sivuilla 29 Pohjanmaan, enimmäkseen maaseutupaikajissa asuvaa sotalleskeä kertoo elämänvaiheistaan. Kertomuksia täydentävät heidän sotaorvot lapsensa. Kirjan tekijä, pappi ja historian maisteri, on tehnyt kunnioitettavan korkeatasoista työtä antaen teoksellaan seurattavan esimerkin. Haastattelun henkilön elämänvaiheet esitellään lyhyesti, kuvaillaan haastattelutilanne ja käydään lähes sanatarkasti läpi liki 40. kysymyksen muodostamaan haastattelurunkoon annetut vastaukset. Kirjan lukija saa selkeän ja koruttoman, paikoin järkyttävän kuvan nuo-

ren naisen elämästä kuolinviestin saavuttua. Kertomus ulotetaan myös myöhempiin vuosiin, jolloin elämä useimilla sotalleskeillä oli eri tavoin seestynyt.

Kirjan loppusivuilla on ansiokas yhteenveto ”pohjalaisen sotallesken muotokuvasta” ja vertailua koko maan vastaaviin tietoihin. Kirja päättyy kommentteihin ja ehdotuksiin siitä, mitkä seikat sotalleskien ja -orpojen asioiden hoitamisessa vaativat edelleen yhteiskunnan toimenpiteitä. Perinnesiirtomielessä on tärkeä myös runsas luettelo asioista, jotka ovat tähdellisiä jatkotutkimusten sekä artikkeleiden aiheita.

AARNO LAMPI

Salon seudun joukot ja sotatiet

Tuomo Hirvonen (päätoim.): Salon seutu Suomea puolustamassa. Historia ja matrikkeli. ISBN 952-91-5989-7. Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2003. 829 + 1 022 sivua.

Salon seudun kunnat ja veteraanit ovat aikaansaaneet harvinaisen laajamittaisen, kunnioitettavan ja tunnollisen työn tuloksena kaksiosaisen suurteoksen, joka jälkipolville tulee selkeästi sekä ytimekkäästi kertomaan kotiseudun kuntien, sen miesten ja naisten osallisuudesta, Suomen itsenäisyyden puolustamiseen. Järjestötyösämme hyvin tunnetun Kauko Sainion ajatuksesta syntyi tämä mittava hanke, jonka seudun puuhamiehet toteuttivat perustamalla ensimmäiseksi Salon Seudun Veteraaniyhdistysten Sotahistoriallisen Seuran hanketta toteuttamaan. Kymmenen Kuntaa antoi taloudellisen tukensa.

Historiaosan ensimmäiset 340 sivua ovat todella selokielistä kuvausta sotiin johtaneista syistä ja niiden seurauksista. Sotapäiväkirjat on käyty tarkkaan läpi ja sotaan valmistumisvaiheista on selvitetty myös kutsunnoissa esiintyneitä ongelmia. Monivärikartat ovat painojäljeltään selkeitä. Erikoisuutena mainittakoon kuvaus Mainilan laukauksista, joiden todellisuutta Salon seudun miehet olivat paikan päällä toteamassa. Sotahistoriallisen osan jälkeen kirjassa on yli 200 muistelmatarinaa, joiden sisällön kirjo on harvinaisen laaja, taistelukuvauksista karhun kaatoon ja sotatien varrelta löydetyn pikkulapsen hautajaisiin.

Kuvia on riittänyt historia-kirjan kaikille sivuille. Niiden kuvaushetken aika- ja paikkatiedot ovat tavanmukaista täydellisemmät ja miestenkin nimiä on kaivettu muistin kätöistä runsaasti. Ensimmäistä osaa täydentävät teoksen

lopussa sankarivainajien muistoluetteloiden lisäksi selkälaiset, näissä veteraanikirjoissa harvinaiset tilastot ja tiedot, kuten talvisodan päivittäiset pakkaslukemat, taistelulinjojen nimiluettelot sekä kutsuntaluettelot kunnittain ja ikäryhmittäin.

Matrikkeliosaa on toteutettu perinteisellä tavalla. Tiedot on koottu kyselylomakkeilla ja henkilökuvia kerätty kohdalaisen hyvällä menestyksellä. Veteraanit, yhteensä yli 6 000 henkeä, ovat siellä aakkosjärjestyksessä, miehet ja naiset samassa yhteisessä ruodussa.

Teos on kokonaisuudessaan elävää kotiseudun historiaa parhaimmillaan. Salon seudun kirjakerhot, kotiseutukerhot, sukututkimusyhdistykset ja kansalaisopistojen harrastuspiirit ovat tästä teoksesta saaneet kiitollisen ja arvokkaan kohteen ensi työ kautensa toimintaohjelmiin.

AARNO LAMPI

Sotamies Kuoppalan sotapäiväkirja

Esko Kuoppala kävi sotansa kynä ja muistivihko valmiina. Ja niinpä kirjan toimittanut Antero Antin on aikaansaanut Artjärven Kotiseutuyhdistyksen julkaisusarjaan kelpo lisän. 80 sivua tekstiä on tyyliin sopivaa kerrontaa ei vain omalle välle, vaan parhul-teista yleisemminkin nuorten

sukupolvien luettavaksi. Omakohtaisten sotakokemusten lisäksi on lainauksia komppanian sotapäiväkirjasta, tuttujen marssilaulujen sanoja sekä yllättävän paljon omilla kameroilla napsittuja kuvia. Muistiinpanot kirjan sivuilla henkivät tasapainoista, keveänlevollista rivi-

miehen mielenlaatua, jossa ei turhilla suruilla ollut sijaa, mutta joka pani silti miehen täyttämään tehtävänsä pst-miehenä mm. Tali-Ihantalan taisteluissa. Kiinnostavia ovat kuvaukset asemasotavaiheen monenlaisista kilpailuista, joilla pyrittiin ylläpitämään sotijan kuntoa. Erityi-

sen elävä on myös kuvaus siirtymisestä Syväriltä Kannakselle. Kuoppala kertoo, miten täpötäydet junat kulkivat ”hirmuvauhtia” etelään.

Esko Kuoppala haavoittui 3.7.1944. Muistelmapäiväkirjan viimeiset sanat: ”Se onnitui” tarkoittavat itse pintaisen kaulavamman lopullista

korjaamista vuosi haavoittumisen jälkeen. Mutta ne voisivat kyllä tarkoittaa myös sotamies, maalari Kuoppalan koko sotaretkä, sen lopputulosta...

AARNO LAMPI

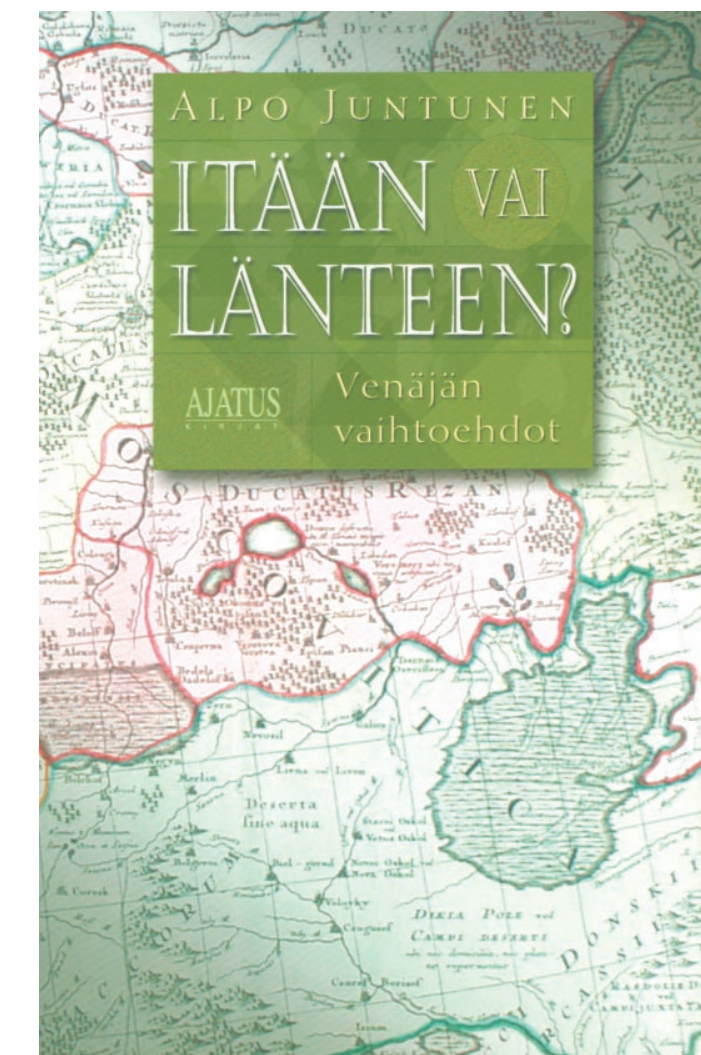
Teräksenkovaa geopolitiikkaa

Juntunen, Alpo: Itään vai länteen? Venäjän vaihtoehdot. Jyväskylä 2003. Ajatus Kirjat. ISBN 951-20-6447-2. 348 sivua.

Dosentti, filosofian tohtori Alpo Juntunen toimii erikoistutkijana Maanpuolustuskorkeakoulussa. Hänen äskettäin ilmestyneeseen ansiokkaaseen Venäjää käsittelevään teokseen tarttuvan lukijan sopii heti aluksi unohtaa uskonvaraiset kuvitelmat ikuisesti kestävästä turvallisuudesta, jota mikään mahti ei pysty vaarantamaan. Uskon voimalla ei geopolitiikkaa muuksi muuteta. Senpä tähden ongelman tarkasteluun on paneuduttava pohjaten poliittiseen realismiin ja käytännön kokemuksiin sekä pitäen samalla mielessä myös historian opetukset. Vanhastaan Venäjä – sisämaa- ja mannervaltiona – on pyrkinyt valtauksilla työntämään rajat mereen ja vuorten toiselle puolelle. Valloitukset on turvattu väestösiirroilla ja asevoimalla.

Vielä Neuvostoliiton hajottuakin sen ydinosaan muodostanut Venäjä on alueeltaan maailman suurin valtio, jolla on jättäjäismäiset luonnonvarat. Neuvostoperintönä maa on sekä taloudellisesti että teknillisesti jälkeenyänyt. Venäjä on lähentynyt länttä, jonka pääomat ja tietotaito ovat välttämättömiä sen talouden uudistamisessa, jonka nykyjohto on asettanut geopolitiittisen harkinnan jälkeen ensimmäiseksi tavoitteekseen. Luonnollisina kumppaneina tässä uudistustyössä ovat Euroopan unioni ja Yhdysvallat. Toistaiseksi vain amerikkalaisilla on tähän riittävästi voimavaroja. Venäjän suurien energia- ja raaka-ainelähteiden hyödyntäminen kiinnostaa erityisesti länttä.

Suomen kannalta merkittävää on meriyhteyksien painopisteen siirtyminen Itämeren alueella Suomenlahden pohjukkaan, jossa Pietarin ansiosta infrastruktuuri on muuta maata kehittyneempi. Viimeksi kuluneina vuosina venäläiset ovat selvästi päättäneet keskittää kuljetukset omiin käsiinsä rakentamalla nimenomaan Karjalan kannakselle vientisatamia, jotka korvaavat kasvavassa määrin kuljetusväylinä Viron ja Latvian sekä myös Suomen satamat. Kaupallisen merkityk-

sen kasvaessa myös Venäjän luoteisen alueen sotilaallinen merkitys korostuu entisestään. Mikäli Suomi jää ”harmaaksi” alueeksi Venäjän luoteisella rajalla, se tarjoaa mahdollisuuksia Moskovan politikoinnille jatkossa.

Tänä päivänä Venäjän turvallisuusongelmat ovat etelässä ja idässä. Kaukasian suunnalla Tshetshenia ja Dagestan ovat esimerkkejä jo vuosisatoja tuolla suunnalla vallinneista ristiriidoista islamilaisten kansojen kanssa. Idempänä Afganistanin epäonnisen sodan kokemusten seurauksena Venäjä on pyrkinyt luomaan turvallisuusvyöhykkeen solmimalla kaikkien viiden Keski-Aasiassa itseinäistyneen entisen neuvostotasavallan kanssa rajavalvontasopimukset avunantopääliseen. Idässä Moskovan huolena on Kiinan väestökehitys muuttoliikkeineen erityisesti Venäjän rajojen tuntumassa. Alueella, jossa vuosikymmen sitten asui Venäjän puolella runsaat kuusi miljoonaa asukasta, oli rajan toisella puolella 112 miljoonaa kiinalaista. Vajaa vuosikymmen myöhemmin vastaavat luvut olivat kahdeksan ja 320 miljoonaa. Kuitenkin voimistuvan Kiinan painoarvo mahdollisena liittolaisena kasvaa. Yhdistä-

vänä tekijänä on myös Pekingin huoli islamin uhasta.

Minkä suunnan Venäjä jatkossa valitsee? Tällä hetkellä talouden kohentaminen on etualalla yhteistyössä lännen kanssa. Moskova ei kuitenkaan hyväksy Yhdysvaltojen yksinapaista maailmaa, mutta tietää myös suurvaltatulevaisuutensa riippuvan maan talouden kehittymisestä. Lukijan on hyvä pitää myös mielessä, että maalta puuttuvat demokraattiset ja liberaalit perinteet. Ajatukset vahvasta johtajasta ja voimakkaasta valtiosta ovat kadun miehelle mieleen. Myöskään Venäjä ei ole tehnyt tiliä neuvostomeneisyytensä kanssa. Suomalaista lukijaa hätkähdyttävät Venäjän Yleisesikunta-akatemian opettajan Aleksandr Duginin äskettäin ilmestyneessä teoksessa esittämät ajatukset Venäjän geopolitiittisesta tulevaisuudesta. Yhdysvaltain edustama merivalta on karkotettava Euroopasta yhteistyössä Saksan kanssa. On muodostettava Berliini – Moskova akseli, jossa johtava osa on Venäjällä. Itämeren piirissä Puola ja Baltian maat kuuluisivat Saksan etupiiriin. Suomi puolestaan olisi Moskovan reviirissä.

ANTTI HANNULA

Virkistä muistiasi kysymykset

1. Samanaikaisesti Kannaksen linnoitustalkoiden kanssa v. 1939 toteutettiin Rajan Turva hanke. Mikä se oli?

1. Koko maan kattava varainkeräys linnoitustöitä tukemaan.
2. Väestönsuojelutempaus.
3. Vaate- ym. tavarakeräys rajaseudun asukkaille.

3. Puhdetyöverstaita
4. Elokuussa 1944 Suomen puolustusvoimain vahvuus oli 530.000 miestä ja naista. Väkirauhansopimus määräsi joukot kotiutettaviksi. Paljonko sai jäädä aseisiin?

1. 100.000 miestä
2. 68.000 miestä
3. 37.000 miestä
4. 26.000 miestä

2. Jatkosodan alkaessa kesällä 1941 tulivat tutuksi nimet: Tappara, Jousimies, Pohjan Poika, Mottimatti, Pilven Veikko, Korven Kaiku. Mitä ne olivat?

1. Uusien sukellusveneitten nimiä
2. Pommituskoneille annettuja nimiä
3. Rintamalehtien nimiä

3. Jatkosodassa etenevien joukkojen jäljille nousi marssimajoja. Mitä ne olivat?

1. Nopeasti ns. marto-järjestelmällä koottuja etappimajapaikkoja.
2. Marttajärjestön palvelupisteitä

5. Rettigin huvipursi Seagull oli sotatehtävissä jatkosodan aikana. Minkä uroteon se suoritti vuonna 1942?

1. Upotti venäläisen sukellusveneen
2. Osallistui Suursaaren valtaukseseen
3. Kuljetti sotilapsia Virossa Suomeen

6. Milloin Suomi julisti Saksalle sodan?

1. 4.9.1944
2. 15.9.1944
3. 3.3.1945
4. 1.5.1945

Vastaukset sivulla 44

 PALOHEIMO

Ydea ME

Turvallinen ja luotettava auto, jota voi ajaa mopokortilla. Kori on tukevaa lasikuitua, ainoana Suomessa. Ei muovivia. Levyjarrut edessä ja takana.

Mitsubishi 2-syl. diesel 538 ccm³ iskun mitat 70x70 mm, maksimaalinen vääntömomentti 15 Nm/1200 kier.

11.890 €

Varastossa on käytettyjä 3-pyöräisiä mopoautoja

Tulossa kesällä uusi pick-up lavamalli

Oy PG-Trading Ab

64200 Närpiö
P. (06) 224 1165
gsm 041 441 4444

POHJOIS-KARJALAN

OSUUSPANKIT

Mukana elämän eri käänteissä

Tiedotusvälineitä muistetaan Kymenlaaksossa

Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin viiri luovutettiin Iitin Lehti Oy:lle sen yhtiökokouksessa 22. huhtikuuta. Kuva luovutustilaisuudesta. Vasemmalta Iitinseudun päätoimittaja Voitto Ruuhonen, Iitin Lehti Oy:n hallituksen puheenjohtaja Matti Haukkapää, sotaveteraanipiirin hallituksen jäsen ja Iitin Sotaveteraanien puheenjohtaja Sulo Seppälä, piirin tiedotustoimikunnan jäsen Matti Rantala ja puheenjohtaja Erkki Vitikainen. (Kuva Iitinseutu)

Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin hallitus päätti vuonna 2002 tiedotustoimikunnan ehdotuksesta muistaa vuosittain piirin viirillä sellaista maakunnan lehteä, joka on huolehtinut kiitettävästi sotien veteraanien asioiden ja tapahtumien uutisoinnista. Ensimmäisenä viirillä palkittiin Loviisan Sanomien omistama Pyhtäänlehti. Viime vuonna oli vuorossa pohjois-

sen maakunnan valtaalehti Kouvola Sanomat. Tänä vuonna viirin sai Iitinseutu, joka vuoden 2003 aikana uutisoi veteraaniasioista laajasti ja usein etusivullaankin. Oikeastaan palkittiin samalla Iitin Sotaveteraanit ry, joka huolehtii tiedotustoiminnastaan erittäin kiitettävästi.

ERKKI VITIKAINEN

Pyhtään- Ruotsinpyhtään naisjaosto juhli 35 vuottaan lounaalla

Sotaveteraaniliiton kultaisella ansiomerkillä palkitut. Vasemmalta Brita Järventausta, Teijy Rosenblad ja Eila Sissi.

Naisten työ sotien aikana, jälleerakennuksessa sen jälkeen ja sotaveteraanitoiminnassa viimeisten vuosikymmenien aikana sai runsaasti kiitosta Pyhtään- Ruotsinpyhtään Sotaveteraanien naisjaoston 35-vuotisjuhla-lounaalla Vastilan seuratalossa 23. toukokuuta.

Miehistä kiitosta jakoivat sotaveteraaniihdistyksen puheenjohtaja **Börje Broas** ja sihteeri **Esko Virtanen** sekä Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Olavi Eronen**.

Naisten sanaa käyttivät sotaveteraanipiirin naistoimikunnan puheenjohtaja **Liisa Silvennoinen** ja kiitoksista kiittänyt juhlineen jaoston puheenjohtaja **Anja Kaivola**. Uutterammat naistoimijat palkittiin kukin ja Sotaveteraaniliiton kultaisin ansiomerkein. Ohjelmatarjonta virkisti mieliä ja Vastilan maatalousnaisten valmistama maukas ateriatäytti vatsat liian kanssa.

Jaoston neljästä perustajajäsenestä juhlapaikalla olivat kukitettavina **Martta Kaura-**

nen, Anna-Liisa Smids ja **Vera Wiren**. **Elma Myyry** oli saanut esteen. Sotaveteraaniihdistys kukitti myös jaoston nykyisen johdon, puheenjohtaja **Anja Kaivolan**, varapuheenjohtaja **Teijy Rosenbladin** ja sihteeri **Seija Kottilan**. Suomen Sotaveteraaniliiton Naisjärjestön toiminnanjohtaja **Irja Lohjama**, piirin naistoimikunnan puheenjohtaja **Liisa Silvennoinen** ja piirin toiminnanjohtaja **Toivo Hartikainen** luovuttivat Sotaveteraaniliiton kultaiset ansiomerkit **Brita Järventaukselle**, **Teijy Rosenbladille** ja **Eila Sissille**, joka käytti kiitospuheenvuoron. Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Olavi Eronen** luovutti juhlineelle jaostolle piirin adressin ja ilmoitti jaostoa muistettun pankin välityksellä.

Juhlalounaan runsaasta musiikkiannista vastasivat **Arto Karnaattu** (laulu) sekä **Olle Liljeqvist** (hanuri) ja **Heimer Nygård** (viulu ja saha). Nygårdin sahansoitto herätti ansaittua ihastusta.

ERKKI VITIKAINEN

MH BETONI

41660 TOIVAKKA, puh. 014-844 8400, fax 014-844 8420

STORAENSO

Stora Enso Metsä
www.storaenso.com/metsa

Sanakilvan satoa

Lehden edellisessä numerossa julistettu sanakisa toi jälleen runsaasti vastauskirjeitä toimitukselle. Siinä pyydettiin purkamaan yleiskielen nimisanoiksi sana "kuntoutus", josta toimitus oli pesämunaksi poiminut 15 mielestään kelvollista sanaa.

Sanoja, jotka toimitus katsoi sääntöhahmotelman mukaisiksi, kertyi 41: kontto, kontu, kotus, kunto, kustos, kutku, kutsu, kutu, kuu, kuusto, notko, notkutus, nousu, nukutus, nuttu, nuusku, nuutos, otus, sotku, sotu, sou, soutu, suku, suo, suttu, suu, suukutus, totuus, tukos, tunto, tuntu, tuoksu, tuotos, tuutu, usko, uskottu, uuno, uunous, uutos, uutto, uuttu.

Arpaonnen suosikit ovat **Kaarina Peltola**, Lahdesta, **Meri Saari**, Lappeenrannasta ja **Tapio Mustapää**, Kuusankoskelta. Kullekin heistä lähetetään hopeinen kirjanmerkki. Kiitos kaikille osal-

listuneille ja onnea voittajille.

Tällä kertaa kehoitamme lukijoita kilpailemaan lähipiirissään sanan "korpraali" purkamisesta uusiksi nimisanoiksi, substantiiveiksi entisin säännöin. Sivulla 44 on 22 toimituksen näytteeksi sepittämää sanaa.

Pyydämme lukijoita lähettämään keskinäisissä kisoissaan löytämänsä lisäsanat toimitukselle viimeistään 15. elokuuta postikortilla, kirjeessä, faksilla tai sähköpostissa. Tällä kertaa vastaajien kesken arvotaan kolme, Yrjö Jylhän Kiirastuli kirjaa.

Oikaisu lehteen 2/2004

Sotaveteraani -lehdessä 2/2004 oli sivulla 42 Lahja jälkeläisille kirjaesittelyyn tullut väärä puhelinnumero. Kirjaa saa Lahden Sotaveteraanipiiristä puhelimen (03) 783 2328, osoite Mariankatu 2 A 1 15110 LAHTI.

Lehden toimitus pahoittelee virhettään.

Sotaveteraanimuseo Kuopioon

Kuopion Sotaveteraanit ry:n sotaveteraanimuseo avataan yleisölle 5. syyskuuta kello 12.00. Museo sijaitsee Kuopion entisen kasarmialueen päävartiossa osoitteessa Tulliportinkatu 37. Museo on päivittäin avoinna 12–18.00.

Tapah tumia

Pohjois-Savon Sotaveteraanipiirissä

Piirin kirkkopyhä ja kesäjuhla Lapinlahdella sunnuntaina 22.8.

Juhlapäivän ohjelma:

10.00 jumalanpalvelus La-
pinlahden kirkossa, kello
11.30 ruokailu monitoimita-
lossa ja

13.00 pääjuhla liikun-
tasalissa

Juhla on samalla Lapinlahden Sotaveteraanit ry:n 35- ja naisjaoston 30-vuotisjuhla.

**Jatkosodan päättymisen
60-vuotismuistojuhla so-
tiemme veteraaneille lauan-
taina 4.9.**

Juhlapäivän ohjelma:

11.00 jumalanpalvelus
Kuopion Tuomio-kirkossa,
12.00 kahvitus Kuopion Mu-
siikki-keskuksessa ja 13.15
pääjuhla konserttitalissa

Juhlan järjestävät Pohjois-Savon Sotaveteraanipiirin tu-ki- ja kannatusjäsenet, reser-viläisjärjestöt, sotilaspojat ja puolustusvoimat.

Kuopion Sotaveteraanit ry:n veteraanimuseo avataan yleisölle sunnuntaina. 5.9. kello 12.00. Museo sijaitsee Kuopion entisen kasarmialueen päävartiossa, Tulliportinkatu. 37 ja on päivittäin avoinna kello 12.00-18.00.

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri

**Kymenlaaksolaisten So-
tiemme veteraanien kirkko-
päivä 3.8.2004 klo 10.00 Val-
kealassa Valkeala talossa.**

Päiväjuhla klo 13.00. Väli-
ajalla ruokailu ja kahvitarjoi-
lu.

Kymenlaakson piirin syyspäivätapahtuma Kouvolas-
sa 1.9.2004 klo 10.00 Man-
sikka-ahon liikuntahallissa.
Kilpailuja ym.

Piiri järjestää yhdessä Töölön Matkatoimiston kanssa kylpylämatkan Haapsalun Fra Mare kylpylään 10.10. - 17.10.2004.

Ilm. ja tied. piiriin puh 0400
655 283.

AHOLANSAARI VETERAANIVIIKKO
PRO PATRIA

Paavo Ruotsalaisen kotisaari

**VETERAANIVIIKKO
PRO PATRIA
23. - 27.8.2004**

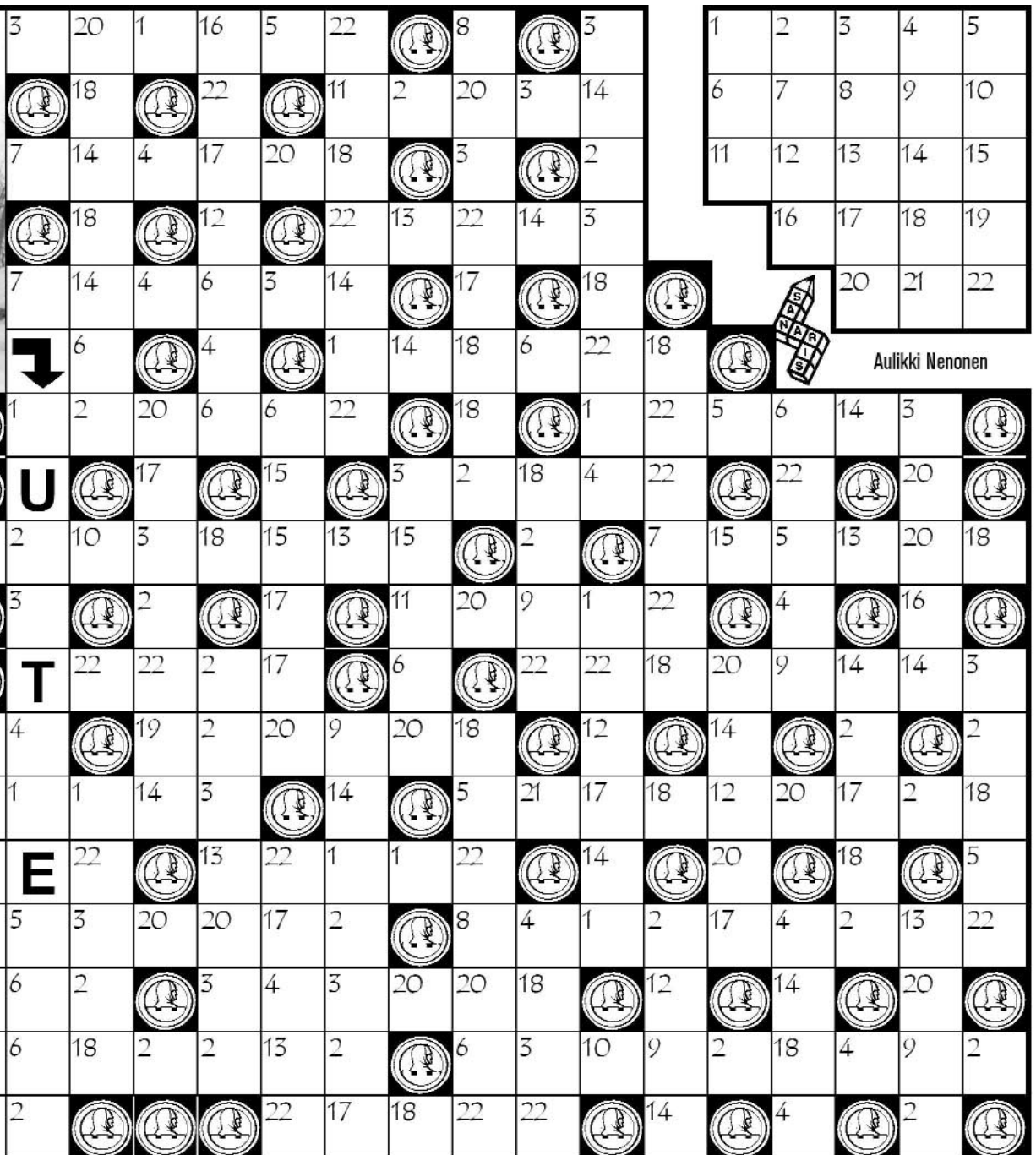
- * viikko veteraaneille ja isänmaan ystäville
- * luentoja, seurahetkiä, retki lähiseudulle, jum.palvelus
- * tervetuloa koko viikoksi tai päivän retkelle!
- * soita, niin postitamme ohjelman

Aholansaari
puh. (017) 481 060

www.aholansaari.fi
aholansaari@aholansaari.fi

Krypto

Tammelan Sotaveteraanien Naisjaostolla 30-vuotisjuhla

Tammelan Sotaveteraanien Naisjaosto perustettiin 16.4.1974. Yhteistä juhlahetkeä vitettiin perhepiirissä 19. huhtikuuta. Sisaria ja veljiä oli kokoontunut yhteiseen tilaisuuteen 84 henkilöä.

Ohjelmassa oli Tammelan kirkkoherra Timo Uotilan alkuhartausta, jonka jälkeen jaostomme puheenjohtaja Eeva-Liisa Snäll esitti tervehdyssanat ja kertoi jaoston perustamisen alkutaipaleesta. Paljon olisi ollut kerrottavaa, mutta aika ei kaikkeen riittänyt. Veteraanikuoro lauloi kaksi laulua, säestäjänä oli rouva Eevi Sipilä. Yhteislauluna lauloimme *Kodin kynttilät*. Veteraanisairas Emmi Vehmas esitti lausunsa.

Cafe Tammelan emäntä Kirsi Eerikäinen hoiti joukkoinen tarjoilupuolen. Olimme siis kaikki vieraina omissa juhlistamme. Yhteislaululla jatkoimme eteenpäin. Oli Sillanpään marssilaulun vuoro. Monet muistot tulivat tästä laulusta mieleeni, vaikka olinkin silloin pieni tyttö. Veteraanivelji Toivo Tiensuu esitti oman kirjoittamansa runon. Hän on oikea mestari sii-

nä! Toivon pojan lapset Johanna ja Juha esiintyivät. Johanna lauloi Juhan sellon säestyksellä *Karjalan kunnaila*. Juha esitti myös itse soolonumeron.

Vapaan sanan aikana piirin naistoimikunnan puheenjohtaja Riitta Kuronen ja sihteer Helvi Jussila toivat piirin tervehdyksen sekä omien osastojensa, Hämeenlinna-Vanajan ja Someron naisjaostojen tervehdykset. Piirin puheenjohtaja Juhani Penttilä, joka samalla on Tammelan Sotaveteraanien puheenjohtaja, toi piirin tervehdyksen ja myöskin Tammelan Sotaveteraanien tervehdyksen. Myös Tammelan Sotainvalidien Naisjaosto ja Tammelan Vanhusten Tuki ry toivat tervehdyksensä. Lopuksi lauloimme Hämmäläisten laulun. Kaikki olivat tyytyväisiä perhepiirissä vietettyyn tilaisuuteen, joka todella tuntui juhla!

Kiitokset vielä kaikille mukana olleille suurenmoisesta tunnelmasta! Tästä on taas hyvä jatkaa seuraavalle vuosikymmenelle!

SIRKKA LILJA

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksen hallitus on kutsunut yhdistyksen neuvottelukuntaan jäseniksi vuosiksi 2004-2005 seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja, varatuomari Simo Kärävä. Jäsenet, kenttäpiispa Hannu Niskanen, pääsihteer Marjatta Nykänen, pääjohtaja Ylermi Runko, eversti Pekka Kurenmaa, lehdistöneuvos Mikko Pohtola,

sosiaalineuvos Tellervo Suomalainen, metsänhoitaja Markku Kiikka, pastori Markku Salminen, kansainvälisten asiain johtaja Kristian Slotte, viestintäjohtaja Jyrki Iivonen, yksikönpäällikkö Nina Vaskunlahti, tiedotuspäällikkö Arto Lillberg, vakuutusneuvos Peter Kuttner, majuri Pekka Hyytiäinen, informaattikko Timo Karvonen.

Sinun tarinasi Tuntemattomasta sotilaasta

Mitä tuntemuksia ja vaikutelmia Tuntematon sotilas sinussa herätti, kun se tuli julki elokuvana/kirjana? Kävitkö katsomassa sen yksin/ yhdessä/ useaan kertaan? Mitä muistoja se herättää sodasta ja rauhasta? Millaisena Tuntemattoman sotilaan elokuva on kulkenut mukana vuosien saatossa? Oletko kenties ollut tekemässä elokuvaa?

Suomen merkittävimmän sotalokuvan, Edvin Laineen (1955) Tuntemattoman sotilaan, tiimoilta on järjestetty kirjoituskilpailu. Se liittyy kaikkiin niihin järjestelyihin, joita on tehty suuren suomalaisen elokuvan hyväksi viime vuosina, kuten kesällä vietettäviin Mikkelin sotalokuva-päiviin, jotka ovat tunnettu tapahtuma paikallisesti ja jossa tapaavat Tuntemattoman sotilaan elokuvan tekijät ja tähdet. Tähtäimenä on juhluvuosi 2005, jolloin Tuntemattoman sotilaan ensi-illasta tulee kuluneeksi 50 vuotta.

Kirjoita oma tarinasi meille ja osallistu kilpailuun. Kaikki mahdollinen tieto aiheesta kiinnostaa.

Isänpäiväksi 2004 ilmestyvään Tuntematon sotilas juhla-kirjaan tulee mukaan tavallisten suomalaisten kokemuksia sekä kirjoituskilpailun mielenkiintoisimmat jutut.

Parhaat kirjoitukset ja tiedot palkitaan Tuntemattoman sotilaan juhla-kirjalla.

Lähetä juttusi meille 31.7.2004 mennessä osoitteeseen:
 Tuntematon sotilas juhla-kirja
 PL 101
 50101 MIKKELI
 s-posti: tuntematon.sotilas@luukku.com

Tiedusteluihin vastaa projektin toiminnanjohtaja Timo Hirvonen ja kilpailusihteer Johanna Rantanen

Yhteystiedot:

Timo Hirvonen puh (015) 222 277 GSM 040 7300 724
 s-posti: timo.hirvonen@dnainternet.net
 Johanna Rantanen GSM 044 3255 827
 s-posti: jossuit01@hotmail.com

Sanalöytöjä

Toimitus sai sanasta "korpraali" vaivatta esiin seuraavat sanat: ala, alio, alkio, arpi, ilka, ilo, kala, kapi, kara, kari, laki, lapio, oka, pai, pala, palo, pila, pola, pora, rai-lo, rako, rapa.

Virkistä muistiasi vastaukset

1. Oikea vastaus: Varainkeräys, mikä tuotti yli 11 milj. markkaa.

2. Oikea vastaus: Rintamalehtien nimiä. Jo sodan alkukuukausina niiden yhteislevikki rintamajoukoille nousi lähelle saatuhatta.

3. Oikea vastaus: Sotatoimialueelle perustettuja, Marttajärjestön sotilashallinnon pyynnöstä aikaansaamia palvelu-, virkistys- ja neuvontapaikkoja. Kaikkiaan niitä perustettiin yli 50 ja niissä vieraili sodan aikana yli 2 miljoonaa asiakasta.

4. Oikea vastaus: 37.000 miestä. Valtava kotiuttamisurakka suoritettiin vaajaassa kuukaudessa.

5. Oikea vastaus: Sairaalalaivaksi muutettu pursi nouti talvella 1942 kolme kertaa yli Suomenlahden metsiin paenneita virolaisia lapsia, joiden vanhemmat olivat joko kuolleet tai kadonneet.

6. Oikea vastaus: Maaliskuun 3. pñä 1945 Lapin sodan päättymisvaiheessa. Jälkikäteisellä julistuksella haluttiin varmistaa mahdollisuus esittää myöhemmin vaatimuksia Lapin tuhojen korvaamiseksi. Korvauksia ei ole saatu. 4.9.1944 Suomi solmi aselevon Neuvostoliiton kanssa, 15.9. Saksa yritti vallata Suursaaren.

Kokoonnutaan

UK 60
Upseerikurssi 60 kokoontuu 60-vuotisjuhlalou-
naalle Katajanokan Kasinolle 3.9 kello 12.
Ennen tilaisuutta kurssin edustajat laskevat havu-
seppeleet sankariristille ja Mannerheimin
hautapaadelle. Lounasesitelmän pitää kurssivel-
jemme, metsänhoitaja Pentti Räisänen aiheesta
Porkkalan tukikohta. Musiikkiohjelma Niilo Niku
ja Heikki Tikanoja.
Ilmoittautumiset 20.8. mennessä Katajanokan Ka-
sinolle puh. (09)622 2722. Tumma puku, isot kun-
niamerkit sekä kurssimerkkimme. Tervetuloa.
Kurssitoimikunta.

**Kolmen Kannaksen Koukkaajat (8D) Hami-
naan 4.9**
Kolmen Kannaksen koukkaajien (jatkosodan 8 D)
ja Etelä-Kymenlaakson veteraanien kotiuttamisen
60-vuotisjuhla Haminassa 4.9. Päivän tilaisuudet
aloitetaan juhla jumalanpalveluksella Marian (Veh-
kalahden) kirkossa kello 10. Muu ohjelma: Paraa-
tikatselmus ja seppelleenlasku KKK:n patsaalle ja
ohimarssi, vastaanottajana puolustusvoimien ko-
mentaja, amiraali Juhani Kaskeala, ruokailu sekä
pääjuhla RUK:n maneesissa. Linja-autokuljetus
Helsingistä Porvoon ja Loviisan kautta Haminaan.
Kunniamerkit.
Tiedustelut: Tapani Vehkaniemi, Tuhkimontie 6 A
10, 00820 Helsinki, puh. (09)789 466 tai
050-520 1342.
Punamustarykmentin Perinneyhdistys

Upseerikurssi 55 kutsutaan veljeslounaalle, joka
pidetään torstaina 16.9. alkaen klo 12 Helsingin
Suomalaisella Klubilla, Kansakoulukuja 3. Ilmoit-
tautuminen tapahtuu maksamalla 30 euroa tilille
102250-203266 nimellä Aarne Ellilä / UK vii-
meistään perjantaina 10.9. Maksusta tulee ilmetä
osallistujan nimi ja yksikkö UK:ssa. Maksuun sisäl-
tyy pöytään tarjottuna kolmen ruokalajin ateria,
alkujuoma, lasi viiniä tai pullo olutta sekä eteis-
maksu. Saattaja on tervetullut. Kunniamerkit rin-
taan ja pukeutuminen sen mukaisesti.

Tammitykistö
Ravintola Tekniskasta (Helsinki, Eerikinkatu 2)
10.9 kello 12 alkaen varattu kabinetti
Tammitykistön veljille. Ilmoittautuminen suoraan
ravintolaan puh. (09)640 497 viimeistään syyskuun
ensimmäisellä viikolla. On kulunut 60 vuotta sota-
toimien päättymisestä.
Niilo Voipio.

Rauman patteriston (II/KTR 5) aseveljet
seuralaisineen kutsutaan 8.8. pidettävään 23:een
veljestapaamiseen Raumalle.
Kokoontuminen vanhan hautausmaan parkkipai-
kalla kello 11, josta siirtyminen sankarihaudoille ja
edelleen patteriston kokoontumispaikalle Uotilaan,
palveluskeskus Aurinkoon. Kutsut lähetetään myös
postitse,
Tiedusteluihin vastaavat Aarne Patola, puh.
(02)822 8071 ja Eino Saarivuori puh. (02)823 0571.
Tervetuloa.

Tuusulan tykistö kokoontuu
Tuusulan tykistön 60.vuotiskotiuttamis- ja aseveli-

juhla 4.9 kokoushotelli Gustavelundissa, Kirkkotie
36, Tuusula. Juhlalounas kello 12. Lounas on vete-
raaneille ilmainen, saattajille 20 euroa. Varsinainen
juhla samassa paikassa kello 13.15. Ilmoittautumi-
set postikortilla tai kirjeellä 1.8 mennessä, osoit-
teella Veikko Elo, Aleksis Kiventie 29, 04200 Ke-
rava, puh. (09)242 6093 tai Lenno Tuominen, Kar-
tanontie 32 A 7, 00400 Järvenpää, puh. (09)289 554
tai (09)284 082.
Ilmoittautumisen yhteydessä mainittava tuleeko
yksin vai saattajan kanssa.
Perinnetoimikunta.

Laguksen veteraanit
Ranuan kunta kutsuu PsD:n veteraanit 5.9 vietettä-
vään Ylimaan taisteluiden 60-vuotisjuhlaan.
Jumalanpalvelus Ranuan kirkossa kello 10, ja kun-
nianosoitus sankarihaudoilla. Lounas ja sen jälkeen
pääjuhla. Linja-automatka taistelupaikoille.
Lisätietoja: Jouko Hernetkoski, puh. (016)355 9111
ja Esko Pihko, 040-515 1054. Majoitusvarauksia
voi tehdä puh. (016)355 1201 tai (016)355 1716.

RUK 83 ja RUK 85
50-vuotistapaaminen Haminassa 2-3.9.
Linja-autokuljetus Helsingistä 2.9 kello 7.30. Oh-
jelmassa kunnianosoitus Kaatuneiden upseerien
muistomerkillä, reserviupseerikoulun esittely, juh-
laillallinen Haminan Varuskuntakerholla, juhlaesi-
telmän pitää eversti Pertti Suominen. 3.9. tutustu-
minen Miehikkälän Salpalinjamuseoon. Ilmoita ta-
paamisesta myös kurssitovereillesi!
Tiedustelut Matti Jääskinen, puh. (09) 637 384 tai
050-597 2603
RUK 83:n ja RUK 85:n yhteinen kurssitoimikunta.

13/JR 57
Jatkosodan 13/JR 57 ns. Ala-Peijarin KRRH-komp-
panian aseveljet vaimoineen, saattajineen ja ase-
veljien lesket tervetuloa viettämään päivää muisto-
jen merkeissä Huittisiin.
Kokoonnumme Länsi-Suomen Opistossa, Loimi-
joentiellä 13.7.2004 klo 11.30. Ilmoittautumiset
6.7.2004 mennessä Uno Peräniitty, puh. (02)
566 002. Myllykuja 2 A 6, 32700 Huittinen.

**14. Divisioonan Rukajärven suunnan asevelita-
paaminen**
4.-5.9. Kainuun Prikaatissa.
Ohjelmassa lauantaina ehtoollishartaus ja aseveli-
ilta. Sunnuntaina kenttähartaus, tutustuminen pe-
rinnetiloihin, Kainuun Prikaatin kalustoesittely se-
kä pääjuhla ja kokous.
Saapuvien vastaanotto Sotilaskodin edessä 4.9. klo
08. alkaen. Majoittuminen kasarmitiloissa ja ruo-
kailut Kainuun Prikaatin muonituskeskuksessa.
Ennakkoilmoittautumista ei tarvita.
Lisätietoja Markku Mustonen, puh. 050-384 7222.

Er. Os. Saun lotat ja veteraanit
Kokoonnumme Savukoskelle 6-8.7. osastomme
perustamisen 60-vuotisjuhlaan.
Ilm.Toivo Röninki puh. (016) 821 950, Antti Ti-
monen puh. 050-5002117

**Meren Patteristo I/KTR 15 ja 2. Divisioonan Ve-
teraanit**
Teemme neljän päivän retken Karjalan kannaksel-
le. Käyntikohteina Tali - Ihantala - Äyräpää - Vuo-
salmi - Talvisodan Taipale - Siiranmäki- Ohta - Ter-
mola - Kaljalanjärvi - Lampijärvi.
Paluumatka reittiä Terijoki - Uusikirkko - Talviso-
dan Summa - Viipuri.
Retkelle lähtöpäivä 23.9. Ohta - Termola - Kaljala
- Lampijärvi alueelle haluavien viimeinen ilmoit-
tautumispäivä on 21.8, koska lupien saaminen ky-
seiselle alueelle ottaa oman aikansa. Niiden osalta
jotka eivät halua kyseiselle alueelle viimeinen il-
moittautumispäivä on 10.9.
Asiasta lähemmin Tapani Kantanen, puh 050-
379 6659, sekä Antero Veijonen, puh 0400-460 319
Veteraanit tervetuloa mukaan matkalle ja kaikki ke-
tä matka kiinnostaa, myös nuoremmat ikäpolvet
toivotetaan tervetulleiksi mukaan.

Ilomantsin Hattuvaaran taistelun 60. muistovuosi
Hämeen ratsurykmentin veteraanit, Hämeen Rat-
sujääkäripataljoona ja Ratsumieskilta ry. viettävät
heinäkuun 30. päivänä 1944 käydyn Hattuvaaran
taistelun muistoa Hattuvaarassa 31.7 ja 1.8 perin-
teiseen tapaan.
31.7 kello 19. kenttähartaus Taistelijan talon piha-
maalla ja sen jälkeen veljesilta. Sunnuntaina kun-
niakäynti ratsuväen muistomerkeille ja Pohjois-
Karjalan rajavartioston yksikkö esittää taistelunäy-
töksenä Hattuvaaran taistelun. Majoitukset varatta-
vat henkilökohtaisesti viimeistään 16.7. puh. 0400-
173 607 tai (013)830111 tai postitse os. Taistelijan
talo, 82967 Hattu.
Hämeen Ratsujääkäripataljoona järjestää veteraa-
neille ja heidän omaisilleen maksuttoman kulje-
tuksen Lahdesta Kouvolan, Lappeenrannan ja Jo-
ensuun kautta Hattuvaaraan. Auto lähtee Lahden
linja-autoasemalta 31.7. kello 8.30. Mukaan pääsee
myös reitin varrelta, jos siitä on erikseen sovittu.
Paluumatka alkaa Hattuvaarasta sunnuntaina tais-
telunäytöksen jälkeen. Ilmoittautuminen kuljetuk-
seen viimeistään 16.7 alla olevaan numeroon.
Ratsumieskilta Ry, Hämeen Ratsujääkäripataljoo-
na puh. (03)181 46684

26 Kadettikurssi
kokoontuu avec perinteiselle lounaalle Helsinkiin
Suomalaiselle Klubille 19.8. kello 13. Os. Kansa-
koulukuja 3. Maittavan aterian ja keskinäisen seu-
rustelun lisäksi kuulemme Helsingin Sotilasläänin
komentajan prikaatikenraali Jan Laukan ajankoh-
taisen esityksen.
Tulethan toki mukaan ja levität tietoa kadettiveljille.
Klubin vahtimestari ottaa vastaan ilmoittautumiset
9-17.8. puh. (09)694 6644.
Tiedoituskirje lounaasta ym:sta lähetetään kesän
kuluessa. mutta merkitse päivä päiväyriisi jo nyt.
Kurssitoimikunta.

PION.P 13:n Aseveljet
Kokoonnumme 4.9. Kuopiossa. Osallistumme jat-
kosodan loppumisen 60 v. juhlaan Musiikkikes-
kuksessa josta siirrymme Hotelli Keskustan kabi-
nettiin (H-tavaratalossa) (017) 261 8800 päivälli-
selle, jonka jälkeen vietämme iltaa yhdessä. Ta-
paamme tuomiokirkon edessä ennen klo 11 alka-
vaa jumalanpalvelusta. Ilmoittautumiset heinäkuun
loppuun mennessä: Onni Ryyänen (017)661 448
ja Veikko Matilainen (017) 648 841. Tumma puku
ja kunniamerkit.
Toimikunta.

Kokoonnutaan

Tornion maihinnousutaistelujen 60-vuotisjuhla Torniossa 12. 8.

Keskiviikkona 11. elokuuta saapuu Jääkäriprikaatin valamarssi Sodankylästä Tornioon. Kello 18 on Tornionlaakson maakuntamuseossa (Keskikatu 22) taisteluista kertovan näyttelyn avaus ja klo 19 Aineen taidemuseon auditoriossa (Torikatu 2) avoin luentotilaisuus aiheesta. Päivän aikana järjestetään opastettu kaupunkikierros, mikäli ennakkoilmoittautumisia on riittävästi.

Ohjelma torstaina 12. elokuuta alkaa Raumojoen taistelun muistomerkin paljastuksella kello 9.30. Kenttäjumalanpalvelus on Pohjan Stadionilla kello 11. Kello 12 on Jääkäriprikaatin sotilasvala oheistapahtumineen. Maihinnousutaistelujen 60-vuotismuistojuhla alkaa Pohjan Stadionilla kello 15. Juhlapuhujana on sotahistorioitsija, eversti evp. Sampo Ahto.

Lisätietoja juhlatoimikunnan sihteeriltä puh. (016) 432 588.

Sodan ajan rajamiehet koolle Immolaan 18.8.

Rajavartiolaitoksen perustamisesta on tänä vuonna tullut kuluneeksi 85 vuotta. Juhlavuoden tapahtumiin kuuluu sodan ajan rajajoukkojen tapaaminen Kaakkois-Suomen rajavartiostossa Immolassa keskiviikkona 18.8.

Suomen sodassa 1941 - 44 toimineet rajajääkärijoukot oli liikekannallepanossa perustettu käyttäen runkona rajavartiostojen kantahenkilökuntaa. Täydennys joukkoihin saatiin aluksi rajakuntien reserviläisistä. Hyökkäysvaiheen päätyttyä komppanioista muodostettiin kahdeksan rajajääkäripataljoonaa ja Erillisosasto Petsamo, jotka taistelivat koko rintaman leveydeltä Hangosta Petsamoon. Sodan jälkeen on rajajääkäriveteraanien yhteydenpito ollut tiivistä. Ensimmäisen kerran kaikkien rajajääkäripataljoonien yhteinen juhla oli vuonna 1989. Silloin paljastettiin Immolassa Suomen Sotien rajamiespatsas. Sen jälkeen on kokoontumisia ollut parin vuoden välein.

Nyt järjestettävän juhlan ohjelma noudattaa perinteistä kaavaa. Kello 10 alkavan lounasruokailun jälkeen kello 12 veteraanit seuraavat kunniavieraina raja- ja merivartiokoulun alokkaiden sotilasvalaa. Veteraanijuhla alkaa liikuntasalissa klo 13.30. Sen jälkeen on tilaisuus tutustua kalustoesittelyyn ja rajamuseon näyttelyyn. Pataljoonien omille kokouksille on varattu myös tilat. Rajavartiosto järjestää kuljetuksen Imatran rautatieasemalta varuskuntaan, jossa pitkämatkalaisten on mahdollista myös majoittua.

Rajavartiolaitos toivottaa kaikki sodan ajan rajajoukoissa palvelleet veteraanit saattajineen tervetulleiksi Immolaan. Järjestelyjä varten Kaakkois-Suomen rajavartiosto toivoo ilmoittautumaan pataljoonien yhdysmiehille, jotka lähettävät kootut osanottajaluettelot rajavartiostoon.

Ilmoittautumisen yhteydessä on mainittava myös majoitus- ja kuljetustarpeesta. Kaakkois-Suomen rajavartiostossa tiedusteluihin vastaa toimistosihteerä Susanna Lajunen, puhelin 020 410 2000.

Pataljoonien yhdysmiehet ovat

RjP 1 Valto Alanko (09)533336

RjP 2 Reino Kannelkoski (05)-371 0813

RjP 3 Pentti Lindström (09)-728 7789

RjP 4 Antti Henttonen (09)-553 352

RjP 5 Veikko Rusanen (05)-415 0601

RjP 6 Pentti Perttuli (02)-867 3242

RjP 7 Aulis Tuominen (09)-449 842

RjP 8 Veikko Juntunen (08)-711 267

ErOsP Pekka Jokela 0400-315 647

JR 58 asevelitapaaminen, Kiteen taistelun muistokiven paljastaminen ja juhla Jalasjärvellä 10.7. Tilaisuus alkaa kirkkomaalla klo 11. muistokiven paljastamisella, jonka jälkeen ruokailu seurakuntakeskuksessa, jossa myöskin juhla. Juhlapuhujana kenraaliluutnantti Erkki Laatikainen. JR 58 asevelijien tervehdyksen esittää majuri Olli Kaarnakari (O.V. Fallenius).

Tervetuloa Jalasjärvelle tapaamaan aseveljiä.

JALASJÄRVEN SOTAVETERAANIT RY

Niemen patteristo. (Talvisodassa II/KTR 10, myöh KTR 7. jatkosodassa III/KTR 19) Kokoontuu Jämsässä ke 11.8. klo 13.30. Patteriston muistomerkillä linja-autoaseman luona. Kukkien laskun jälkeen kokoonnutaan Hotelli Jämsässä.

Klo 14. yhteiseen asevelitapaamiseen II/KTR 19:n (Mether/Riihimäki) ja I/KTR 19:n (Öist) ja Rask.Psto 26:n (Lindroos/Roininen).

Aseveljet ja saattajat tervetuloa 20. asevelitapaamiseen. Pankaa sana kiertämään!

Kalervo Salminen p. (014) 762 110, 050 542 8876. PERINNETOIMIKUNTA

Kev.Psto 24 Aallon psto Ilmajoelta, Kev.Psto 22 Uusisaaren psto Kauhajoelta, Kev.Psto 13 Simolan psto Vaasasta, Rask.Psto 20 Vuoriston psto Vaasasta. Kokoonnutvat yhteiseen tapaamiseen la 14.8. klo 12. Vaasan kasarmin alueen Perinnemuurilla. Tervetulotoivotusten ja Perinnemuurin esittelyn jälkeen siirrytään Sotilaskodissa tapahtuvaan ohjelmaan.

Työkkimiehet ja omaiset tervetuloa!

Juhlatoimikunnan puolesta Matti Vuoristo ja Mauri Suomalainen

Pion.P. 23:n 5. siltakomppania sekä muut pioneerijoukot ja hankasalmelaiset sotaveteraaniveljet ja –sisaret tervetuloa Hankasalmelle. Vietämme Hopeasalmen ylityksen muistopäiviä la 14. ja su 15.8.

La 14.8. kokoonnumme Hännilän leirikeskukseen klo 11. Ruokailemme ja tutustumme paikkaan.

Käymme Sotaanlähdon muistomerkillä ja korsumuseolla Säkinmäellä, missä iltapäiväkahvi. Päivä jatkuu leirikeskuksessa saunomisen ja ohjelman merkeissä. Yöpyminen samassa paikassa (40 vuodepaikkaa, mukaan liinavaatteet ja pyyhe).

Su 15.8. klo 10 jumalanpalvelus Hankasalmen kirkossa ja kunniakäynti sankarihaudalla. Lounas Hännilän leirikeskuksessa, minkä jälkeen asevelijuhla samassa paikassa. Ruokailuista ja yöpymisestä vapaaehtoinen maksu.

Ilmoittautumiset 8.8. mennessä Impi Pelliselle puh. (014) 841 065, Martti Pyykköselle puh. (014) 845 643 tai Antti Ylöselle puh. (014) 846 418.

HANKASALMEN SOTAVETERAANIT RY
JA NAISJAOSTO

Kolmen Kannaksen Koukkaajat (8.D). Kolmen kannaksen Koukkaajien ja Etelä-Kymenlaakson veteraanien kotiuttamisen 60-vuotisjuhla Haminassa la 4.9.

Seppo Kangas saarnaa.

Klo 12. katselmus ja seppeleenlasku Kolmen Kannaksen Koukkaajien patsaskentällä, jonka jälkeen

ohimarssi. Kenraalimajuri Mauri Mäkelä komentaa paraatijoukkoja ja puolustusvoimain komentaja, amiraali Juhani Kaskeala tarkastaa joukot ja vastaanottaa ohimarssin.

Klo 13. ruokailu (ilmainen) varuskunnan muonituskuskuksessa.

Klo 14. kahvitus RUK:n maneesin aulassa.

Klo 15. päiväjuhla Maneesissa, juhlapuhujana eversti Matti Lukkari.

Kunniamerkit. Kuljetus Helsingistä Porvoon ja Loviisan kautta. Varaukset: Tapani Vehkaniemi, Tuhkimontie 6 A 10, 00820 Helsinki, puh. (09) 789 466 tai 040 5201 342.

Majoitusmahdollisuus varuskunnassa 3–4.9. välisenä yönä.

Varaukset ajalla 1—20.8. Olavi Eronen 040 8295 791 tai Matti Kauppila 040 3027 809. Hotellimajoitusta tarvitseva, soita Hotelli Hamina puh. (05) 353 5555.

Koukkaajat saattajineen, tervetuloa!

PUNAMUSTARYKMENTIN

PERINNEYHDISTY RY

Kevyt Patteristo 11. Kevyt patteristo 11:ssä vuosina 1941—44 palvelleiden sotaveteraanien yhteinen kokoontuminen on sotiemme virallisen päättymisen 60-vuotispäivänä, la 4.9. klo 10.30 Hämeenlinnassa Linnankasarmilla olevassa Tykistö-museossa.

Siellä näemme myös multimedia-esityksen Ilomantsin taisteluista v. 1944.

Klo 13. syömme yhteisen lounaan kaupungin keskustassa sijaitsevassa ravintolassa. Osallistujat maksavat itse lounaslaskunsa.

Puoliso tai muu seuralainen on myös tervetullut tapaamistilaisuuteen.

Ilmoittautumiset kernaammin elokuussa: Yrjänä Heikinheimo, Arvi Karistonkatu 13 A, 13100 Hämeenlinna, puh. (03) 616 5796, Taisto Saaristo, Birger Jaarlinkatu 21 B, 13100 Hämeenlinna, puh. (03) 653 5154, kesä puh. (03) 675 7938, Pertti Airisto, Lounaisväylä 7, 00200 Helsinki, puh. (09) 678 726, kesä puh. (03) 378 5796.

PERTTI AIRISTO

RUK 47 kokoontuu vuosilounaalle ma 6.9. klo 12.30 Katajanokan Kasinolla, Laivastokatu 1, 00160 Helsinki.

RUK 47 sammankommer till årslunch måndagen den 6.9. kl 12.30 på Skatuddens Casino, Maringatan 1, 00160 Helsingfors.

RUK 47 puolesta Kurt Swanljung

1736, Is.Kompp. Antrea. Kokoonnumme ti 21.9. klo 12. Marskin Majalla Lopella. Veljestapaamisen ja Marskin lounaan merkeissä.

Antreasta lähdon 60-vuotismuistopäivän juhlaesitelmän pitää eversti Matti Lukkari, aiheesta ”Lauri Sutela kylmän sodan kenraali”. Musiikista huolehtii Timo Mäenpää.

Ilmoittautumiset 11.9. mennessä. Mauri Jantunen puh. (03) 672 3179 tai 0400 728 922.

Teitä etukäteen kiittäen Mauri Jantunen, Lapintie 11, 13800 Katalina.

Osoitepalvelu

0600 0 1000

www.vastorekisterikaus.fi

Puhelintiedustelu:
1,67 €/min+pvm
Internethaku:
2,25 €/osoite
Avoinna: 24 h joka päivä

Haetaan yhteyttä

Rukajärvi 14 div jr 10 ja jr 52.

Olen saanut perikunnaltani ennen julkaisemattomia valokuvia jatkosodan ajalta Rukajärven suunnalta. Kuivissa on isoisäni Arvi Kossi Iisalmen mlk:sta sekä muita hänen joukko-osaston sotilaita. Voin lähettää kuvia esim. sähköpostilla niistä kiinnostuneille.

Seppo Siilasviita, Lemonkalmantie 62, 12350 Turkhauta. Puh. 040 581 5371 tai sähköposti: myrskylinnut@suomi24.fi

3 KRH.J /JR 33 (5433) veteraanit!

Muistaako kukaan ketä kuvassa on?

Kuva on otettu todennäköisesti kesällä 1943 Hiisjärven tai Poventsan lohkolla. Kuva on setäni Lauri Ikosen albumista. Jos joku tuntee kuvan henkilöitä ottakaa yhteyttä allekirjoittaneeseen:

Rauno Ikonen, Kangaskyläntie 8, 59100 Parikkala, puh.(05)-430 157 tai 040 548 5070. (liitä kuva).

Kadonneen isän löytäminen

Koetamme auttaa erästä Ruotsiin jäänyttä sotailasta hänen etsiessään tietoja isästään, Eetu Lehtonen-nimisestä henkilöstä. Meillä on häneltä pari kenttäpostikirjettä, lähetetty 29.11.1939 ja 30.12.1939, sen jälkeen hänestä ei ole kuultu. Kenttäpostiosoitte on: Reserviläinen Eetu Lehtonen, P.p. - T-R. R.A. os. 1, Kenttäpostik. 2.

Syntymäaika tai -paikka ei tiedetä. Missähän osastossa hän oli talvisodan aikana? Kenttäposti-

osoitteen joukko-osastoa emme ole kyenneet selvittämään. Isän nimeä ei löydy myöskään kaatuneiden listasta. Etunimi Eetu on mahdollisesti lempinimi, oikea nimi oli ehkä Edvard tai Evert tai jokin muu.

Tämä etsintätapa on ainoa mahdollisuus löytää tietoa hänestä. Sota-arkisto ei pysty löytämään miestä, ja muut tiedot puuttuvat. Eetu Lehtosen tytär haluaisi tietää isästään enemmän kuin vain nimen. Varmaa on että Eetu Lehtonen oli töissä Rauman seudulla ja Äänekoskella kesällä ja syksyllä 1936. Olemme kaikesta avusta kiitollisia.

Kai Rosnell, Kölångsvägen 10, SE-741 42 KNIVSTA, Ruotsi, puhelin +46 18 380009 tai +46 70 7575480 tai Pertti Kaven, Ahdinkuja 18 a 30 10900 Hanko, 040-5416702 tai (019)2484066.

Olemme molemmat sotalapsiyhdistysten jäseniä ja pyrimme auttamaan ihmisiä heidän hakiessaan tietoja kadonneista omaisistaan.

Veljeni res. luutn. **Simo Johannes Lintinen**, s. 2.11.1920, kaatui 30.7.1944 Loimolassa. Hän toimi kantakortin tietojen mukaan pst-K:n päällikkönä joukko-osastossa 8./JR56 (5916). Olisin hyvin kiitollinen varsinkin hänen viimeisiä vaiheitaan koskevista tiedoista. Ystävällisesti pyydän ottamaan yhteyttä: Jaakko Lintinen, Huvilakatu 8A, 00150 Helsinki, p. 040-7302304 tai sähköposti: jaakko.lintinen@kolumbus.fi

DORNIER DO 17Z MEKAANIKOT

Teistä sota-ajan, sotaveteraani mekaanikoista on kirjoitettu vähän. Olen kiertänyt haastattelemassa kirjallista tutkielmaa varten useita mekaanikkoja noin kolmen vuoden ajan. Kuva ja tekstimateriaalia olen saanut kokoon kohtalaisesti.

Nyt haen yhteyttä Dornier 17 Z koneiden mekaanikoihin. Olet toiminut mekaanikkona jatkosodan aikana LeR4:n laivueissa, LeLv 46 tai LeLv 48, myös Ahtiaisen valokuvauslennostossa. Jos olet, tai tunnet Dornier-mekaanikkoja, toivoisin Sinun otavan yhteyttä. Lisämateriaali kelpaa myös toisista laivueista.

Olen Lentotekniikan Killan jäsen, mutta teen tätä työtä omalla kustannuksellani.

Olen myös Porin Sotaveteraanit ry:n kannattajajäsen.

Matti Siukkola, Joukontie 1, 28370 Pori, puh. (02)-6460137, sähköposti: matti.siukkola@pp.inet.fi

Löytyykö aseveljiä, jotka tunsivat isäni **Pauli Kalle Kahriaisen**, syntynyt 1.12.1916, Mikkelin maalaiskunnassa. Talvisodassa yksikkö Kev.os. 13. Jatkosodassa URR/3.eskadroona.

Yhteystiedot: Timo Kahriainen, Kankaanpääntie 2, 50100 Mikkeli, puh. (015) 335 489 tai 050 5914 466.

Lieksassa 6.12.1940 kuvatus joukkueen aseveljet. Minulla on 6.12.1940 Lieksassa otettu kuva joukkueestamme, joka koottiin Limingan emäntäkoululla 20.12.1939 syyskuussa palvelukseen astuneen ikäluokan alokkaista ja nostomiehistä. Olimme Suomussalmella jouluaattona 1939. Joukkueenjohtaja oli vänrikki Korkiainen. Kun reserviin kuuluneet esimiehemme, joukkueenjohtajana ja ryhmänjohtajat kotiutettiin, joukkueenjohtajaksemme tuli kersantti Martti Saksa Kainuun Rajavartiostosta. Hän on hallussani olevassa kuvassa suikka päässä ja käsivarsinauha hihassa. Jos kyseisessä kuvassa olevia aseveljiä on vielä elossa, toivon, että otatte minuun yhteyttä. Väinö Ahola, Löytöntie 795, 47110 Löytty, puh. (05)3834 002.

Tunsitko stm **Eino Vihtori Törmän**? Hän oli syntynyt 7.4.1912 Merikarvialla ja kaatui 1.8.1941 Simpeleellä. Sodassa hänen joukko-osastonsa oli 9/JR 15.

Kaikki tieto hänen viimeisistä vaiheistaan kiinnostaa minua. Jos tiedätte tai muistatte Eino Törmän, ottakaa ystävällisesti yhteyttä.

Marko Maja, Friikskentie 6 A, 29900 Merikarvia puh. (02)5511 217

Julkaisija

Suomen Sotaveteraaniliitto ry-
Finlands Krigsveteranförbund rf

Suomen Aikakauslehtien liiton jäsen

Päätoimittaja Markku Seppä

Toimitus

Korkeavuorenkatu 41 A 7
00130 Helsinki
puh. päätoimittaja (09) 6126 2012
sähköposti markku.seppa@sotaveteraaniliitto.fi
tai toimitus@sotaveteraaniliitto.fi
faksi (09) 6126 2020
internet www.sotaveteraaniliitto.fi

Osoitteen muutokset

Sotaveteraaniliiton jäsenet ilmoittavat osoitteen muutoksista omaan yhdistykseensä tai liittoon Riina Lillforsille, Korkeavuorenkatu 41 A 7
00130 Helsinki
puh. (09) 6126 2015
sähköposti riina.lillfors@sotaveteraaniliitto.fi

Lehden tilaukset ja hinnat

Sotaveteraaniliittoon kuulumattomat voivat tilata Sotaveteraani-lehden liiton toimistosta puh. (09) 6126 2015/Riina Lillfors. Lehden vuosikerran hinta on 22 euroa. Irtonumero maksaa 4 euroa.

Toimitusneuvosto

Puheenjohtaja Aarno Strömmer
Kirkkokatu 67 B 23
90120 Oulu

Puh. ja faksi (08) 311 5282
sähköposti aarno.strommer@luukku.com
Jäsenet: Kalevi Heinilä, Antti Henttonen, Olavi Karttunen, Aarno Lampi, Jukka Lehtinen, Matti Lukkari, Eeva Nieminen, Nils-Börje Stormbom, Erkki Vitikainen, Markku Seppä, Jyrki Vesikansa; sihteeri Anni Grundström.

Toimitus ei voi vastata pyytämättä lähetetystä aineistosta.

Ilmestyminen 2004

1/04: 25. helmikuuta, 2/04: 21. huhtikuuta, 3/04: 30. kesäkuuta, 4/04: 15. syyskuuta, 5/04: 3. marraskuuta, 6/04: 15. joulukuuta.

Äänikasetit lehdestä

Sotaveteraani-lehden saa pääsisällöltään myös äänikasetteina, jonka vuosikerran hinta on liiton jäsenille 8,50 euroa ja muille 17 euroa. Äänikasetin voi tilata Sotaveteraaniliiton myyntitoimistosta Korkeavuorenkatu 41 A 7 puh. (09) 6126 2014
sähköposti helena.hornborg@sotaveteraaniliitto.fi

Ilmoitukset

Mainostoimisto Wilska Oy
Konalantie 9
00370 Helsinki
PL 123
00371 Helsinki
puhelin (09) 561 7230
faksi (09) 5617 2324
Taitto
Tekstisetteri Oy
puhelin (09) 685 2211

Ilmoitushinnat

1,35 euroa/pmm. Väri- ja määräpaikkailmoituksista sovi-
taan erikseen.

Painopaikka

Keski-Uusimaa Oy, Tuusula 2004
ISSN 0782-8543

Suomen marsalkka Mannerheim - aitoa hopeaa

Rajoitettu lyöntimäärä

tilaukset hyväksytään saapumisjärjestyksessä,
toimitusta ei voi taata kaikille kiinnostuneille

Tutustumishinta 39€

(posti- ja vakuutuskuluja ei veloiteta)

Tilaa Mannerheim -hopeamitali pikaisesti, samalla varmistat
itsellesi myös seuraavat "Suomi taisteli 1939-45" muistolyönnit

Nopeimmin tilaat puhelimitse

010 80 80 40

Sähköposti: info@rahapajamoneta.fi

Internet: www.rahapajamoneta.fi

faksi: 09 - 241 9683